This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, November 23, 1993

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (2282) 1993 LAPKRITIS-NOVEMBER 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1.00

Kariuomenei – 75-keri

Šių metų lapkričio 23 d. suėjo 75-keri metai nuo Lietuvos kariuomenės atkūrimo. Tai reikšminga sukaktis – ne kariuomenės veiklos, kuri okupanto buvo sustabdyta 1940 m., bet nuolatinio jos prisiminimo ir atitinkamos pagarbos pareiškimo. Kasmetiniai minėjimai, rengiami Bendruomenės apylinkių, šaulių, karių-veteranų arba visų kartu išeivijoje papildė kitas tautines šventes, labiau išryškino jų prasmę, nes nepriklausomybės paskelbimas ir kovos dėl jos buvo surištos viename tautos vieningai ištartame žodyje – laisvė.

KARAI ir kariuomenė kai kuriose šių dienų pažiūrose turi jau ir neigiamo vertinimo atšvaitą. Tačiau kaip ten bebūtų, tie kariniai reiškiniai yra aiškiai egzistuojanti tikrovė – istorinė ir dabartinė. O karai ir kovos mūsų tautos istorijoje, kaip ir daugelio kitų, užima kone pirmaujančią vietą. Nuo pat mindauginės valstybės įkūrimo per triumfuojančias pergales ir skaudžius pralaimėjimus, ne kartą veržiantis iš okupacijų į laisvę, iki pat šių dienų Lietuva gynėsi kad ir plikomis rankomis, nes visa jungia ta pati iš amžių glūdumos kylanti kario dvasia, kurią vis grūdino žūtbūtinės kovos, kraujo praliejimas, gyvybių aukos, vargas ir nepritekliai. Tai rėmai, kuriuose telpa visos taikingo gyvenimo apraiškos, kultūriniai laimėjimai, dvasinė stiprybė, perduodama iš kartų į kartas. Atsisakant ginti tai, kas brangu ir paveldėta, neigiant ar iškreipiant kovų būtinybę, reiškia pasidavimą ir išnykimą. Mažos tautos, praradusios atsparumą, nejučiomis ir greičiau patenka į susinaikinimo procesą. Mūsų tauta iki šių dienų išliko gyva didžia dalimi dėl to, kad šimtmečiais grūmėsi, kovojo ir grūdinosi. Taika yra idealas, bet gali būti ir didžiųjų propaguojama klasta.

PASAULIS mato ir vertina tik tuos, kurie nori laisvi gyventi ir dėl tos laisvės mirti nebijo. Mūsų tauta garsėjo prie Vorkslos, sulaikiusi totorių antplūdį, Žalgirio mūšio laimėjimu, 1831 ir 1863 metų sukilimais, 1919-20 metų nepriklausomybės kovomis, pokarinių partizanų didvyriškais žygdarbiais, Sausio 13-tosios nakties drąsa ir aukomis. Tačiau apie taikingą okupacijos prisiėmimą 1940-taisiais pasaulis tyli arba kalba okupanto lūpomis. O šiandien dar nė patys nežinome kaip visa tai motyvuotai paaiškinti ar pateisinti. Aplinkui, o dažnai ir mūsų pačių tarpe – tik žeminančios užuominos. Istorijon jau patekusius nevienodumo ir prieštaravimų nubangavimus apžvelgiant, kyla klausimas, o kokiais gi įstengsime būti ateityje? Lietuva laisva. Nepriklausomybės stiprinimas, nors ir nelengvas ir nelauktų rūpesčių pilnas, reiškiasi visais įmanomais būdais. Turime jau ir karines žinybas, susiorganizavusią kariuomenę, savanorių dalinius. Deja, vaizdas dar blankus. Demonstratyvūs kai kurių dalinių veiksmai, galimas dalykas, atstovauja ir platesniam vyriausybės užimtos linijos nepritarimui. O iš kitos pusės vyriausybė galbūt atspindi vienos politikuojančios srovės nuomonę, kad Lietuvai karinės pajėgos nebūtinai reikalingos, netiesiogiai perduodant pakartotinus rusų pareiškimus apie interesų zonas, atseit ir eventualią apsaugą. Tai atkovotą nepriklausomybę menkinantis požiūris, šiek tiek panašus į klastingą taikos idealo piršimą. Gali būti suprantamos rusų užmačios, tačiau kaip reikėtų pavadinti tuos mūsiškius, kurie tokioms užmačioms pritartų ar jas pateisintų kitos išeities nebuvimu. Kariuomenės sukaktį švenčiant reikėtų peržiūrėti strategiją: nepriklausomybės įtvirtinimas ir karinės pajėgos turi būti viename derinyje. **Č.S.**

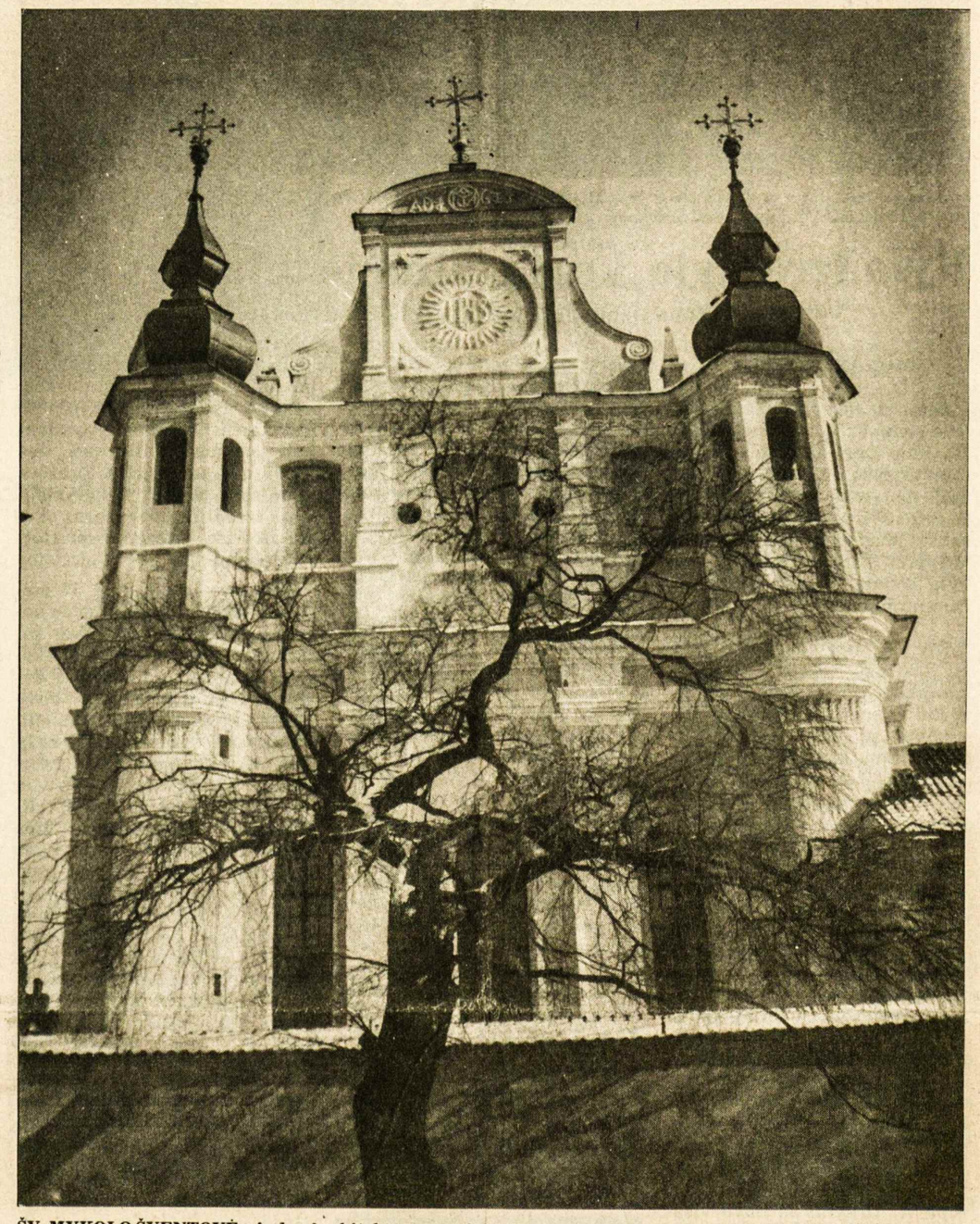

ŠV. MYKOLO ŠVENTOVĖ, vis dar Architektūros muziejus. Tai jos laimė ir nelaimė, kad sunkiais laikais paversta muziejum, išvengė žymesnio suniokojimo Nuotr. Alf. Laučkos

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Aš į santykių su Lietuva raidą žiūriu optimistiškai – pareiškė Rusijos premjeras Viktoras Černomyrdinas. Tai pirmas tokio lygio apsilankymas Lietuvoje po nepriklausomybės paskelbimo (delegacijoje 27 oficialūs asmenys). Pasirašyti devyni susitarimai ir protokolas – palankiausio prekybos režimo sutartis, susitarimai dėl oro, upių ir automobilių transporto, dėl karinio tranzito per Lietuvą, Lietuvos ir Rusijos vidaus reikalų ministerijų bendradarbiavimo ir kt. Pasak A. Šleževičiaus, dar šiemet numatyta išspręsti buvusių Lietuvos pasiuntinybių Romoje ir Paryžiuje nuosavybės klausimą. V. Černomyrdinas seime susitiko su jo pirmininku ir prezidentu.

Pradeda eiti savo pareigas Alfonsas Eidintas – Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius JAV. Prieš išvykdamas pasidalijo mintimis: "Vykstu dirbti į Lietuvai ypač svarbią valstybę". Padėkojo "visiems Amerikos lietuviams už suteiktą paramą Lietuvos atstovybei", Lietuvos okupacijos laikais, išvardijo žymiąsias asmenybes – P. Žadeikį, J. Kajecką, R. S. Bačkį, S. Lozoraitį. Pasidžiaugė S. Bačkio, S. Lozoraičio pažadais padėti patarimais. Pasakė: "Ambasada bus atvira visoms šios šalies lietuvių organizacijoms, kad ir kokios skirtingos būtų jų politinės pažiūros. Sieksiu (...) bendradarbiauti lietuvybės išsaugojimo, kultūros puoselėjimo" ir kitose srityse

Teikia vilčių Rusijos generalinės prokuratūros žingsnis – artimiausiu metu sausio 13 d. kaltininkai bus išduoti Lietuvai. Apie tai pranešė Lietuvos generalinės prokuratūros valstybinių nusikaltimų tyrimų skyriaus vyr. tardytojas K. Betingis.

Visuomenės nuomonė procentais apie politikus, politines jėgas, taip pat politinį, ekonominį, kultūrinį gyvenimą, už ką balsuotų dabar – pagal radijo ir televizijos apklausą (apklausta 1286 asmenys nuo 18 metų 136 vietose). Politikai , nuomonė palankinepalanki: 1. E. Bičkauskas – 40,2; 7,9; 2. A. Brazauskas – 40,2; 18,1; 3. V. Adamkus – 34,6; 6,1; 4. R. Ozolas – 29,3; 12,8; 5. N. Medvedevas – 28,9; 10,0; 6. S. Lozoraitis – 28,0; 15,9; 7. J. Paleckis – 25,6; 11,5; 8. K. Antanavičius – 25,3; 10,2; 9. A. Juozaitis – 24,5; 14,0; 10. A. Šleževičius – 20,9; 19,3; 11. V. Landsbergis 19,5; 33,4; 12. G. Vagnorius – 19,3; 36,2. Apie politines jėgas: 1. LDDP – 20,5; 24,8; 2. Krikščionių-demokratų partija – 16,7; 11,3; 3. Sąjūdis – 16,7; 32,3; 4. Vyskupo Valančiaus blaivystės Sąjūdis 14,7; 9,6; 5. Socialdemokratų partija – 13,2; 12,4; 6. Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) – 13,0; 18,8; 7. Centro sąjunga – 12,7; 9,1; 8. Demokratų partija – 12,4; 9,8; 9. Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga 12,3; 16,2; 10. Tautininkų sąjunga – 10,4; 14,1; 11. Laisvės lyga – 6,4; 28,4. Apie politinį gyvenimą – 7,1; 58,9. Apie ekonominį gyvenimą – 2,3; 82,5. Apie kultūrinį gyvenimą – 9,9; 55,5. Už ką balsuotų – A. Brazauską 14,9; E. Bičkauską 13,4; S. Lozoraitį 12,6; V. Adamkų 10,8; V. Landsbergį 10,5; R. Ozolą 7,9; N. Medvedevą 7,4; G. Vagnorių 7,0; A. Juozaitį 6,6; J. Paleckį 6,6; K. Antanavičių 6,1; A. Saudargą 5,4; A. Sakalą 4,8; Č. Juršėną 4,6.

Sugrįžta Stasio Raštikio palaikai. 75-ųjų Lietuvos kariuomenės metinių proga į Lietuvą lapkričio 19 d. dukterų parlydimi generolo Raštikio ir jo žmonos palaikai. Po iškilmių Vilniuje jie bus nuvežti į Kauną ir palaidoti Petrašiūnų kapuose.

Vyriausybė tarėsi su žemdirbių streiko komitetu, bet nesusitarė. Ūkininkų sąjungos pirmininkas J. Čulevičius posėdį pavadino nekonstruktyviu, nekonkrečiu. Paskutinis premjero žodis: "perspėju, kad nebūtų streiko metu tik prievartos". Tad piketas, o po jo streikas?

Seimas patvirtino K. Ratkevičių Lietuvos banko pirmininku: už 75, prieš 33, susilaikė 4.

Vaiko amžiaus jubiliejus. Prieš penketą metų, dar Sovietinės Lietuvos aukščiausioji taryba, priimdama konstitucijos pataisą, lietuvių kalbai suteikė valstybinės kalbos statusą. Just. Marcinkevičius prisimena, kad netrūko siūlančių, net reikalaujančių tokio statuso ir rusų ir lenkų kalbai – grėsė trikalbystė. Todėl 1988 m. lapkričio 18-ąją galima pavadinti istorine. Bet "nespėjom nusivalyti rusicizmu, o mūsų kalbą užgriuvo anglicizmo lavina".

"O man, kur pažiūriu – visur pavasariai" – rašė Kazys Binkis, išgyvenęs tik 49-erius metus. Per Lietuvą ritasi didelė, graži 100-ųjų jo, tauriojo vėjavaikio, gimimo metinių banga.

G. Gustaitė

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Susitikimas Vilniuje

Lapkričio 18 d. Vilniuje prezidentas A. Brazauskas susitiko su Rusijos federacijos ministerių tarybos pirmininku V. Černomyrdinu. Pokalbyje, kaip skelbia ELTA, dalyvavo Lietuvos respublikos ministeris pirmininkas A. Šleževičius, seimo pirmininkas Č. Juršėnas, prezidento patarėjas J. Paleckis. V. Černomyrdinas A. Brazauskui įteikė rusišką "samovarą" (prietaisas arbatai virti), pastarasis V. Černomyrdinui padovanojo gintaru papuoštą medžio kompoziciją.

ELTOS korespondentui prezidentas pareiškė, kad daug dėmesio pokalbyje buvo skirta pervežimams Rusijos krovinių per Klaipėdos uostą, o taip pat Lietuvos produktams Rusijos rinkoje garantijų klausimams. Kalbėta ir dėl skolų grąžinimo Lietuvos indėlininkams. Pažymėta, kad reikėtų išlaikyti abiem valstybėm naudingus ekonominius ryšius ir pereiti prie naujų bendradarbiavimo formų, atitinkančių rinkos sąlygas.

Naujas banko vadovas

ELTOS skelbimu, Lietuvos seimas patvirtino prez. A. Brazausko pasiūlytą kandidatą Kazį Ratkevičių Lietuvos banko valdybos pirmininko pareigoms.

Seime K. Ratkevičius užtikrino, kad griežtai laikysis Bankų įstatymo bei Lietuvos banko statuto reikalavimų, kartu pažymėdamas, jog bankas yra sudėtinė valstybės ekonomikos dalis ir todėl privalo palaikyti vyriausybės vykdomą ekonominę bei socialinę politiką. Naujasis pirmininkas mano, kad ateityje lito kursas turėtų būti susijęs su kuria nors stipria konvertuojama valiuta. Pasisakė už lito stabilumą.

Naujasis Lietuvos banko vadovas yra 36 metų amžiaus, baigęs Vilniaus universiteto ekonominės kibernetikos ir finansų fakultetą. Darbavosi įvairiuose bankuose, o nuo 1990 m. iki šių metų pradžios buvo Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotojas.

Turėtų jungtis

U.S. — Baltic Business Council (JAV — Baltiečių verslo taryba) ir U.S. — Baltic Foundation (JAV — Baltiečių fondas) lapkričio 10 d. Vašingtone JAV ambasadoriui Lietuvoje Darryl H. Johnson surengė oficialius pietus. Pastarasis pasakė kalbą, ragindamas baltiečius be jokio varžymosi jungtis bendrai savo kraštų gerovei. Baltiečiai turėtų paimti pavyzdį iš Europos bendruomenės. Jų visokie skirtumai kartais pastoja kelią pasiekti bendrų naudingų rezultatų.

Nuo nepriklausomybės atstatymo pradžios jau esą parodyta iniciatyvos plėsti politinę draugystę ir gerinti vieni su kitais tarpusavio ryšius. Jis priminė, kad rugsėjo mėn. buvo pasirašyta laisvos prekybos sutartis.

Visos trys Baltijos valstybės turinčios bendrus interesus gynyboje, ekonomikoje ir socialinėje srityje.

Ambasadorius savo kalboje taipgi ragino Amerikos verslininkus ir amerikiečius lietuvius savo pastangomis padėti Baltijos kraštams.

Pietuose dalyvavo 75 JAV korporacijų, lietuvių bei baltiečių amerikiečių organizacijų atstovai iš Vašingtono, Baltimorės, Niujorko ir Filadelfijos.

Verčia abejoti

Prezidentas A. Brazauskas Lietuvos banko valdybos pirmininku pasirinko K. Ratkevičių, buvusio pirm. V. Baldišio pavaduotoją. Lietuvos seimas prezidento siūlomą kandidatą patvirtino. Tuo reikalu "Lietuvos rytas" lapkričio 11 d. laidos vedamajame rašė:

"Ką galėtų reikšti toks Prezidento pasirinkimas, kai dar nėra išnagrinėta baudžiamoji byla, kurią Generalinė prokuratūra yra iškėlusi V. Baldišiui dėl sugadintų litų?

Kiek redakcijai žinoma, K. Ratkevičiaus pavardė nėra siejama su "litų byla", tačiau vargu ar šiandien kas patikėtų, kad buvęs Lietuvos banko pirmininko pavaduotojas nieko nežinojo apie problemas, susijusias su litų gamyba ir finansavimu. Todėl K. Ratkevičius vargu ar gali atsiriboti nuo moralinės atsakomybės už tai, kas atsitiko su litais.

Kita aplinkybė, verčianti abejoti K. Ratkevičiaus kandidatūra, yra ta, kad buvęs Lietuvos banko valdybos pirmininkas V. Baldišis neperdavė Lietuvos banko dokumentų nei neseniai atleistam iš pareigų R. Visokavičiui, nei laikinai einančiam šias pareigas J. Sinkevičiui.

Neseniai Seimo opozicija siūlė atlikti 1991-1992 metų Lietuvos banko dokumentų finansinę reviziją, tačiau šis pasiūlymas nebuvo priimtas."

Protesto susirinkimas

Seimo kairioji dauguma, kaip skelbia ELTA, jautriai reagavo į lapkričio 16 d. pensininkų ir invalidų įvykusį protesto susirinkimą prie Seimo rūmų. Jame buvo reikalaujama surengti prieš laiką seimo rinkimus. Šį reikalavimą palaikė kai kurie seimo opozicijos nariai.

"Dešinieji, naudodamiesi pagrįstu žmonių nepasitenkinimu dėl ekonominių sunkumų, metė iššūkį teisėtai išrinktai valdžiai. Pranešu, kad iššūkis

(Nukelta į 3-čią psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Pažadai deficito šešėlyje

Parlamento rinkimus laimėjęs ministeris pirm. J. Chretienas susidūrė su pažadų įgyvendinimo problemomis. Jam buvo lengva nutraukti jau užsakytų puolamųjų "EH-101" malūnsparnių sutartį. Mat jai įgyvendinti beveik penkių bilijonų dolerių būtų reikėję tik kelerių sekančių metų laikotarpyje. Greito sprendimo reikalauja kitas įsipareigojimas nedelsiant parūpinti viešiesiems darbams šešis bilijonus dolerių. Rinkiminiame vajuje J. Chretienas kalbėjo apie šią sumą, o tapęs ministeriu pirmininku, ją padalino į tris dalis. Esą viešiesiems darbams finansuoti po du bilijonus dolerių turės parūpinti Kanados vyriausybė, provincinės vyriausybės ir miestų savivaldybės.

Didžiausia kliūtimi tiems bei kitiems J. Chretieno liberalų pažadams tapo iš konservatorių periimtas rekordinis 1992-93 m. biudžetinis deficitas. Naujosios liberalų vyriausybės finansų ministeris P. Martinas pranešė, kad tų metų deficitas, kuriam konservatorius D. Mazankowskis buvo numatęs 35,5 bilijono dolerių, pakils iki 40,5 bilijono. Deficitas yra rekordinis, bet taip pat rekordinį 38,5 dolerių deficitą 1983-84 m. rinkimus pralaimėjusių liberalų finansų ministeris M. Lalondas paliko ir konservatoriui M. Wilsonui. Abiem atvejais tuos numatytus deficitus teko padidinti maždaug penkiais bilijonais dolerių.

Ministeris pirm. Brian Mulroney su savo konservatorių vyriausybe žadėjo, bet neįstengė sustabdyti liberalų ministerio pirm. P. E. Trudeau pradėtos deficitų karuselės. 1984 m. deficitų atnešta Kanados skola buvo pasiekusi 200 bilijonų dolerių, o dabar jau yra pakilusi iki 465 bilijonų. Net trečdalis biudžetinių išlaidų tenka tik tos skolos metinėms palūkanoms. Ministerio pirm. J. Chretieno pavaduotoja Sheila Copps jau prasitarė žurnalistams, kad liberalų vyriausybei turbūt teks atsisakyti dalies pažadų arba juos atidėti. Jis pats vis dar nori laikytis rinkėjams duoto žodžio.

Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae vyriausybė, norėdama sumažinti deficitines išlaidas, įvedė socialinės sutarties įstatymą. Juo užšaldomas algų didinimas daugiau uždirbantiems valdžios tarnautojų unijų nariams. Suvaržymų susilaukė ir valstybinė OHIP sveikatos bei ligoninių drauda. Pen-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Kariuomenei – 75-keri
Lietuvos kariuomenė turi garbingą praeitį
Byla Izraelyje, kurią laimėjo teisingumas
Ukrainiečio J. Demjenjuk'o ilgametė teisminė kančia
Užrišto maišo dėsnis
Dabartinės Lietuvos ūkininko gyvenimas
Lietuvio jūrininko žygdarbis
Povandeninio laivo "Raudonasis spalis" kapitonas Jonas Pleškys
"Knyga apie knygas"
"Lietuvių egzodo literatūros 1945-90" sutiktuvės
Už tavo nuodėmes
Vacio Kavaliūno novelė
"Nuodėmingas angelas" Čikagoje
Mėgėjų teatro "Vaidilutė" aštuntoji premjera
Kalbos ir dvasios kultūra
Apie Lietuvoje leidžiamą žurnalą "Santara"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (905) 275-4672. FAX (905) 275-1336.
Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $35, pusmetinė – $20, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $35.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Vatikano "L'Osservatore Romano" 1993 m. 44 nr. skaitytojus supažindina su nauja 45 m. amžiaus Latvijos ambasadore Šv. Sostui Aija Odina, spalio 28 d. įteikusia popiežiui savo skiriamuosius raštus. Po nuotrauka, kurioje ji kalbasi su Šv. Tėvu, trumpa jos biografija: Latvijoje studijavusi anglų kalbą ir literatūrą, mokytojavusi, dirbusi įvairius kitus vadovaujančius darbus, tapusi užsienio reikalų ministerijos protokolo šefe, pagaliau valstybės protokolo šefe ambasadorės titulu. Be gimtosios latvių kalbos laisvai kalba angliškai, rusiškai, vokiškai ir ispaniškai.

Nuotrauką supa straipsnis, pavadintas "Republic of Latvia". Tai Šv. Tėvo žodis pasitinkant naująją ambasadorę. Dėkodamas už malonius žodžius, pasakytus įteikiant skiriamuosius raštus, popiežius pasakė esąs labai dėkingas Visagaliui, leidusiam aplankyti Latviją. Gyvai prisimenąs susitikimą su prez. Gunčiu Ulmaniu, kuriam prašė perduoti geriausius linkėjimus. Pasidžiaugė sunormalėjusia būkle po skaudžios 70 metų pertraukos ir išreiškė viltį, kad nepriklausoma Latvija rūpinsis ne tik savo krašto atstatymu, bet prisidės prie bendrų įsipareigojimų siekiant gerovės. Taipgi Latvija savo sena religine ir socialine kultūra gali specialiai reikštis taikos ir pažangos užduotyse. Krikščionių tikėjimas, kuris latvius pirmiausia pasiekė per šv. Meinhard'o pamokslus, tapo pagrindiniu elementu kuriant kultūrą ir tapatybę. Šiandien Šv. Raštas gali suteikti daug naujų paskatinimų žvelgiant į ateitį. Šiuo metu Latvijos sūnūs ir dukterys yra kviečiami atsinaujinti po tos skaudžios praeities. Atsinaujinant neužmirština, kad pagrindinė visuomenės ląstelė esanti šeima. Popiežius išreiškė viltį, kad Latvijos ir Šv. Sosto santykiai padės tam atsinaujinimui ir užtikrino, kad katalikų bendravimas su kitomis konfesijomis padės atstatyti visuomenę. Popiežius prašys Dievą, kad padėtų nugalėti visus sunkumus.

Prieš 563 metus, 1430 metų spalio 27-ąją mirė Vytautas Didysis, Lietuvos kunigaikštis, valdęs Lietuvą 1392-1430 metais, vienas žymiausių senosios Lietuvos valdovų, ypač populiarus pasidaręs nuo tautinio lietuvių atgimimo laikų, nes daugelis jo politinių pastangų ir kovų didele dalimi atitiko ir tautinius lietuvių siekius. Vytautas labai nusipelnęs ir kaip Lietuvos krikščionintojas, ne tik įsteigdamas ir aprūpindamas Medininkų vyskupiją, bet taip pat organizuodamas eilę parapijinių šventovių Lietuvoje. Toje srityje Vytauto garbė ir garsas žmonėse buvo tiek pasklidęs, kad dar ir daugelis vėliau pastatytų šventovių savo pradžią kildindavo iš Vytauto. Vytautas laikomas ir Vilniaus katedros fundatoriumi. Spalio 27-ąją, minint Vytauto mirties metines, Vilniaus arkikatedroje bazilikoje pavakare buvo surengta religinės muzikos valanda. Skambėjo Čiurlionio, Bacho, Brucknerio kūriniai. Vakare gedulines Mišias už Vytauto Didžiojo vėlę aukojo Vilniaus vyskupas augziliaras Juozas Tunaitis.

Prel. Vytautas Balčiūnas rugsėjo 12 d. Panevėžio katedroje aukojo Mišias savo kunigystės 60 m. sukakties proga. Kunigystės šventimus priėmęs 1933 m. liepos 23 d. iš vysk. K. Paltaroko rankų. Pamoksle katedros klebonas mons. J. Antanavičius iškėlė prel. V. Balčiūno pamaldumą, nepaprastą darbštumą bei artimo meilę.

Vatikano radijo laidos lietuvių kalba transliuojamos kiekvieną vakarą 20 val. 30 min. Lietuvos laiku 49 ir 41 m bangomis — 6.185 ir 7.365 kHz dažniu. Kartojamos kitos dienos rytą 6.40 Lietuvos laiku dviem — 5.882 ir 6.185 kHz dažniais 49 m bangų ruože. Kiekvieną sekmadienį 10.45 Lietuvos laiku Vatikano radijo koplyčioje prasideda šv. Mišios lietuvių kalba. Mišių transliacija girdima 31 ir 25 m bangomis — 9.755 ir 11.740 kHz dažniu.

"Kirche in Not", Vokietijos šalpos organizacija, remianti katalikų spaustuvės Kaišiadoryse projektą, pranešė Lietuvos vyskupams, kad atsisakyta spaustuvę aprūpinti pajėgia spausdinimo mašina, nes tyrimai parodę, kad katalikų leidinių tiražas nuo 1990 m. nuolatos mažėja. Žadėtą pajėgią spausdinimo priemonę visada galima bus prijungti prie veikiančių mašinų, kai tik paaiškės, kad galima parengti ir parduoti didesnį religinės literatūros kiekį.

Prof. kun. P. Rabikauskas iš Romos rugsėjo 14 d. lankėsi Kauno kultūros ir švietimo skyriuje. Susitikime svečias aptarė kai kuriuos Lietuvos-Lenkijos istorinius momentus. Šv. Tėvas prof. kun. P. Rabikauską yra paskyręs Šventųjų kongregacijos patarėju, atsakingu už medžiagos apie šventuosius sudarinėjimą.

(Žinios iš leidinio "Katalikų bažnyčia Lietuvoje")

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 850,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

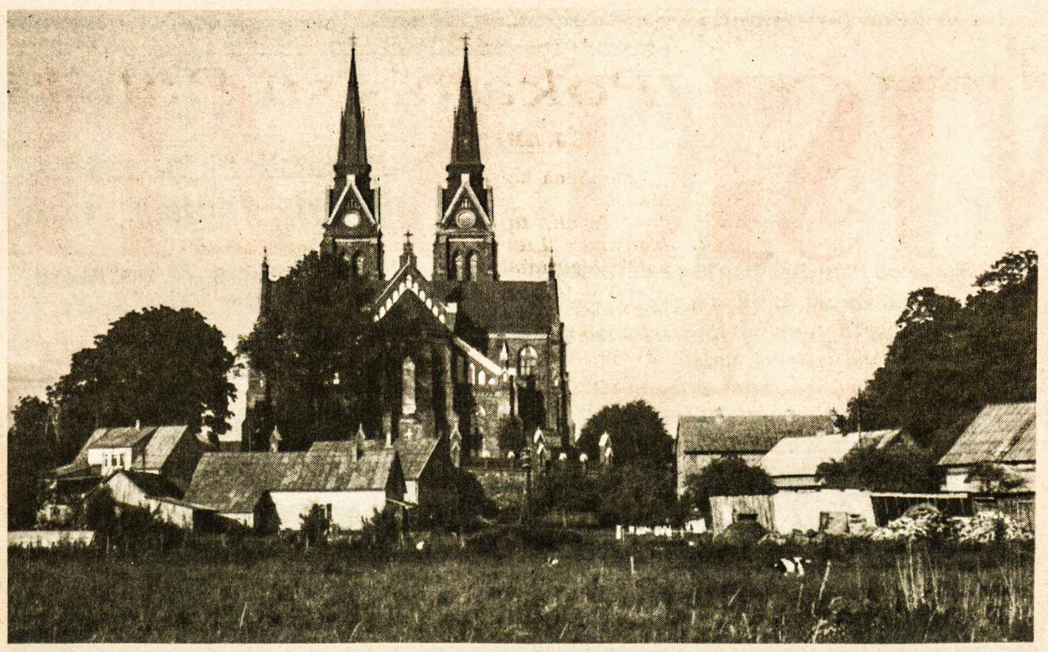

Švėkšnos miestelis su prel. JULIAUS MACIEJAUSKO statyta šventove. Po daugelio metų jos statytojo palaikai buvo perkelti iš JAV ir perlaidoti Švėkšnoje **Nuotr. R. Urbono 1990 m.**

Byla Izraelyje, kurią laimėjo teisingumas

Ukrainiečio Jono Demjanjuk'o septynerių metų teisminė kančia

LEONAS BALTUŠIS

1993 m. rugpjūčio mėnesį "Chicago Tribune" ukrainiečio Jono Demjanjuk'o bylą Izraelyje savo viename iš vedamųjų palygino su kpt. Alfredo Dreyfus'o byla. Ši byla anglosaksų pasaulyje žinoma kaip "Dreyfus Affair". Kas tai per byla ir kokį ji ryšį turi su J. Demjanjuk'u?

* * *

Kpt. A. Dreyfus gimė 1859 m. turtingo tekstilės pramonininko žydo šeimoje. 1894 m. dirbo Prancūzijos karo ministerijoje ir buvo apkaltintas pardavimu karinių paslapčių vokiečių kariuomenės atstovui. Suimtas spalio 15 d. ir gruodžio 22 d. nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Bausmės atlikti ištremtas į Velnio salą (Devil's Island) netoli prancūzų Gvinėjos.

Sprendimas sukėlė didelį ginčą. 1904 m. byla svarstoma iš naujo. 1906 m. A. Dreyfus išteisintas ir net apdovanotas aukščiausiu Prancūzijos ordinu "Legion d'honneur". Per Pirmąjį pasaulinį karą užsitarnavo pulkininko leitenanto laipsnį ir išėjo į pensiją. Mirė 1935 m.

Kpt. A. Dreyfus'o byla turi didelį psichologinį ryšį su ukrainiečio J. Demjanjuk'o byla. Kpt. A. Dreyfus'as buvo visai nekaltas žmogus, bet nuteistas tik dėl to, kad buvo žydas, o XIX š. pabaigoje antisemitizmas Prancūzijoje buvo ypač stiprus. Tapo išteisintas, nes žmogaus sąžinė negalėjo leisti, kad visiškai nekaltas žmogus turėtų taip kentėti.

* * *

J. Demjanjuk'as — Raudonosios armijos karys, kuris 1941 m. pateko į vokiečių nelaisvę. Kad išvengtų mirties badu, stojo savanoriu į ukrainiečių batalijoną. 1952 m. atvyko į Klivlandą, JAV, ir gavo darbą Fordo bendrovėje. 1958 m. tapo JAV piliečiu.

1981 m. OSI (Office of Special Investigations) apkaltintas esąs "Ivanas žiaurusis", kuris tvarkė dujų kameras Treblinkos stovykloje Lenkijoje, kur žuvo apytikriai 850,-000 žydų. 1981 m. JAV teismas atėmė jam pilietybę, o 1986 m. deportuojamas Izraelin. Keturiolika mėnesių trukęs teismas teatro salėje ir perduodamas per televiziją kiekvieną dieną baigėsi 3-jų teisėjų sprendimu: kaltas už karo nusikaltimus ir baudžiamas mirtimi, nors Demjanjuk'as visą laiką tvirtino, kad nėra tas "Ivanas žiaurusis" ir jo tapatybė sumaišyta.

* * *

Kas daugiausia padėjo šiam nelaimingam žmogui išvengti kartuvių ir kam jis turi būti labiausiai dėkingas? Visų pirma tai savo sūnui J. Demjanjuk'ui, jn., savo žentui Ed Nishnic ir James A. Traficant, Jr., demokratų kongresmanui iš Ohio. Bet didžiausia padėka turėtų būti skirta Izraelio advokatui Yoram Sheftel. Šis 44 m. amžiaus vyras vienu metu buvo labiausiai nekenčiamas žmogus Izraelyje. Šiandien jis yra labai gerbiamas žmogus visų tų, kurie nori ir ieško teisingumo, bet ne keršto.

Kas jis toks? Gimęs Tel Avive, sūnus žydų ateivių iš Ukrainos, kurio motina neteko 90-ties giminaičių. Netekęs kairės akies, kai vienas buvęs nacių kacetininkas apipylė jo veidą actu. Šiandien, po 7-rių metų teisinės kovos, laimėjęs bylą savo klientui, jaučiasi laimingas, nes išsaugojo žmogų nuo kartuvių. Cituoju šį puikų vyrą: "Jei aš būčiau galvojęs, kad Demjanjuk'as buvo nacių nusikaltėlis, aš jam nebūčiau atstovavęs".

Y. Sheftel sako, buvęs ypač paveiktas, kad Demjanjuk'ui ruošiamas "parodomasis teismas" (show trial), naudojant buvusį teatrą ir viską rodant per televiziją. Jo nuomone, taip nedaroma. Jis sako nekenčiąs Izraelio teisinės sistemos, neturįs ja pasitikėjimo. Iš karto buvo aišku, kad Demjanjuk'as bus auka to teismo, ir tai bus didžiausia gėda žydams, kurie nacių buvo nužudyti Treblikoje. Jis manė, kad religinė jo pareiga — "sudirbti" visą šią bylą.

"Aš nemaniau, kad laimėsiu, bet turėjau bandyti". Dirbdamas su kitu advokatu ir sekretore, padedamas Demjanjuk'o šeimos bei draugų, jis paskyrė šiai bylai 90% savo laiko. Tai buvo byla, kuri pasitaiko tik sykį gyvenime. Teismo metu dar suspėjo parašyti knygą "The Demjanjuk Affair, the Rise and Fall of a Show Trial".

JONAS DEMJENJUK'AS

Pagrindinis persilaužimas įvyko 1991 m. rugpjūčio mėnesį, kai buvo gauti dokumentai iš KGB archyvų. Vyriausias Izraelio teismas šiuos dokumentus pripažino kaip visiškai tikrus: 80 liudijimų 37 ukrainiečių sargybinių, kad tikrasis "Jonas žiaurusis" buvo dingęs ukrainietis pavarde Ivan Marčenko.

1993 m. liepos mėnesį vyriausias Izraelio teismas pakeitė 1988 m. sprendimą, pripažindamas J. Demjanjuk'ą nekaltu. Paleidimas buvo penkis kartus atidėtas, bandant jam primesti kaltinimą, esą jis buvęs sargybiniu Sobibor konc. stovykloje, bet vyriausias Izraelio prokuroras Yosef Harish atsisakė pradėti naują bylą.

1993 m. rugsėjo 21 d. 73 metų amžiaus J. Demjanjuk'as pagaliau paleistas iš Ayalon kalėjimo. Surakintomis rankomis, apsuptas policijos ir dėvįs Panamos skrybėlę buvo greitai nugabentas į orauostį. Paklaustas reporterių, kaip jaučiasi būdamas laisvas žmogus, tik pakėlė surakintas rankas. Įsodintas į "El Al 747" didžiulį lėktuvą, buvo pasitiktas rėkaujančių keleivių su "jarmulkomis", kurie dar vis nori keršto žmogui, kuris iškentėjo visus 7 metus ne tik dvasiškai bei fiziškai, bet ir ekonomiškai liko visiškas vargšas. Kaip "Chicago Tribune" rašo, nemažai žydų yra patenkinti sprendimu, nes jų nuomone Izraelio teisinė sistema paremta teisingumu.

Sprendimu labai nepatenkintas OSI viršininkas Neal Sher ir vyr. prokurorė Janet Reno. Jiedu grasina deportacija.

* * *

Prieš 20 metų skaičiau knygą anglų kalba "Treblinka". Rekomenduočiau visiems perskaityti. Aprašomas ukrainietis sargybinis Ivan Marčenko buvo tikras sadistas. 1944 m. kaliniai sukilo. Daugelis pabėgo ir prisijungė prie komunistinių partizanų, nes lenkų "Armija Krajowa" jų nepriėmė. Pats Ivan Marčenko buvęs užmuštas. Pagal tą knygą, 1928 m. badmečiu Ukrainoje, tėvas mirė badu. Motina, turėdama kelis mažus vaikus, nunešė paskutinį savo auksą — vestuvinį žiedą parduoti, kad nupirktų vaikams duonos. Iš žydo pirklio gavo tik centus. Jaunas vaikas to niekuomet neužmiršo.

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

DOVANA IR PARAMA ARTIMIESIEMS LIETUVOJE

VAISTAI – pristatome įvairių rūšių Vakarų Europoje gaminamus vaistus. (Jei žinomas vaistų pavadinimas – receptai nereikalingi).
MAISTAS – siuntinys no. 11. Praktiškas ir įvairus:
2 litrai valgomosios alyvos, 2 sv ryžių, 2 sv makaronų, 1 stiklinė tirpstančios kavos, 4 sv cukraus, 1 sv sūrio, 1 dėž. saldainių, 1 dėž. biskvitų, 2 sv pupelių kavos, 2 sv geriausios dešros arba salami, 4 dėž. konservuotos mėsos. Siuntinio kaina – ..... **$140.**
DRABUŽIAI – puikus vyriškas arba moteriškas nertinis, palaidinukė arba vyriški išeiginiai marškiniai, speciali suknelei medžiaga, vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas.
Siuntinio kaina – ..... **$270.**
PARDUODAME – OPTIMA (elektronines) rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu. Su pristatymo išlaidom – ..... **$300.**
Rašomoji juostelė (cartridge) – **$8.**
Klaidų atitaisymo juostelės (5) – **$18.**
Pervedame palikimus į Lietuvą arba į kitus kraštus pageidaujama valiuta bei atliekame finansines ir bankines operacijas.

Z. Juras & V. Juras / Baltic Stores & Co.,
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, ENGLAND
Tel. 081 460 2592 FAX 081 318 7643

A†A
DANUTEI ŠALTMIRIENEI
mirus,

jos vyrui VLADUI, dukroms ir visai šeimai reiškiame nuoširdžiausią užuojautą –

Herta ir Stasys Gailevičiai

A†A
DANUTEI ŠALTMIRIENEI
mirus,

jos vyrui VLADUI, dukterims – MIRGAI ir GAILEI reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Lialė ir Kazys Laurušaičiai

A†A
DANUTEI ŠALTMIRIENEI
iškeliavus amžinybėn,

jos vyrui VLADUI, dukrom – MIRGAI ir GAILEI, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Birutė ir Antanas Matulaičiai

MYLIMAI SESUTEI

A†A
STASEI KRUOPYTEI
Lietuvoje mirus,

liūdesy likusiai seseriai BRONEI PALILIONIENEI su šeima reiškiame gilią užuojautą –

V. R. Stabačinskai *B. P. Sapliai*
A. K. Povilioniai

PADĖKA
MYLIMAS TĖVELIS
A†A
STASYS MALINAUSKAS

staiga atsiskyrė su šiuo pasauliu 1993 m. spalio 8 d. Punsko apylinkėje.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos vikarui kun. Vytautui Volertui už atnašautas Mišias. Dėkojame Mišių skaitovei Anelei Pajaujienei, Mišių tarnautojui Tomui Pajaujui ir Nijolei Benotienei už giesmes šventovėje.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už užprašytas Mišias, nuoširdžias užuojautas, pareikštas žodžiu, raštu bei spaudoje. Taip pat dėkojame p.p. Gurklių šeimai už paruoštą maistą.

Jūsų šiluma ir meilė stiprino mus sunkiomis dienomis.
Teatlygina Jums Visagalis –

Stasė, Antanas Zimnickai ir sūnus
Birutė, Vytas Bancevičiai ir šeima

Supažindiname su nauja MAGIC BOX sąvoka.
Tai ekonomiškiausias ir veiksmingiausias būdas pristatyti jūsų siuntinius į LIETUVĄ.

Mes jums parūpinsime beveik 3 kub. pėdų dėžę **MAGIC BOX**, į kurią jūs galėsite talpinti kiek norėsite ir jums kainuos

TIK $6 už kub. pėdą plius **$11** pristatymas.

Bet kokio skaičiaus siuntinių pristatymas į namus tuo pačiu adresu iki 50 kg ..... $11.

MAGIC BOX yra gaunama nemokamai. Mes iš jūsų paprašysime $1 užstato, kurį paskui grąžinsime. Klientams, gyvenantiems Jane-Dufferin-Dundas ir Lakeshore gatvių rajone, turime dar vieną malonų patarnavimą – mes atvešime jums į namus **MAGIC BOX** ir paimsime jau paruoštą nemokamai.

Polimex kelionių biuras parinks jums patogiausius persėdimus. Labai prieinamos lėktuvų bilietų kainos į Vilnių.

Jums reikės tik paskambinti
POLIMEX

Toronto: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-791.
Mississauga: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
Scarborough: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

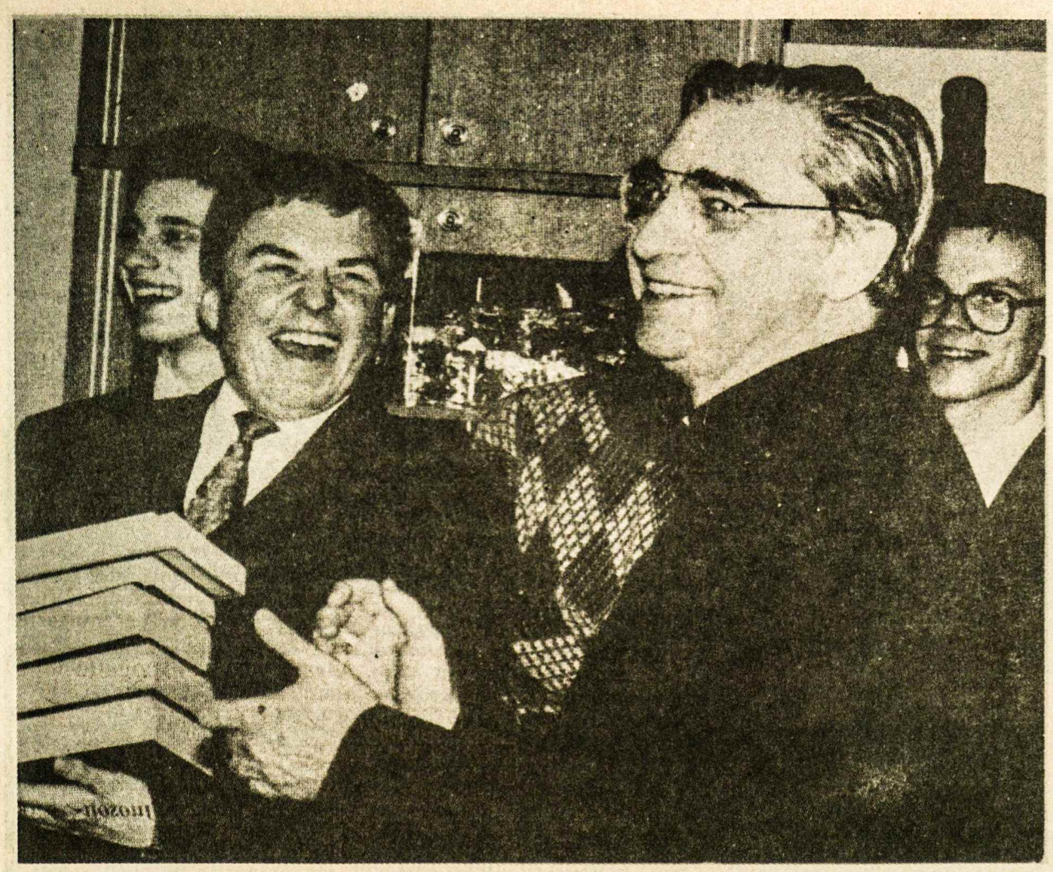

Naujasis Lietuvos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas-metropolitas AUDRYS J. BAČKIS su klierikais savo įsteigtoje seminarijoje Vilniuje Nuotr. "N. Dienovidžio"

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

priimtas" – pareiškė seimo pirmininkas Č Juršėnas.

Spaudos konferencijoje LD DP frakcijos seniūnas J. Karosas proteste keltus politinius reikalavimus taip pat vertino kaip "pirmą kartą išryškėjusį norą nuversti valdžią". Esą politinės spalvos buvusios ryškesnės negu socialiniai reikalavimai. Tokie veiksmai kelią pavojų pilietinei visuomenei.

Teikia vilčių

Seimo narys V. Plečkaitis laikraštyje "Klaipėda" spalio 30 d. laidoje aptaria Lietuvos dabartinę būklę:

"Vyriausybėje nėra žmonių, kurie mąstytų valstybiškai, žiūrėtų šiek tiek į priekį, o ne gyventų tik šia diena. Dėl to atsiranda masinis nepasitikėjimas visa valdžia, visomis valdžios struktūromis . . .

Sunku pasakyti, kada mes iš tikrųjų atsistosime ant kojų. Bent jau dabartinė Vyriausybė su tokia programa arba tiksliau — su tokiu programos neturėjimu iš esmės nieko pakeisti negali . . .

Gyvenimas teka sava vaga. Vykstantys visuomenėje procesai, matyt, priklauso ne vien nuo valdžios. Ir tai yra labai gerai, nes reforma, kaip ten bebūtų, vyksta. Išlaisvinta žmogaus iniciatyva. Daug ką žmonės daro patys, tik valdžia daug kur jiems trukdo. Šitas pažangos procesas yra savaiminis. Ir tai teikia vilčių, kad vis dėlto Lietuvoj ateis geresni laikai".

Graso atsistatydinti

Latvijos žemės ūkio ministerija pasiūlė sudaryti sutartį su britų bendrove E. D. & F. Mann, kuri supirktų visus Latvijoje išaugintus cukrinius runkelius. Tik tokiu būdu būtų galima atsilyginti Latvijos ūkininkams. Jei šiais metais nebus ūkininkai atlyginami, tai sugrius Latvijoje cukrinių runkelių pramonė. Britų bendrovė pasiryžusi supirkti visą šiuometinį derlių.

Tačiau Latvijos vyriausybė pasiūlymo nenori priimti, bijodama cukraus kainų pakilimo Latvijos rinkoje. Žemės ūkio ministeris J. Kinna pasiruošęs atsistatydinti, jei nebus pasirašyta su britų bendrove sutartis.

Neturi jokios įtakos

Pasak aukšto Rusijos diplomato pareiškimo, kaip skelbia BNS, Rusija išves kariuomenę iš Estijos pagal savo tvarkaraštį. Tai, kad Estija perkanti ginklus iš kitos valstybės negali nei pagreitinti, nei sulėtinti išvedimą. Mat Estijos premjeras M. Laar neseniai yra pasakęs, kad Rusija suaktyvino kariuomenės išvedimą, kai jo vyriausybė nusipirko ginklų iš Izraelio.

Rusijos diplomato teigimu, Estiją domina ir Rusijos ginklai. Tačiau Rusija negalinti ginklų parduoti, nes dar esama prieštaravimų abiejų kraštų santykiuose.

Diplomatas taipgi priminė, kad Rusija išreiškusi Izraeliui savo abejones dėl ginklų pardavimo valstybei, su kuria Rusijos santykiai dar nesą sureguliuoti. Bet tai esąs dviejų suverenių valstybių tarpusavio reikalas, į kurį Rusija nemananti kištis.

Kyla pasitikėjimas

Pasaulinis bankas paruošė Latvijai kredito programą. Atkreiptas dėmesys į žemės ūkį, energetiką, pramonę ir gamtosaugą. Pasaulinio banko pareigūnai esą patenkinti vykstančia ekonomine reforma Latvijoje. Ji galinti sulaukti daugiau investicijų iš užsienio.

Nusmuko gamyba

Statistikos departamento informacija, spalio mėn. Lietuvos pramonės įmonės pagamino 8,6% mažiau produktų negu rugsėjo mėn. Tai esąs didžiausias iki šiol patirtas nuosmukis: 25-40% mažiau pagaminta sviesto, pieno konservų, paukštienos. Per pastaruosius du mėnesius visiškai negaminta celiuliozės ir langų stiklo.

Bendra energetikos sistema

Kitų metų pradžioje žinovų grupė pradės rengti vieningą Baltijos kraštų energetikos strategiją. Grupėje bus po du žinovus iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Būtinais atvejais bus tartasi su Gudijos ir Lenkijos energetikos specialistais. Taip susitarta tarptautiniame seminare "Lietuvos energetikos rekonstrukcijos Vilniuje".

Atšaukė ambasadorę

BNS pranešimu, Estijos prez. L. Meri atšaukė savo krašto ambasadorę L. Utno iš Latvijos. Oficialiai skelbiama, "kad nieko keisto čia nėra". Esą pasiuntiniai skiriami ir atšaukiami.

Estijos vyriausybė nusiuntusi prezidentui pasiūlymą atšaukti ambasadorę spalio 28 d. Vyriausybės argumentavimas: "pagyvinti ryšius" su Latvija. Nuo Estijos nepriklausomybės L. Utno yra jau antra ambasadorė, atšaukta iš tų pareigų. Pernai iš JAV buvo atšauktas E. Jaakson.

Sumažėjo eilės

Jau du mėnesius veikiančiame Kalvarijos poste, kaip skelbia BNS žinių agentūra, Lietuvos-Lenkijos pasienyje eilių nėra. Lietuvos muitinės direktoriaus pavaduotojas P. Darginavičius informavęs, kad vykstantys iš Lietuvos automobiliai patikrinami per 10 minučių, o atvykstantys į Lietuvą – per 20-30 minučių. Kalvarijos muitinė yra prie statomo greitkelio "Via Baltica".

Eilės sumažėjusios ir Lazdijų pasienio punkte. **J. Andr.**

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

UNITY TRAVEL

UNITY TRAVEL kelionių įstaiga džiaugdamasi praneša apie naujo skyriaus atidarymą **1558 Bloor St. West.** Švenčiant šį atidarymą, siūlomi specialūs skrydžiai Kalėdų laikotarpiui:

Išskridimas gruodžio 21 – grįžimas sausio 5

VILNIUS $949.00

RYGA $999.00

TALINAS $949.00

Teiraukitės žemų kainų už iš anksto apmokėtus bilietus. Mes turime labai nebrangių bilietų skrydžiams į kitus Europos kraštus. Galime jums taip pat parūpinti keliones **į saulėtus pietų kraštus.**

Parūpiname keliones laivais, automobilių nuomas, viešbučius...

Dėl informacijų bei rezervacijų prašome skambinti

538-6570

PAJŪRYJE SU TĖVU

Pokalbis su Baltija

K. J. AMBRASAS

Ėmė vieną kartą vaikas ir paklausė:

— *Tėveli, tu dažnai kartoji klausimą: "Lietuva, kas tu buvai?" Negirdėjau, kad kas tau jį atsakytų. O jeigu aš imčiau sykį, atsistojęs prie Baltijos jūros, ir garsiai sušukčiau. Gal man kas nors ir atsakytų?*

Į gilias savo mintis, kaip dažniausiai būna, įnikęs, net ir nesuprato, ko tas norėjo, todėl ir visai neprieštaravo vaikui:

— Imk, sūneli, taip ir padaryk . . . — be jokios dvejonės atsakė tėvas.

Vaikas, kap žinia, ir lieka vaiku. Kai jiedu abudu pajūryje vienąsyk vakarop vaikštinėjo, praretėjus žmonėms, prišokęs prie tilto atramos, visu balsu vaikas sušuko:

— *Baltija, jūra motinėle! Pasakyk, kas buvo žiloje senovėje mano tėvynė, kuri Lietuva vadinas?*

Susiūbavo sušniokštė vilnys ir lyg milžinas galiūnas iš gelmių atsiliepė duslus, gomurinis balsas:

— Kažin kada mano bangos taškė sienas daugelio imperijų ir karalysčių, kurios tarpusavyje pešėsi, kivirčijosi ir dėl žemės rėžio, dėl blizgančios monetos ar užgautos garbės negailestingai viena kitą naikino, be atodairos žudė. Kažkada, kai tavo tėvų ir protėvių būta bebaimių, narsių ir ryžtingų, mielas vaike, mano vilnys klupo prie tavos gimtinės slenksčio iš Vakarų šono ir jai savo gelmių turtais, palankiais vėjais daugelsyk esu padėjusi.

Tava šalis, kuri Lietuva vadinas, driekėsi nuo manęs, Baltijos, ligi kitos mano sesės — už kalvų ir girių, už upių vandenėlių — Juodosios jūros. Tada galingas ir garsus valdovas valdė tavo kraštą, vaike! Išmintingas ir bebaimis, garsėjęs per kartų kartas ir dainomis, giesmių giesmėmis apdainuotas kunigaikštis.

Nuo jo žirgo kanopų drebėjo stepė, per kurios beribius plotus ėmė ristis karingos ir visą žmonių labą šluojančios, iš kaimų ir miestų tik pelenus paliekančios klajoklių plėšrios gentys. Nuo tų chano kariaunų krito nemaža ir lietuvių vyrų, kurie gynė ne tik savo gimtą kraštą nuo užpuolikų, bet ir kitas Europos šalis gelbėjo nuo siautulingo įniršio tų, kurie save vadino Dievo ir ugnies rykšte. Ne kartą narsusis Lietuvos kunigaikštis sukryžiavo kalaviją su tais plačiųjų stepių matuotojais, eikliųjų žirgų jodinėtojais. Maldė ne vieną, kas iš pasalų ar tiesiai varė ramiems gyventojams baimė, kėsinosi į šalies ramybę. Tada gimtasis tavo kraštas, kuris dabar Lietuva vadinas, mielas vaike, buvo viena iš garsiausių ir galingiausių šalių visoj Europoj . . .

— *Sakyki, — įsidrąsinęs toliau pradėjo klausinėti vaikas, — o kas dabar yra mano gimtasis kraštas, kuris Lietuva vadinas?*

— Daugel jis kentėjo, vargo daug patyrė, dar sunkiau jis keliasdešimt metų priespaudos ir skurdo naštą nešė, kurią užkrovė Dievo įstatymų nepaisę ir soties neturį kaimynai. Tūkstančiais, bijodami vergijos pančių, po svečias šalis kaip rudens vėjo nuplėšti lapai išsibarstė. Smurtu išgabentų geriausių sūnų ir dukrų po plačiąsias tundras, gūdžias stepes neteko. Kančios ir skausmo kalėjimuos supuvo. Žaliuose gimtosios žemės miškuose, už teisybę ir laisvę kovodami, sau teisių reikalaudami, paklojo kaulus.

Dabar štai, mielas vaike, sulaukė šviesesnės dienos ir tava šalis, kuri Lietuva vadinas. Tik kas ne kas iš tavo giminės, kaimynų, pažįstamų, dar neužtektinai prisiragavusių nelaisvės metais neteisybės ir skriaudos, neužtektinai pažindami skriaudėjų, kurių tiek kaime, tiek ir mieste dar ir iš kitur per šitiek metų iš visų pašalių suplaukę, svetimos kalbos ir papročių per keliasdešimt metų prisigraibstę, trokšdami geresnio kąsnio, bet ne tiesos ir lietuviškos karžygių dvasios paskatinti, leido valdyt save tiems, kurie linkę skaldyti, plėšti, kaišioti vienas kitam koją, kaip buvo įprasta keliasdešimt metų.

Tačiau girdėjau, — o man senelis, visų upių Tėvas, Nemunas pasakė, — tavo kraštą, mielas vaike, Didis Svečias iš Tirėnų pajūrio, iš Amžinojo Miesto, neseniai aplankė. Jį net Nemuno vandenys, plaukdami pro Kauną, regėjo, kai Santakoje su Nerimi prabilo ne tik į tavo gimtą kraštą, bet ir visam pasauliui lietuviškai kalbėjo. Stiprybės, taikos ir meilės Didysis Svetys visiems linkėjo. Savo malonia šypsena sustiprino pavargusius, paguodė žodžiu kenčiančius, pagerbė daugel, oi daug kentėjusius. Gal ir tave, kartais, tasai Baltasis Vatikano Tėvas pakalbino? Naujos gyvybės ir didžios vilties šio krašto žmogui atnešė. Taisytis, nenuolaidžiauti blogiui mokė. Mylėti savo tėvelius, broliukus ir seseris. Mylėti Jis ragino kiekvieną. ar girdėjai? . . .

— *Dar nenutilk! — visai jau įsismaginęs, kaip tikras vyras dešine ranka, dar daugiau prisispaudęs prie tilto atramų, mostelėjo vaikas ir darsyk paklausė:*

— *Kas ryt poryt laukia to krašto, kuris Lietuva vadinas? — ir tarsi norėdamas kiekvieną žodį įsirašyt į širdį, išskėtęs abi rankas, suklusęs atsako mažasis laukė . . .*

Dabar staiga dar labiau nutilo pradėję siausti vandenys. Visiškai atlyžo bangos. Paliovė vėjas pūtęs. Tad ryškiu ryškiausiai iš Baltijos pačių gelmių visu pajūriu nuo Nidos lig Šventosios, tarsi gintaro karoliai būtų paberti ant marmuro grindų, suskambo žodžiai:

— Nei šiandien, nei rytoj to krašto, kuris Lietuva vadinas, nė vienam žmogui nereikia šauktis nei Miškinio, nei Perkūno, nei kitų dievų, kaip darė narsusis Dainavos šalies valdovas Margiris Punios pily. Jūsų kraštas, mielas vaike, prieš 600 metų išgirdo kur kas galingesnio net už šimtus perkūnų vieno vičvienaičio Dievo balsą. Jis pranoksta visų gadynių minimus dievaičius. Tad spieskitės apie Jį visi. Ne vienas vyras, ne vienas kaimas, miestas, šeima ar būrys. Be reikalo nebus eikvojamas prieš vienas kitą kovoje jėgos. Tada visos jūsų mintys ir darbai bus laiminami šios Galingiausio Rankos.

Tebūna ženklas, kuriuo prieš šešis šimtmečius palaimino Bažnyčia ir kurio krikštą taip neseniai atnaujino iš Romos atvažiavęs Didysis Svečias, jums visiems lygiai kaip imperatoriui Konstantinui, tebūna įsiūtas ne vien tik jūsų vėliavon, bet įrėžtas ir širdin, jūsų minty, kiekvienam žingsny. Tebūna valstybės vyrų ir paprastų žmonių kiekvieno darbo, žygio, užmojaus pradžia ir pabaiga. Tada ir jūs laimėsit. Ne vien tik aruodai bus pilni, kišenės nebe tuščios, bet ir jūsų sielos ramios bus, šeimų židiniai patvarūs. Ir jūs, vaikai, galėsit to galingiausiojo valdovų Valdovo žinioje ramiai išaugt, sutvirtėt ir būti naujų laikų naujais žmonėms.

Šiuo kryžiaus ženklu, kurio paženklinta ir tava kakta, ir kiekvieno, kuris dabar gyvena krašte, kuris Lietuva vadinas, nė vienas tenedrįsta kenkt kaimynui. Tenetrokšta skaldyt, kiršyt, grobti. Tegul pirmiausia šio krašto žmonės išmoksta vienas kitam tarnauti, mylėti vienas kitą, tada būsite dar narsesni, dar garsesni nei milžinkapiuos miegą senoliai. Garsėsite visam pasauly. Dar kur kas daugiau: jūs būsite didvyriai, šventieji. Visi Didžiausiojo Valdovo sūnūs toj karalystėj, kur nebus nei ašaros, nei skausmo, kur gyvuos vien pagarba, gėris, džiaugsmas ir amžina taika ne vieną dieną, bet visą visą beribę Amžinybę . . .

Nutilus paskutiniam gelmių žodžiui, mažasis vaikas, ir dėkodamas, ir atsisveikindamas, — mat rytoj jau rengėsi kelionei, — nusilenkė blizgančiai kaip veidrodžio paviršius jūrai. Padėkojo kiekvienam pajūrio kauburiui, pamojo visam kraštui, kuris dabar Lietuvos Respublika vadinas, ir tėvu, laibu balsu, bet kuo stipriausiai ištarė kažkadais girdėtos dainos žodžius:

Jūra, jūruže, jūra motinėle!
Budėsim prie tavo krantų!
Tave tik lietuvis karštai
pamylėjo, —
Amžini mes tavo vaikai . . .

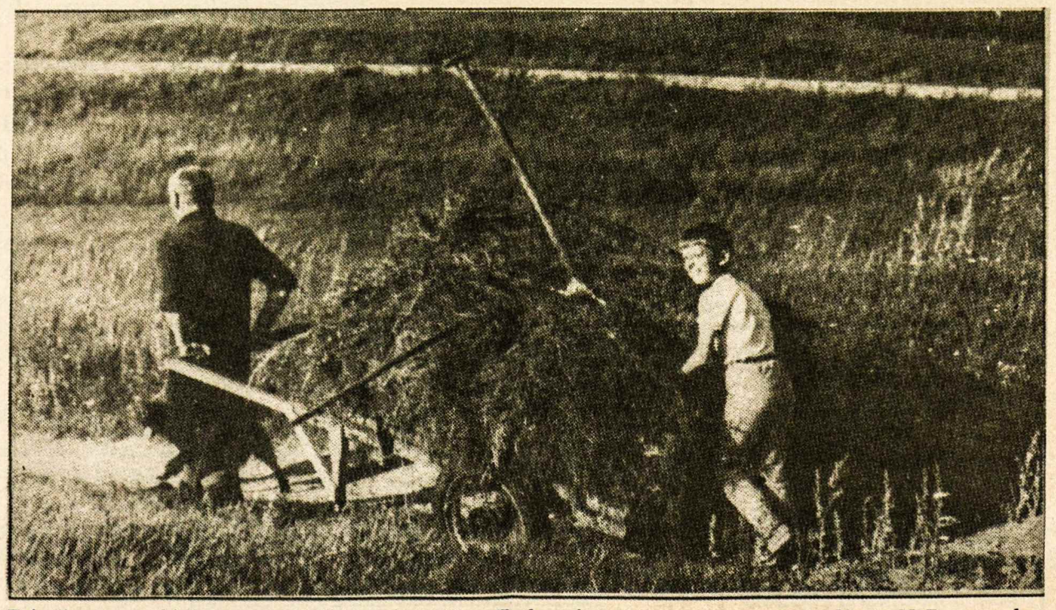

Taip šią vasarą ūkininkas su vaikaičiu susivežė šieną Trakų rajone Nuotr. M. Baranausko

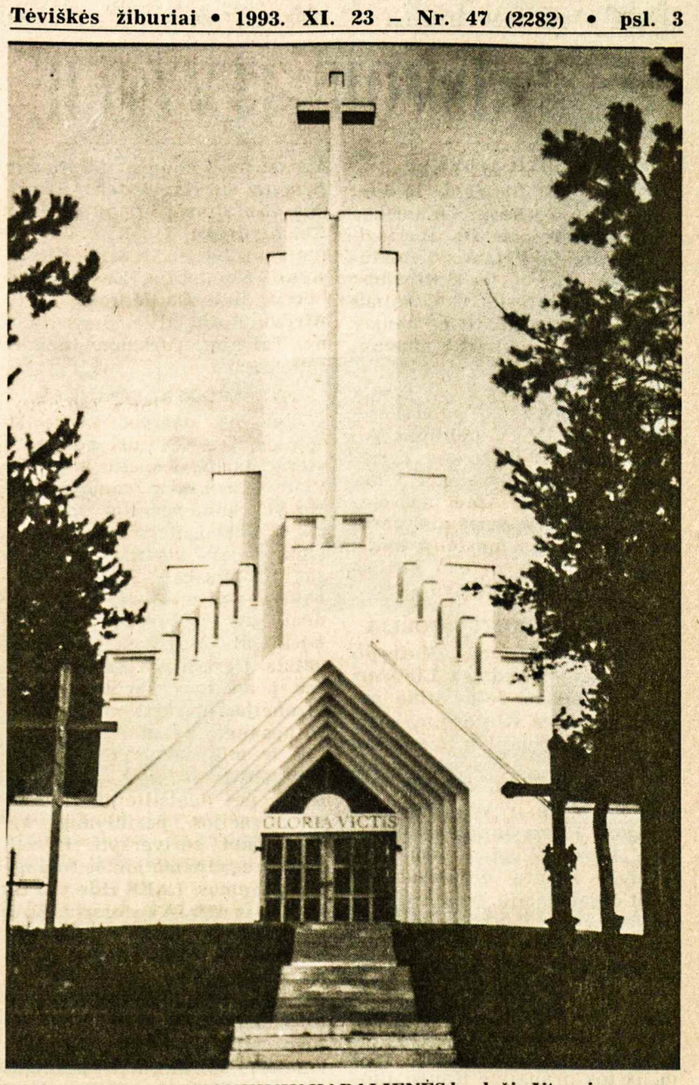

NAUJOJI MARIJOS KANKINIŲ KARALIENĖS koplyčia Utenoje Nuotr. Alf. Laučkos

Ūkininko pastogėje

Užrišto maišo dėsnis

JONAS DAGILIS

Biržuose kadaise gyveno toks kuklus žmogutis, "kačių Jurgiu" pramintas. Už kubrio nustvėręs, jis į tą patį maišą grūsdavo ir katiną, ir šunį. Kartais užkalbindavau. "Neapkramto, neapdrasko toks nešulys?". Žmogelis atsakydavo: "Ne, tik tarp savęs duodasi". Ir nulinguodavo su savo karupiu kroviniu, kad kiekvienam gyvulėliui nudirtų kailį atskirai. Ar ne panašioje padėtyje dabar visi Lietuvos žmonės?

Ne veltui sakoma, kad visos blogybės nuo valdžios. Dar prieš metus, kitus, kai atlyginimai nebuvo tokie kontrastingi, jų didinimas procentais buvo logiškas. Dabar iš daugumos ciniškas pasityčiojimas. Kieno uždarbis mažas, tas pasmerktas skurdui. Kieno didelis, tas dar daugiau gaus. "Lygiavos" principas persimetęs ir į žemės ūkį. Bet nieko nedaroma, kad tiesioginis gėrybių gamintojas daugiau uždirbtų.

Tik dėl politinių ambicijų sustabdžius žemės grąžinimą, kiek nereikalingo blaškymosi ir išlaidų žmonėms. Negi gerai, kad ekonomiškai tvirtiems miestiečiams negrąžinama tėvų žemės? Kurie dar suspėjo pernai ją atsiimti, atvažiavo naujais traktoriais. Dabar padėjo gelbsti giminėms ir kaimynams. Pastarieji tampa mažiau priklausomi nuo devintą kailį lupančių už patarnavimus bendrovių. Įsitvirtinę ateiviai iš miestų – jau džiaugsmas visam kaimui. Valdantiesiems tai nepatinka. Gražiausios gyvenvietės tampa mėšlynais, nes niekam neaišku, kur bus atmatuoti trihektariai. Svetimų dirvų, kurios bus perskirstytos gal pavasarį, gal rudenį, niekam nesinori tręšti. Kiek vargo, kai tie du trys hektarai dar išmėtyti per kelias vietas. Beprasmiškai eikvojami degalai. Visa tai atsiliepia produkcijos savikainai.

Panevėžio naftos bazė rugpjūčio pabaigoje beveik 20 nuošimčių buvo atpiginusi degalus. Bet tik pusantros paros. Tačiau ir to pakako, kad įsitikintume, jog visą Lietuvos ūkį galima aprūpinti gerokai pigesniais naftos produktais. Kaip sumažėtų gamybos kaštai! Bet valdantiesiems svarbiau išlaikyti naftos bazių centralizaciją, kad tik neprasidėtų tarpusavio konkurencija. Didžiulius mokesčius verčiami mokėti tie, kurie bando užsiiminėti naftos produktų prekyba privačiai. Tai pražūtingai alina ir žemės produkcijos augintojus, ir jos valgytojus. Vyriausybė tuo tarpu randa būdų, kaip palenginti dalią tų, kurie nei sėja, nei pjauna, o vartosi kaip inkstai taukuose. Pvz., liepos 9 d. nutarimu nr. 518 panaikintos į Lietuvą įvežamos valiutos kvotos ir deklaravimas.

Reikalauti supirkti visą žemės ūkio produciją didelėmis kainomis, daug gudrybės nereikia. Mano supratimu, per mažai rūpinamasi produkcijos savikainos mažinimu. Oi, kaip dažnai žemdirbiai verčiami "pinigais krosnis kurenti" ar " banknotais sienas lipdyti". Niekas manęs neįtikins, kad valdantieji negalėtų kaimo žmogui padėti. Bet aiškiai nenori, nes nuo stambesnių sumų daugiau nubyra ir į valstybės iždą. O iš ten jau yra kam pasiiimti. Kas dabar valdžioj, tas kuklumu nepasižymi. Kaimo žmogelis ne visada ir supranta, į kokį maišą jis įkištas ir užrištas, ir kas su juo kartu. Kai kam net labai paranku, kad sukištieji į maišą tarpusavyje kuo daugiau pasirietų.

Kodėl nesu aktyvus žemdirbių streiko organizatorius? Ogi, kad man tokie reikalavimai, apsiribojantys tik žemės ūkio produkcijos supirkimo kainų pakėlimu, nepriimtini. Gerieji kaimo žmonės, privertę supirkėjus brangiau mokėti už žaliavas, į dar didesnį skurdą įstumsime vartotojus, dar daugiau susipriešinsime vieni su kitais.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

VEBELIŪNO BYLA

"Tiesa" spalio 29 d. laidoje rašo: "Jungtinėse Amerikos Valstijose tęsiasi žinomo išeivijos veikėjo Vytauto Vebeliūno byla, kurioje jis kaltinamas 13.000.000 dolerių išeikvojimu "Kasos" kooperaciniame banke. Teisme jau davė parodymus buvę Vebeliūno draugai ir bendradarbiai, kuriuos liudininkais pakvietė kaltinimą palaikantis prokuroras. V. Vebeliūnas gerai žinomas ir Lietuvoje, kurioje jis yra investavęs apie 2 milijonus dolerių. Apie bylą lietuviška išeivijos spauda nerašo". Lig šiol jam mestuose kaltinimuose nieko neteko girdėti apie investicijas Lietuvoje.

LIETUVOS SKAUTŲ ISTORIJA

Tautinė Martyno Mažvydo biblioteka, minėdama Lietuvos skautų veiklos deimantinę sukaktį, surengė vilniečiams skirtą parodą. Sutelkta medžiaga liudija, kad Lietuvos skautų istorija prasidėjo 1917-18 m., kai Voronežo ir Vilniaus gimnazijose Petro Jurgėlos iniciatyva buvo įsteigtos pirmosios lietuvių skautų organizacijos. Iš tų organizacijų, veikusių Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Marijampolėje ir Vilkaviškyje, 1922 m. buvo sudaryta Lietuvos skautų draugija. Paroda lankytojus supažindina su jos šefais Jurgiu Alekna ir Aleksandru Stulginskiu. 1930 m. iš tos draugijos išaugo Lietuvos skautų sąjunga, uždaryta 1940 m. Jos šefas buvo Antanas Smetona. Dabar skautų veikla atgijo su prisikėlusia Lietuva. Parodon buvo įjungta Petro Jurgėlos "Lietuviškoji skautija", Vlado Kazlausko "Skautai", kitos knygos, laikraščiai, nuotraukos ir dokumentai, vilniečius supažindinę su skautų veikla.

UŽSIENIO KAPITALAS

"Lietuvos aidas" 1993 m. spalio 13 d. laidoje pateikia statistinių duomenų apie užsienio investicijas Lietuvoje. Užsienio kapitalas investuojamas į bendras įmones, steigiamas kartu su Lietuva ar jos atstovais, ir tiesiogines užsienio įmones. Nuo 1987 m. iki 1993 m. spalio 6 d. Lietuvoj įregistruota 2.299 bendro ir 614 užsienio kapitalo įmonių. Bendras tų visų įmonių kapitalas — 469 milijonai litų, o jo 260 milijonų (55,4%) sudaro užsienio investicijos. Vien tik šiemet Lietuvoj įsteigtos 594 bendros ir 208 užsienio kapitalo įmonės. Joms panaudota 224 milijonų litų užsienio investicijų. Pirmoje vietoje yra Rusija, Lietuvoj jau turinti 843 bendras ir užsienio kapitalo įmones. Lenkija turi 505 tokias įmones, Vokietija — 441, JAV — 183, Ukraina — 161, Gudija — 123, Latvija — 45, Estija — 35. Pagal investicijas litais valstybės rikiuojasi šia tvarka: Didžioji Britanija — 101.000.000 (38,8% visų užsienio investicijų), Rusija — beveik 27.000.000 (10,3%), Vokietija — 24.000.000 (9,2%), JAV — 18.000.000 (7%), Austrija — 17.000.000 (6,5%), Lenkija — 16.000.000 (6,1%), Šveicarija — 13.600.000 (5,2%), Latvija — 10.000,000 (3,9%), Ispanija — 7.600.000 (2,9%), Airija — 6.000.000 (2,4%), Švedija — 4.600.000 (1,8%), Estija — 600.000 (0.3%). Mažiausia įmonių Lietuvoje įsteigta su Bangladešu, Brazilija, Gibraltaru, Hondūru, Hong Kongu, Iraku, Ispanija, Jungtiniais arabų emyratais, Kirgizstanu, Kolumbija, Kuvaitu, Liberija, Malezija, Maroku, Pietų Afrika, Portugalija, Siera Leone, Taivanu, Turkmėnistanu ir Venezuela.

ATSARGOS KARININKAI

Lietuvos atsargos karininkų sąjunga (LAKS) turi vos porą šimtų narių, o spalio 9 d. Vilniaus karininkų ramovėj surengtoj konferencijoj dalyvavo tik 59 nariai. Pagrindinį pranešimą padarė atsargos mjr. Juozas Krakauskas, LAKS centro valdybos pirmininkas. Jis skundėsi, kad Lietuvos vyriausybė nesidomi atsargos karininkų veikla. Geriau yra Estijoje, nes ten į atsargos karininkų konferencijas atvyksta ne tik krašto apsaugos reikalų ministeris, bet ir ministeris pirmininkas. Lietuvos krašto apsaugos ministerija net neatsiliepia į LAKS organizacijos pasiūlymus kariuomenei pertvarkyti. Iš valdžios negaunama jokios finansinės paramos. LAKS išde yra tik 40 litų ir 412 JAV dolerių. Kauno LAKS skyriaus pirm. Juozas Kruopis džiaugėsi, kad iš bendro 200 narių skaičiaus jo skyriui priklauso 130. Konferencijos dalyviams žodį tarė Lietuvos seimo tautinio saugumo komiteto pirmininko pareigas einantis Vytautas Petkevičius, pažadėjęs kariuomenei reikalingus naujus įstatymus. Lietuvos atsargos karininkų sąjungos centro valdybos naujuoju pirmininku buvo išrinktas mjr. A. Butkus.

ATVIRI TALKININKĖS ŽODŽIAI

JAV taikos korpuso savanorė Marilyn Dargis Ambrose š. m. birželio mėnesį atvyko talkinti Lietuvai dvejus metus, dirbdama anglų kalbos mokytoja ir verslo reikalų patarėja su devyniolika kitų savanorių. Ji džiaugėsi lietuvių šiluma, vaišingumu ir pagarba, bet buvo žiauriai sukrėsta Vilniuje. Atvykusi konferencijon, ten ji apsistojo ją pirmuosius tris mėnesius globojusioje šeimoje. Šį kartą jau pirmą dieną dingo jos lagaminas su visais daiktais ir pinigais. Kai ji su globojusios šeimos nariais paskambino policijai, niekas neatvyko ir net nepasistengė sužinoti, kokie daiktai buvo pavogti. Marilyn Dargis Ambrose skundžiasi "Lietuvos ryto" skaitytojams ir juos klausia: "Kodėl policija buvo tokia neveikli? Negi nusikalstamumas Lietuvoje toks didelis, kad policija ir žmonės prarado viltį jį sustabdyti? Aš netikiu! Manau, kad neveiklumas reiškia susitaikymą su blogybėmis. Siūlau 50 dolerių atlyginimą už informaciją apie dingusį lagaminą ir jame buvusius daiktus. Savo ir mane priglobusios šeimos adresų neskelbiu saugumo sumetimais, bet jie laikraščio redakcijai žinomi. Aš kreipiuosi į jus, Lietuvos žmonės: ryžtingiau kovokite su blogybėmis. Prisiminkite, kad jūsų drąsa yra Lietuvos nepriklausomybės pagrindas. Neleiskite, kad nusikalstamumas ir abejingumas nugalėtų". **V. Kst.**

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su *Bank of Montreal,* išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative – atstovė pensininkų aptarnavimui). *JI NEMOKAMAI* atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. **Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui į RRIF.** *Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose.* Skambinti **Alinai Žilvytienei**

tel. (905) 679-4578 Hamiltone.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Turi patarnavimą pristatyti jūsų giminėm maisto siuntinius, sudarytus Lietuvoje. Gavus jūsų čekį, produktai bus pristatyti nuo 5 iki 14 dienų. Jums atsiųsime Lietuvoje pasirašytą pakvitavimą. Pagal galimybes bus parinktos kuo geresnės kokybės prekės.

ŠVENTINIS SIUNTINYS

Medus	1 kg	Apelsinai	2 kg
Dešra rūkyta	3 kg	Citrinos šviežios	500 gr
Kumpis rūkytas	3 kg	Kava pupelių	500 gr
Sūris oland.	1 kg	Kava tirpstanti	200 gr
Sviestas	1 kg	Mielės	100 gr
Miltai	2 kg	Majonezas	400 gr
Cukrus	3 kg	Prieskoniai	200 gr
Ryžiai	2 kg	Šokoladas	500 gr
Sausainiai	2 kg	Kiaušiniai	20 vnt.
Kakava	1 kg	Aliejus saulėgražų	4 ltr.
Šokol. saldainiai	1 kg		
Razinos	1 kg	**Kaina (30.4 kg)**	**$118.00**

ŽIŪRĖTI PAGRINDINĮ SKELBIMĄ 4 psl.

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lituanistinių kursų mokytojai – MINDAUGAS LEKNICKAS (kairėje) ir VIDA STANEVIČIENĖ (dešinėje) su XIII-tojo ir X-tojo skyrių 1992-93 m.m. abiturientais – VIKTORU GEDRIU, AUDRA BALYTAITĖ, ANDRIUMI GEDRIU, JULIJA ENSKAITYTE ir VLADU KEPARUČIU

Sudbury, Ontario

ADVENTO SUSIKAUPIMAS Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje gruodžio 11, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios bus 7.30 v.v.

Sault Ste. Marie, Ont.

ADVENTO SUSIKAUPIMAS Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Švč. Sakramento šventovėje gruodžio 12, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p.

London, Ontario

KLB LONDONO APYLINKĖS visuotinis susirinkimas šaukiamas gruodžio 12, sekmadienį, 12.15 v.p.p. Šiluvos Marijos parapijos salėje. Darbotvarkėje: valdybos pranešimas, finansinė apyskaita, pranešimas apie KLB tarybos suvažiavimą ir naujos valdybos rinkimai. Visi Londono apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

KLB Londono apylinkės valdyba

Hamilton, Ontario

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME visiems, kurie dalyvavo ir prisidėjo prie rudens bazaro renginio. Labai ačiū tiems, kurie aukojo loterijom laimikius. Dar du laimikiai nėra atsiimti: žali bilietai nr. 6527 ir nr. 6608. Prašoma pranešti Almiui Lukavičiui.

DABAR VYKSTA metinė maisto rinkliava neturtingiems žmonėms. Sunešti produktai bus perduoti "Gerojo Ganytojo centrui", (Good Sheppard Centre), kuris juos išdalins tiems, kuriem reikia. Prašoma visiems prisidėti prie šio kalėdinio užmojo ir pasidalinti tuo, ką mes turime. Negendamus produktus galima atnešti į Jaunimo centrą iki gruodžio 5 d. Dėkojame visiems iš anksto. **Ateitininkai**

Edmonton, Alta.

NUTARTA — PADARYTA, taip pasakė valdybos renginių vadovė Elena Garbinčiūtė-Papley po gerai pavykusios spalio šventės (Octoberfest) š. m. spalio 23 d. Lietuvių namuose. Gausius dalyvius sveikino KLB apylinkės pirm. V. Kadis, kartu pranešdamas, kad 1994 m. kovo mėnesį įvyks dviejų dienų kazino lošimai Lietuvių namų labui. Prašė talkos. Tradicinėje savitarnos vakarienėje ant gausiais valgiais apdėto stalo vyravo bavariško stiliaus dešros su raugintais kopūstais, o atsigaivinimui — statinė alučio. Grojo akordeono muzika, veikė bufetas, loterija, buvo ir įėjimo bilietų laimėjimai. Dauguma dalyvių išsiskirstė tik vėlų šeštadienio vakarą. Padėka energingai valdybai už puikiai surengtą pobūvį.

POBŪVYJE DALYVAVO naujai atvykusi ir Leduc miestelyje (apie 30 km. nuo Edmontono) apsigyvenusi lietuvių kilmės pora — Jonas ir Anna Gazankos (Gajauskai). Juodu taip pat dalyvavo ir pamaldose Lietuvių namų koplyčioje, sekmadienį, lapkričio 7. Jonas pažadėjo talkinti ir rengiamuose kazino lošimuose. Sveikiname įsijungus į mūsų bendruomenės gretas! **Dobilas**

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos padėjėja IEVUTĖ GODELYTE su mokinėmis M. Keliačiūte, S. Erickson, K. Valaityte, E. Enskaityte ir mokiniu P. Slavicku, Aušros Vartų šventovėje 1993 m. spalio 24 d. mokslo metų užbaigimo Mišiose pasiruošę nešti aukas

Ottawa, Ontario

KRIKŠTYNOS. Š.m. rugsėjo 26 d. Šv. Hyacinta šventovėje pakrikštytas Peter William Jagminas, sūnelis Jono G. Jagmino ir Joy Elizabeth Todd. Krikšto tėvais buvo Anthony Stephen Montgomery ir Lorraine Angela Montgomery. Krikšto apeigas atliko kun. dr. V. Skilandžiūnas.

ANDREA GUTAUSKAITĖ, skautė, biochemijos studentė Otavos universitete, parašė labai įdomų straipsnį apie savo patyrimus skaučių vadovių suvažiavime Sangam'e, Indijoje. Straipsnis buvo išspausdintas š.m. spalio 12 d. laikraštyje "The Ottawa Citizen". Dalyviai 16-24 m. amžiaus atvyko iš šių kraštų: Australijos, Kanados, Kolumbijos, Indijos, Japonijos, Sri Lankos, Šveicarijos, Anglijos ir JAV. Andrea džiaugiasi patirtais įspūdžiais ir įsigyta patirtimi. O ką jos veikė ten suvažiavusios, geriausiai nusako jų pagrindinė tematinė daina: "We'll have an adventure, / we'll discover new things, / reach beyond your horizon, / Sangam's the place to begin".

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA pradėjo mokslo metus su aštuoniais mokiniais. Juos moko mokyklos vedėja Rūta Kličienė ir mokytoja Virginija Ruškienė. Vaikų Kalėdų eglutės šventė įvyks š.m. gruodžio 19, sekmadienį, po lietuviškų pamaldų, Šv. Hyacinta šventovės salėje, 13.45 v., 201 LeBreton Street, Ottawa, Ont.

KUN. Dr. V. SKILANDŽIŪNAS išvyksta vadovauti adventiniam susikaupimui šiose vietovėse: Aušros Vartų parapijoje, Hamiltone, gruodžio 3-5 d.d. ir Lietuvos kankinių parapijoje, Mississaugoje, gruodžio 10-12 d.d. **Kor.**

PARŪPINAME salę Anapilyje. Patarnaujame Hamiltono ir apylinkių lietuviams, pagamindami maistą laidotuvėms, sutvarkome gėrimų (baro) reikalus, parūpiname vyną ir leidimą. Skambinti Danutei, Bernardui Mačiams tel. 632-4558.

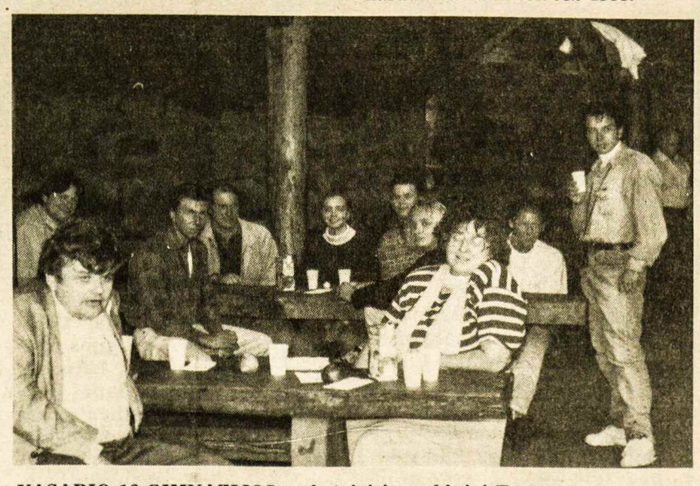

VASARIO 16 GIMNAZIJOS mokytojai ir mokiniai Tautos šventės proga surengtoje iškyloje sustoję pailsėti **Nuotr. M. Šmitienės**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.75%	asmenines paskolas	9.50%
santaupas	2.25%	nekiln. turto pask. 1 m.	6.25%
kasd.pal.taupymo s-ta	1.75%	nekil.turto pask. 3 m.	8.25%
90 dienų indėlius	3.75%		
1 m. term. indėlius	4.75%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	4.25%	*apmokėjimo patarnavimas.*	
3 m. term.indėlius	5.00%	*Nemokama narių gyvybės*	
5 m. term. indėlius	6.25%	*drauda pagal santaupų*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	2.75%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF 1 m.	4.75%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ir RRIF ind. 3 m.	5.00%	*drauda iki $25.000.*	
RRSP ir RRIF ind. 5 m.	6.25%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

"Darbininko" pranešimu, Niujorke jau nupirkta patalpa Lietuvos konsulatui ir jos atstovybei prie Jungtinių Tautų. Ji yra trečiame aukšte pastato, turinčio dvidešimt septynis aukštus. To pastato adresas — 420 Fifth Ave. Patalpos plotas — 6.000 kv. metrų. Ji pilnai bus įrengta 1994 m. pradžioje, bet jau užregistruota kaip Lietuvos respublikos nuosavybė.

Su kun. Kazimieru Kuzminsku, išvykstančiu nuolatiniam apsigyvenimui ir veiklai Lietuvoje, būrelis jo ligšiolinių bendradarbių ir talkininkų lapkričio 1 d. atsisveikino išleistuvių pietumis Čikagos "Seklyčioje". Kun. K. Kuzminskas pasižymėjo pogrindinės "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" išeivijoje suorganizuotu leidimu knygomis ir jų platinimu laisvajame pasaulyje. Tos dokumentinės knygos išeivijoje buvo leidžiamos ne tik lietuvių, bet ir kitomis kalbomis. Apie ateistinį sovietinio komunizmo veidą, tikinčiųjų persekiojimą Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje sužinojo visas pasaulis. Apie šią labai svarbią kun. K. Kuzminsko veiklą atsisveikinimo dalyvių vardu kalbėjo prel. I. Urbonas, kun. F. Kireilis ir buvęs Sibiro tremtinys P. Vaičekauskas. Pats kun. K. Kuzminskas, padėkojęs kalbėtojams ir išleistuvių dalyviams, "Kronikų" leidimą svetimomis kalbomis žada tęsti Lietuvoje. Pietų dalyviai jam įteikė D. Varaneckienės paruoštą ir visų pasirašytą atsisveikinimo adresą su linkėjimais.

Australija

Sidnio lietuviai mirusiuosius Vėlinių proga prisiminė 1993 m. spalio 31, sekmadienį. Gedulines Mišias, pagerėjus sveikatai, atnašavo kun. Paulius Martūzas, giedant "Dainos" choristams, vargonais grojant Antanui Kramiliui. Po pamaldų buvo aplankytas lietuvių skyrius Rookwoodo kapinėse, kur jau ilsisi daugiau kaip 600 tautiečių. Jų kapus su talkininkais sutvarkė Stasys Abromavičius. Ten stovi mirusiems lietuviams pastatytas paminklas. Prie jo jautrų žodį tarė Sidnio lietuvių kapelionas kun. P. Martūzas apie Australijoje ir kitur mirusius bei žuvusius lietuvius, ypač Sibiro tremtinius ir partizanus, kurių net kapavietės nėra surastos. Jiems buvo skirti kun. P. Martūzo ir susirinkusių Sidnio lietuvių maldos žodžiai.

Argentina

Argentinos lietuvių centras 1993 m. rugsėjo 18 d. paminėjo savo tautinių šokių ansamblio "Inkaras" veiklos dvidešimtmetį. Ansambliui tebevadovauja jo įsteigėjas Juozas Pulikas. Dvidešimtmetėje "Inkaro" veikloje dalyvavo apie 150 jaunuolių. Dabar ansamblis turi apie 30 narių nuo penkiolikos iki trisdešimt metų amžiaus. Kasmet surengiamas metinis "Inkaro" koncertas, turima apie 20 kitų pasirodymų. Ansamblio nariai, lankydami tautinių šokių repeticijas, mokosi ir lietuvių kalbos, susipažįsta su Lietuvos istorija ir kultūra. Sukaktuviniam "Inkaro" koncertui vadovavo Silvija Ruplėnaitė ir Aleksandra Jonušytė, o dalyvius su jo veiklos istorija supažindino Elina Gaidimauskaitė. Dvidešimtmečio koncerto programai buvo paruošta ansamblio šokėjų atlikta lietuvių tautinių šokių pynė. Programą tautiniais šokiais atskirame pasirodyme papildė veteranų grupė. Visi buvo dėkingi "Inkaro" vadovui Juozui Pulikui už jo ilgų metų darbą su šokančiu jaunimu. Ansambliečius ir jų vadovą sveikino AL centro valdybos pirm. Julius Mičiūdas, "Argentinos lietuvių balso", Susivienijimo lietuvių Argentinoj ansamblio "Dobilas" atstovai. Pirmąja pavasario princese buvo išrinkta Inės Jonušytė, antrąja — Erika Tamolytė.

Vokietija

Lietuvos prekybos atstovybė, pirmoji Vokietijoje, 1993 m. spalio 26 d. atidaryta Badeno-Viurtembergo sostinėje Štutgarte. Prekybiniais Lietuvos reikalais ten rūpinsis tarptautinė firma "HACK Consulting International", pati pasiūliusi savo paslaugas Lietuvai.

Čia gyvenantys lietuviai, latviai ir estai popiežiaus Jono Pauliaus II viešnagę Baltijos šalyse tegalėjo matyti televizijos laidose. Praėjus savaitei po Šv. Tėvo istorinio apsilankymo, šį įvykį specialiomis Mišiomis Hamburge nutarė paminėti Šv. Mykolo mažosios šventovės klebonas prel. W. Sanders, lietuvių, latvių ir estų bičiulis. Jis savo šventovėn pasikvietė šių trijų tautybių Hamburge gyvenančius katalikus ir jiems atnašavo padėkos Mišias už popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymą laisvę ir nepriklausomybę atgavusiose Baltijos respublikose. Mišios buvo laikomos sekmadienį, kai Šv. Mykolo mažojoje šventovėje susirenka ir vokiečiai katalikai. Iš pakviestų baltiečių į pamaldas atvyko didžiausia lietuvių grupė. Juk Lietuva yra katalikų kraštas. Lietuvės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, išsiskyrė iš kitų. Prel. W. Sanders, dar sovietmečio laikais lankęsis Rygoje ir Vilniuje, pamokslą pradėjo nuo kardinolo Karolio Voitylos, tapusio Šv. Tėvu, jo dvasinių ryšių su Lietuva, ilgai puoselėto noro apsilankyti šioje katalikiškoje šalyje. Pamokslas buvo papildytas Baltijos šalis liečiančiais religiniais įvykiais ir baigtas istorine Jono Pauliaus II viešnage. Toks pamokslas buvo įdomus ir parapijiečių daugumą turintiems vokiečiams. Mišių metu lietuviai sugiedojo giesmes "Prieš Tavo altorių" ir "Jėzau, pas mane ateiki".

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje
KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas.
$1.20 kg laivu arba $7.00 už kubinę pėdą.
$4.00 kg oro linija.

Siuntinių pristatymas laivu ar lėktuvu
į vieną adresą iki 50 kg tik **$14.00**
Pervedam JAV ir Kanados dolerius ... **4% plius pristatymas**
Siunčiant virš $2,000.00 tik ..... **3% plius pristatymas**

* Skambinkite dėl mūsų kubinių pėdų dėžių
* 1 kūb. pėdos dėžė 50 centų, 2,4 kūb. pėdos – $1.00
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų
* Pristačius siuntinius į Lietuvą, pranešim telefonu
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Telefakso patarnavimas
* Atveždami siuntinius galite atnešti išeivijoje spausdintas lietuviškas knygas

Kiekvienas siuntinys yra apdraustas $100.
Galima apdrausti papildomai.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai ..... (905) 632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai ..... (905) 822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaltai ..... (519) 773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French ..... (905) 871-1799
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai ..... (514) 366-8259
Genė ir Vytas Kairiai, 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6

Tel. (905) 643-3334 **FAX (905) 643-8980**

JAV ir Kanados gamtosaugos komisijos suvažiavime spalio 22-24 d.d. Windsore. Iš kairės: dr. VALDAS ADAMKUS, JAMES BLANCHARD, JAV ambasadorius Kanadai

Įvairios žinios

Dr. Valdas Adamkus padarė JAV valdžios pranešimą Tarptautinės bendros komisijos dvimetiniame suvažiavime Ontario Windsore, š.m. spalio 22-24 d.d. Tarptautinė bendra komisija (International Joint Commission) yra įsteigta 1909 m. tarp JAV ir Kanados gamtosaugos reikalams. Dr. Valdas Adamkus vadovauja Didžiųjų ežerų vandens kokybės tarybai. Jis yra puikiai vertinamas ne vien tik valdžios sluoksniuose, bet ir tarp žmonių. Suvažiavimą pasveikino JAV ambasadorius Kanadai James Blanchard, kuris anksčiau buvo Michigano valstijos gubernatorius. **S. Šimoliūnas**

Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos sąjungos 56-asis seimas įvyks 1993 m. lapkričio 26, penktadienį, 3 val. po pietų, po Padėkos dienos, PLB centre, Lemonte IL, Čikagos priemiestyje. Sąjungos nariai ir visi, kurie sielojasi lietuviškos muzikos reikalais, maloniai kviečiami atsilankyti. **F.S.**

Lietuvio jūrininko žygdarbis

B. STUNDŽIA

Ar jums teko matyti filmą apie nardlaivį "Raudonasis spalis", kuriame kapitoną vaidino žinomas artistas Seane O'Connery, pasirodęs daugelyje filmų James Bond vardu? Šiame filme pavaizduotas sovietų nardlaivio pabėgimas į Vakarus.

Šiais metais Klaipėdos laikraščio "Vakarų ekspresas" žurnalistas V. Vareikis trumpai aprašė kaip iš tikrųjų nardlaivis "Raudonasis spalis" pabėgo. Nardlaivio kapitonas tikrai buvo lietuvis Jonas Pleškys, gimęs 1935 m. kovo 10 d. Tveruose. Šeimoje buvo septyni vaikai. Jonas mokėsi Žarėnuose ir Telšiuose. 1948 m. Jono Pleškio tėvus ištrėmė į Sibirą. Nepasakyta, ar ir vaikai buvo kartu su tėvais išvežti. Neaišku, kur gyveno iki kol reikėjo stoti į kariuomenę. Karinę prievolę atliko sovietų imperijos Baltijos jūros karo laivyne. Atrodo, kad laivyne pasižymėjo, nes buvo priimtas į Leningrado aukštąją jūrų karo mokyklą, kurią baigė su pagyrimu. Tikriausiai buvo gabus. Nežiūrint, kad jo tėvai buvo išvežti į Sibirą, jam, sulaukus 26 metų, buvo patikėtos kapitono pareigos nardlaivyje.

Pajūrio ruožą tarp Klaipėdos ir Baltysk labai budriai saugojo šeši vidutinio dydžio nardlaiviai, kurie turėjo bazę Klaipėdoje palei Kiaulės nugaros iškyšulį. (Prieš daugelį metų, kai buriavau Klaipėdoje, Kiaulės nugara sudarė seklumą.) Taigi vienam tų nardlaivių vadovavo J. Pleškys.

Atrodo, J. Pleškys, nors ir kilo karjeros laiptais, nekentė sovietinės imperijos. 1961 m. išplaukęs iš bazės Klaipėdoje į eilinę žvalgybą, į jam paskirtą Baltijos jūros ruožą, vieno ukrainiečio karininko pagalba patvarkė kompasą ir, pasinaudodamas vėjuota drėgna (o gal ir rūkui esant?) diena ir naktimi pasiekė Švedijos vandenis. Įgula buvo įsitikinusi, kad po žvalgybos plaukiama atgal į Klaipėdą.

Kremliuje kilo triukšmas. Buvo iš pareigų pašalintas Baltijos jūros karo laivyno vadas; kiti vadai neteko laipsnių arba buvo sukišti į kalėjimą.

KGB veltui ieškojo J. Pleškio po visą Europą. Jis jau buvo pasiekęs JAV-bes. Paskutiniu laiku gyveno Kalifornijoje, Oaklande. Mirė 1993 m. balandžio 14 d., sulaukęs 58 metų amžiaus.

Įdomu, kad apie jį nieko neteko užtikti išeivijos lietuvių spaudoje. Greičiausiai dėl to, kad jis vengė viešumos ir buvo daug kam nepažįstamas. Žinoma, bijota KGB keršto ir galimas dalykas, kad amerikiečių žvalgyba jį slėpė.

Apie J. Pleškio žygdarbį T. Clancy parašė knygą "Raudonojo spalio gaudymas" (The Hunt for Red October). Žinoma, knygoje neminėta jo tikroji pavardė ir įpinta nemažai fantazijos. Vėliau pagal toje knygoje aprašytą įvykį buvo pagamintas filmas, kurį šiais metais rodė Toronto televizija.

J. Pleškys KGB slaptame teisme Vilniuje už akių buvo nuteistas mirties bausme.

Klaipėdoje prie Kristaus karaliaus šventovės to drąsaus jūreivio atminimui pastatytas kryžius.

V. Vareikis prašo visus, ką nors daugiau žinančius apie J. Pleškį, parašyti į "Klaipėdos ekspreso" redakciją: H. Montės 2, Klaipėda 5800, Lietuva.

Pagerbtas Stasys Balzekas

Lietuvos ambasadoje Vašingtone 1993 m. spalio 29 d. buvo dviguba šventė: pagerbtas vienas iš žymiausių Čikagoje lietuvių veikėjų Stasys Balzekas ir atsisveikinta su ilgamečiu Lietuvos ambasadoriumi JAV-bėse Stasiu Lozoraičiu. Šis ambasadoriaus ir jo žmonos Danielos Lozoraitienės surengtas vakaras simboliškai įamžino seną draugystę ir politinį bei idėjinį bendradarbiavimą su Stasiu Balzeku.

Stasys Balzekas, gimęs ir užaugęs Čikagoje, anksti patyrė lietuvių išeivijos problemas. Rūpestis Lietuvos likimu ir ryšys su Antanu Smetona bei jo šeimos nariais, kurie buvo prisiglaudę Balzekų namuose, paliko Stasiui Balzekui gilų įspūdį. Pokario metais Stasys Balzekas jungėsi į politinę veiklą, dalyvavo Bendruomenėje ir reiškėsi Amerikos lietuvių taryboje (ALT-oje), buvo jos vicepirmininku, Lietuvių demokratų partijos oficialiu atstovu Vašingtone, JAV prezidento patarėju etniniais klausimais bei Čikagos-Vilniaus miestų draugystės komiteto pirmininku.

STASYS BALZEKAS

Atkakliu Stasio Balzeko darbu ir siekiu išlaikyti tautos istoriją, kultūrą, tradicijas buvo įsteigtas Lietuvių kultūros muziejus, kurio pagrindą prieš 27 metus sudarė jo asmeniniai ginklų, žemėlapių, rankraščių, monetų, nuotraukų, tautinių drabužių bei gintaro rinkiniai. Šiandien muziejus dešimteriopai didesnis ir platesnis savo pobūdžiu.

Ambasadorius Stasys Lozoraitis savo sveikinime pabrėžė S. Balzeko politinės bei kultūrinės veiklos svarbą ir prasmę. ALT ir Lietuvos vyčių tarybos vardu sveikinimus perskaitė V. Maciūnas ir V. Nakas.

Stasys Balzekas atsakomoje kalboje padėkojo ambasadoriui ir jo žmonai už surengtą pagerbimą, už tautos interesų gynimą ir ilgametę draugystę, pabrėždamas, kad "sovietų sistemos ir viso komunistinio bloko žlugimas yra ir mūsų visų kovos rezultatas".

Pagerbime dalyvavo keli šimtai svečių, tarp jų Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza, Islandijos gen. garbės konsulas Čikagoje P. Sveinbjorn Johnson, JAV Kongreso bibliotekos Liaudies gyvenimo centro direktorius Alan Jabor. **L. Višomirskytė**

Mažeikių 3-sios vidurinės mokyklos mokytoja ALD. MĖLYNIENĖ (kairėje), direktorius A. BAJARŪNAS, mokytoja I. BARKAUSKIENĖ apžiūri iš Kanados gautą knygų siuntą Nuotr. J. Strazdausko

Lietuvių enciklopedija Mažeikiuose

Mažeikių 3-čiai vidurinei mokyklai buvęs mažeikietis Jeronimas Pleinys atsiuntė "Lietuvių enciklopediją" ir kelias dėžes įvairių knygų. Tos mokyklos direktorius laiške rašo:

"Tariame Jums nuoširdų ačiū už dovanotą vertingų ir įdomių knygų siuntą mūsų mokyklai. Ypatingai dėkingi už Bostone leistą "Lietuvių enciklopediją", kurios, kiek žinau, Mažeikių rajono bibliotekos neturi. Ji tapo ne tik mūsų mokyklos, bet ir rajono bibliotekų pasididžiavimas ir leisime ja naudotis visiems skaitytojams. Mums, ilgą laiką atitvertiems nuo didžiulio lietuvių kultūros turto — išeivijos literatūros, įdomūs visi užsienyje leisti leidiniai, nepriklausomai nuo išleidimo laiko. Skaitytojai labai domisi ne tik grožine, bet ir istorine, memuarine literatūra apie pokario rezistenciją, tremtį, Lietuvos valstybės raidą. Dėkingi už Puzino "Rinktinius raštus", Grigo Valančiaus "Žemaičių Didysis" (2 t.), "Lietuvos sukilimas 1862-1864 m." ir kitus leidinius. Juose randame daug naujų žinių ir apie Mažeikių rajoną. Knygų siuntą apžiūrėję ir Mažeikių centrinės bibliotekos darbuotojai džiaugiasi šiais leidiniais ir dėkoja kartu su mumis už šį brangų dvasinį turtą. Juk tai bus visam rajonui. Paskelbsime apie tai rajoniniame laikraštyje "Santarvė".

Asmeniškai Jums noriu padėkoti aš pats, nes daug naujų istorinių faktų, man kaip istorikui, pateikia ir kitos knygos, kurios tiesiogiai liečia mano šeimą. Bostono "Lietuvių enciklopedijos" dėka pavyko surasti žinių apie mano dėdę Romualdą Masalskį, mano senelio, vargonų meistro, gyvenusio Panevėžyje, Martyno Masalskio sūnų. Jono Puzino "Rinktiniuose raštuose" radau žinių apie jo mokslinius darbus. Iki šios knygų siuntos gavimo mūsų šeima tik apytiksliai žinojo apie dėdės likimą. Močiutė pasakojo, kad jis žuvo 1944 m., besitraukdamas iš Lietuvos Rytprūsiuose, netoli Karaliaučiaus. "Lietuvių enciklopedijoje" nurodyta ne tik žuvimo data, bet ir kur jis palaidotas.

Dar kartą tariame nuoširdų ačiū už dovaną ir laukiame atvykstant į svečius, į mūsų mokyklą. Linkime Jums geros sveikatos, žemaitiško tvirtumo".

Pasirašė mokyklos mokytojų ir mokinių vardu direktorius **Algimantas Bajarūnas.**

Jaunimas ruošiasi kongresui

Aštuntasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks Lietuvoje ir Anglijoje 1994 m. liepos 12-31 d.d. Rengimo komitetas rugsėjo 11-12 d.d. posėdžiavo Bostone, MA. Tarėsi pagrindiniai programos, finansų ir informacijos skyrių darbuotojai: P. Mickus, G. Draugelis, R. Kalvaitytė, D. Sužiedėlis, R. Virkutytė ir G. Šnipaitė. Rūta Kalvaitytė nuo rugsėjo 13 d. eina programos Lietuvoje koordinatorės pareigas, pakeitusi I. Balsytę. Naujai koordinatorei talkininkauja savanorių komitetas, sudarytas beveik vien iš Lietuvoje gyvenančių asmenų.

Kongresas prasidės liepos 12 d. Vilniuje. Liepos 18-22 d.d. dalyviai plauks laivu Baltijos jūroje, aplankys Rygą, Taliną ir Helsinkį. Studijų dienos bus Anglijos Londone liepos 22-31 d.d. Numatyta svarstyti penkis pagrindinius klausimus: ryšiai su Lietuva, išsilaikymas išeivijoje, lietuvių vaidmuo gyvenamuose kraštuose, tarpusavio ryšių stiprinimas ir PLJS-gos vaidmuo ateityje.

PLJS-gos išleistame pranešime 2 nr. skatinami būsimieji atstovai gerai pasiruošti kongresui, kad "būtų galima kuo daugiau išnaudoti jo dalyvių talentus". PLJS pirm. Paulius Mickus rugsėjo 27 d. buvo susitikęs su Lietuvos prez. A. Brazausku ir pastarąjį pakvietė lankytis kongrese. Toliau su Lietuvos vyriausybe ryšius palaikys Rūta Kalvaitytė. **S.**

Tautos fondo parama lituanistikos mokytojams už Lietuvos ribų

Prieš kurį laiką, dėl tariamos lėšų stokos, Lietuvos vyriausybė sustabdė paramą lietuvių kalbos ir lituanistikos mokytojams, dirbantiems mokyklose už Lietuvos ribų. Dėl to lituanistinis švietimas tokiu būdu paliestose mokslavietėse atsidūrė kritiškoje padėtyje.

Tautos fondas, dabartinėse veiklos gairėse įsirašęs visokią paramą lietuviškam švietimui Lietuvos užribiuose ir paribiuose pirmo svarbumo reikalu, atkreipė dėmesį į šią būklę ir nedelsdamas ėmė tirti, kaip būtų galima padėti blogoje būklėje atsidūrusiems lituanistikos mokytojams. TF pasiteiravo, ar būtų prasminga ir paranku tokios paramos vykdymui suorganizuoti kokį vienetą-grupę Lietuvoje, kuri galėtų veikti per TF Lietuvos atstovybę ir būtų remiama TF ištekliais. Tokiam planui Lietuvoje buvo rastas pritarimas.

Tuo tarpu specialiai tam reikalui susiorganizavo "Ad Hoc" komitetas ir sudarė sąrašą atlyginimo nustojusių lituanistikos mokytojų Mažojoje Lietuvoje, Gudijoje ir Latvijoje – iš viso 54 asmenų. TF nedelsdamas mokytojams paskyrė paramas (maždaug tokio dydžio, kaip mokėjo Lietuvos vyriausybė), kurios jau yra perduotos į Lietuvą išmokėjimui.

Šiuo metu "Ad Hoc" komitetas sudaro panašius sąrašus aplenkintoms Vilniaus krašto žemėms ir Lenkijai (Suvalkų sričiai). Iki šiol paremti šių vietovių mokytojai: **Mažojoje Lietuvoje** – Karaliaučius, Ragainė, Lazdynai, Kryžėnai, Joneikiškiai, Kaunėnai, Trakėnai, Kamantai, Gumbinė, Stalupėnai, Pilkalnis, Eitkūnai, Budviečiai, Lenkviečiai, Kalininkai, Gesta. (Iš viso 23 mokytojai). **Gudijoj** – Pelėsa, Gervėčiai, Girios (10 mokytojų). **Latvijoj** – Ryga, Liepoja, Gramzda, Vainodė, Jelgava, Jakabpilis, Daugpilis (21 mokytojas). **TF informacija**

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS 53-ČIOJO metinio suvažiavimo Čikagoje dalyviai 1993 m. spalio 30 d. Pirmoje eilėje iš kairės sėdi: vicepirm. V. Bildušas, buvęs ALT pirm. dr. J. Valaitis, buvęs ALT pirm. T. Blinstrubas, vicepirm. V. Naudžius, Klivlando ALT sk. pirm. A. Pautienis, svečias JAV LB krašto valdybos pirm. V. Maciūnas, ALT pirm. G. J. Lazauskas, St. Petersburgo ALT sk. pirm. A. Shukis, kan. V. Zakarauskas, ALT atstovas Vašingtone, DC dr. J. Genys, ALT garbės narys A. Chaplikas iš Bostono Nuotr. J. Tamulaičio

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

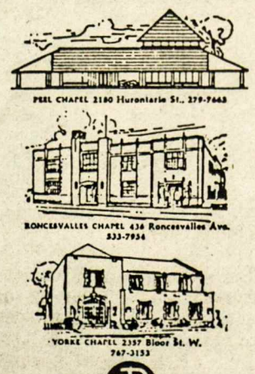

Turner & Porter

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas
Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000
Hamiltone ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113
(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 880 Main St. East)
Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113
Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113
St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Už pietinės Ontario provincijos ribų
Mes jums siūlome naudotis greitu ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono apylinkių numeriai:	Skambinkite U.P.S.
416, 519, 705	1-800-668-7100
613, 514	1-800-465-2876
403, 604	1-800-665-2781

Kainos
Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra $7.50 už kubinę pėdą, plius $15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų).
Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg $4.25 plius $15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

Standartiniai maisto siuntiniai
Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkinte mums dėl kainoraščių.
Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8.
Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.
Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario
(9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plius $15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma	.....	.....
Perkėlimo mokestis - 4%	.....	.....
Pristatymas	....12.00.	....15.00.
Viso	_____	_____

Siuntėjas: ..... Gavėjas : .....
.....
.....
Tel: ..... Tel: .....

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:
Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.
Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

PRANEŠIMAS IŠ ČIKAGOS

"Knyga apie knygas"

"Lietuvių egzodo literatūros 1945-90" sutiktuvės

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Jaunimo centre, Čikagoje, 1993 m. spalio 29 d., įvyko neeilinė vakaronė — paminklinės knygos apie išeivijos literatūrą sutiktuvės. Jas surengė leidėjas-mecenatas Lietuvių fondas ir Jaunimo centro moterų klubas.

Jaunimo centro valdybos pirm. Salomėja Endrijonienė pasidžiaugė, kad šios sutiktuvės vyksta Jaunimo centre, ir pakvietė dr. prof. Violetą Kelertienę vakaronei vadovauti. Ji supažindino svečius su šio vakaro paskaitininkais, pabrėždama, kad Čikagos lietuviai turi savo tarpe abu knygos redaktorius — poetą laureatą Kazį Bradūną ir literatūros kritiką Rimvydą Šilbajorį. Jie sutiktuvėse pasidalins savo mintimis apie šios knygos redagavimą.

Kazys Bradūnas sakė, kad per paskutinius dešimtmečius buvo daugelio vertingų knygų sutiktuvių, bet ši knyga yra truputį kitokia, nes ji yra "knyga apie knygas". 10 metų prie jos dirbo 20 žmonių, kurių pavardes K. Bradūnas perskaitė. Tai Algirdas Titus Antanaitis, Audronė Barūnaitė-Willeke, Živilė Bilaišytė, Kazys Bradūnas, Ilona Gražytė-Maziliauskienė, Vytautas Aleksandras Jonynas, Kęstutis Keblys, Violeta Kelertienė, Vladas Kulbokas, Aušra Liulevičienė, Liūtas Mockūnas, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Viktorija Skrupskelytė, Alina Staknienė, Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, Rimvydas Šilbajoris, Antanas Vaičiulaitis, Dana Vasiliauskienė, Bronius Vaškelis, Tomas Venclova. Trys iš jų, atstovaują trims skirtingoms kartoms, Antanas Vaičiulaitis, Dana Vasiliauskienė ir Živilė Bilaišytė nebesulaukė knygos pasirodymo. Jie buvo pagerbti atsistojimu ir susikaupimo minute.

K. Bradūnas pastebėjo, kad egzodo literatūra užsibaigė 1990 m., o šioje knygoje yra sukaupti 45 tos literatūros metai. Vargu, ar tai būtų galima pilnai pavadinti literatūros istorija, nes gal ne visur buvo taikomas istorinis metodas. Tiksliau būtų šią knygą vadinti 45 metų mūsų literatūros portretu. K. Bradūnas džiaugėsi, kad visi kviesti talkininkai mielai sutiko prisidėti prie šios knygos paruošimo. Dirbama buvo darniai. Knyga parašyta atliekamu nuo darbo laiku; rašyta ir dedikuota Lietuvai mūsų tėvynei.

K. Bradūnas dėkojo LF valdybos pirm. Stasiui Barui už LF paramą, be kurios ši knyga nebūtų pasirodžiusi. LF lėšomis 400 šios knygos egzempliorių buvo nuvežta į Lietuvą ir padalinta įvairioms bibliotekoms, visoms aukštosioms mokykloms ir literatūrologams.

R. Šilbajoris savo paskaitoje "Lietuvių egzodo literatūra visos lietuvių literatūros kontekste" apžvelgė egzodo literatūros raidą, kaip dalį visos literatūros istorijos ir kaip laisvo kūrėjo žodį. Egzodo literatūra nešė sunkiausią ir atsakomingiausią dalį visos lietuvių literatūros. Per 50 metų Lietuvoje buvo galima laikytis tik sovietinio metodo, būtent, "nekalbėk kitų melų, tiktai mane vieną"... Egzode buvo galima kūrybos evoliucija. Kūrybos žodis nebūtinai turėjo sutapti su tautos žodžiu. Kūrėjas galėjo užmegzti dialogą su Vakarų laisva kūrybinga žmogaus dvasia.

Bet egzodo literatūra dialogą su pasauliu išnaudojo tik iš dalies. Buvo pasiekta kuklių laimėjimų, kuriuos egzodas perteikė Lietuvai. Šiek tiek paaugome kaip tauta, bet ar paaugome savo literatūra? Ar radome naują meninę kalbą, kūrybinių simbolių, naujos tematikos, naujų būdų žodžiui išreikšti, skirtumą tarp fantazijos ir tikrovės?

R. Šilbajoris suminėjo keletą egzodo literatūros atstovų, kurių kūryboje galima aptikti naujų kelių ieškojimą. Tai Jonas Mekas, Antanas Škėma, Algimantas Mackus, Liūnė Sūtema, Alfonsas Nyka-Niliūnas, Henrikas Radauskas, Kostas Ostrauskas ir Algirdas Landsbergis. Paskaitininkas trumpai apibūdino šių autorių kūrybos ypatumus. Baigdamas R. Šilbajoris pabrėžė, kad egzodo literatūros įnašas į visą lietuvių literatūrą yra didelis ir reikšmingas, nes jis parodė, kad egzodo literatūra bujojo tėvynės ir mūsų kultūros labui.

Regimantas Tamošaitis, Vilniaus universiteto doktorantas, sakė, kad "Lietuvių egzodo literatūra 1945-90" knygą gavo tik prieš išvykdamas į JAV. Dėl to neturėjo laiko su ja nuodugniau susipažinti. Stebėjosi jos išsamumu, nuotraukų gausumu. Lietuvoje buvo sunku įsivaizduoti, kaip čia žmonės gyveno. 1986-87 m. Technologijos instituto vienas dėstytojas parsivežė vaizdajuostę apie lietuvių gyvenimą JAV ir ją rodė studentams. Tas filmas jaudino visus.

Lietuvoje profesoriai, rašytojai ir kiti profesionalai buvo su išeivių literatūra šiek tiek susipažinę, turėjo net knygų. Bet studentai kiek daugiau sužinodavo tik tie, kurie studijavo literatūrą. Jis tik universitete sužinojo apie Bernardą Brazdžionį. Kai motinai apie Brazdžionį pasakė, ji prisipažino, kad turi nusirašiusi jo eilėraščių. Jaunimas buvo nuskriaustas, nes jiems buvo žinomi tik vardai, bet pačių tekstų buvo sunku gauti. Studentai tik nusikopijuodavo, ką galėdavo.

Buvo ir "naujų knygnešių", kurie tas knygas skleisdavo, bet jie turėjo labai saugotis. Dauguma jaunimo visai neįsivaizdavo, kokia gi yra ta išeivijos literatūra. Dabar jau net trečdalis diplominių darbų skiriama išeivijai. Bet jiems trūko sinopsinio veikalo — lietuvių literatūros istorijos. Tiesa 1982 m. ji buvo išleista, bet ten daugiausia tik pavardės, veikalų pavadinimai. Tokio veikalo kaip šis Lietuvai labai reikėjo. Ta knyga yra didelė dovana Lietuvai, tai yra literatūrinis paminklas.

Juos stebino nuotraukose atsišvytintis gyvenimas. Koks jis atviras, koks tiesus, kaip ir žmonių bendravimas! Žmonės Lietuvoje vengdavo kartu fotografuotis, kad nuotraukoje pasitaikęs koks "liaudies priešas" paskiau visą grupę neinkriminuotų. Ir taip augo uždarumas bei nepasitikėjimas. O šioje knygoje randi visai kitą pasaulį. Ši knyga — didelis įvykis lietuvių literatūroje.

Lietuvių fondo valdybos pirm. St. Baras pareiškė, kad Lietuvoje buvo išleisti lietuvių literatūros istorijos du tomai, kuriuose išeivijos rašytojams neparodyta jokio dėmesio. Už tai atsirado reikalas išleisti lyg trečią tos literatūros istorijos tomą. Jis sveikino LF vardu ir dėkojo abiem redaktoriam, kurie lietuvių literatūrai dovanojo šią knygą. "Jei mes patys apie išeivių atliktus darbus neparašysime, niekas kitas tuo nepasirūpins. Atrodo, kad dar reikės ilgų metų, kol bendrus laimėjimus galėsime supilti į bendrą aruodą".

S. Endrijonienė, Jaunimo centro moterų klubo vardu, dėkojo programos atlikėjams ir pakvietė visus pasivaišinti klubo narių paruoštais užkandžiais. Kavinė buvo pilna svečių, kurie džiaugėsi šiuo vakaru kaip dvasine puota, dalinosi įspūdžiais, stengėsi įsigyti aptartą knygą ir duoti ją redaktoriams pasirašyti.

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ, nuolatinė "Tėviškės žiburių" bendradarbė Čikagoje, kalba "Seklyčioje", kur ji talkina socialiniuose reikaluose. Čia ji vertėjauja socialinės apdraudos pranešime, kurį padarė amerikiečių įstaigos atstovė Nuotr. Ed. Šulaičio

Visų Sielų kapinėse Klivlando lietuviai per Vėlines meldžiasi prie a.a. inž. R. Kudukio kapo kriptos. Iš dešinės: Dr. Stankaitis, Budrienė, Stankaitienė, Jonas ir Malė Švarcai, Čipkienė, Kavaliai ir kt. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

Kultūros kongresas

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirm. Bronius Nainys 1993 m. lapkričio 3 d. išsiuntė JAV ir Kanados LB krašto valdybų pirmininkams bendraraštį, kuriame keliamas sumanymas organizuoti JAV ir Kanados lietuvių kultūros kongresą. Siūlomas laikas — 1994 m. lapkričio 24-27 d.d. Vieta — Pasaulio lietuvių centro Lemonte patalpos. Prašoma tuo reikalu pasisakyti.

Bendraraštyje nurodoma, kad laikas atsigręžti į "savus kiemelius", labiau rūpintis lietuvybės išlaikymo darbu. Apie tai buvo pasisakyta ir JAV LB tarybos sesijoje 1993 m. spalio 9 d. Pastebima, kad daug kalbama, bet per mažai daroma, veikla silpstanti. Tos rimtos problemos tegalėtų būti sprendžiamos atitinkamose svarstybose visiems susirinkus.

Kultūros kongresas numatomas darbo pobūdžio. Kalbėtojais turėtų būti pakviesti lietuvybės išlaikymo bei kultūrinį darbą dirbantys asmenys. Šiam kongresui turėtų būti atiduodama pirmenybė prieš visus kitus renginius. Kiek jau patirta, sumanymui daug kas pritaria. S.

AMBER BEECH Inc.
ATLIEKAM NAMŲ REMONTUS ir ATNAUJINIMUS
virtuves, vonias, rūsių įrengimus, langus, duris plytelių dėjimą, insuliaciją ir t.t.
NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS
AL MARGIS
TORONTO–WASAGA BEACH
(416) 656-4149

SKAITYTOJAI PASISAKO

GERBIAMIEJI,

Dėkoju už labai gerą laikraštį, linkiu ir toliau išsilaikyti tokioje aukštumoje, taip pat dėkinga visiems, kurie randa laiko dirbti lietuvybės išlaikymui ir nušviesti mūsų pilną rūpesčių kasdienybę. Kartu siunčiu metinę prenumeratą. **Sofija Skučienė**

PAPILDYMAS

Papildant Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovybės kreipimąsi į išeivijos lietuvius, išspausdintą "TŽ" 46 nr., skelbiamos tos partijos atstovų išeivijoje pavardės: **JAV** – Bostonas, Aidas Kupčinskas, tel. (508) 668-2167; Los Angeles, Albinas Markevičius, tel. (310) 829-4757; Florida, Vytas Dubauskas, tel. (410) 242-8187; **Kanada** – Eugenijus Čuplinskas, FAX (416) 533-0926; **D. Britanija** – Wales, Eimutis Šova, tel. (0633) 866-720; Manchester, Arkadijus Podvoiskis, tel. (061) 740-0963.

DAINININKO GASTROLĖ LIETUVOJE

Neseniai iš Lietuvos grįžo buvęs niujorkietis Juozas Nakutavičius, dabar "senatoriaująs" Floridoje. Ilgus metus dainavęs Niujorko oktete, kurį vedė Aleksas Mrozinskas, Nakutavičius pastaruoju metu įdainavęs kelias kasetes pramoginių dainų, Lietuvoje pusketvirto mėnesio su vietos dainininkais Jūrate ir Arvydu Vilčinskais per vasarą aplankė kone visą Lietuvą, koncertuodamas Palangos festivaly "Estrada", Nidoj ir Šventojoj, iš viso šioje apylinkėje 27 koncertuose. Taip pat koncertavo Kaune, Šiauliuose, Panevėžy ir kitur.

J. Nakutavičius Kaune dalyvavo Telemaratono koncerte Dainų slėnyje. Šis koncertas buvo rodomas televizijoje. Dvi radijo stotys jį transliavo. Buvo 30 dalyvių – solistai, maži ansambliai, muzikantai. Savo honorarus dalyviai skyrė vaikams, sergantiems vėžiu (Černobilio aukos). Koncerto klausėsi tūkstantinė minia. J. Nakutavičius buvo vienintelis dalyvis iš užsienio. Jam estradoje pasisakius, jog jis buvęs Šančių gyventojas (jo tėvas Juozas tarnavo liktiniu viršila 2-me pėstininkų pulke) klausytojai sukėlė ovacijas.

Lietuvoje lengvoji muzika išplitusi ir mėgstama. Nakutavičiaus dvi kasetės "Dainuok ir šok" ir "Naktis be mėnulio" buvo grojamos ir per Lietuvos radijo laidą "Dainų vitrina". Solistas turėjo ten pasikalbėjimą. Kauno Laisvės alėjoje "Plokštelės" parduotuvėje Nakutavičiaus kasetės sėkmingai pardavinėjamos.

Nakutavičiui teko dainuoti prie Kauno marių per Jonines, lyjant smarkiam lietui. Per savo gastroles Nakutavičius įdainavo dvi naujas kasetes: "Traukinys į jaunystę", kur vienoje kasetės pusėje dainuoja Vilčinskai, kitoje kasetėje "Užburtos akys" Juozas dainuoja seniau Šabaniausko ir kitų dainuotas melodijas. Čia turiu pastebėti perkantiems šią kasetę, kad "Kaip sapnuoja žemė" melodijos žodžiai nėra mano parašyti, o Balio Pakšto orkestre bendrai visi buvome prisiminę kažkieno seniau parašytus žodžius.

Andrius Mironas

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – *"TŽ" leidėjai*

HOMELIFE
MARIJANA McKINNON
Realty One Ltd.
Patarnavimas, įsipareigojimas, patogumas
— Nemokamas namo įvertinimas
— Skoliname vaizdajuostes apie pirkimą ir pardavimą namų. Gauname smulkią informaciją, jei namo pirkimui vartojate savo RRSP, arba skubiai parduodant.
— Imigrantams informacija apie pirkimo paskolas.
Speciali pasiūla. Po to, kai man tarpininkaujant pardavėte savo namą, gaunate nemokamą per mus pirkto naujo jūsų namo apžiūrėjimą (Home Inspection), atliekamą Baltic Construction
Tel. (416) 763-5161
2261 Bloor St. W. Toronto, Ontario M6S 1N8

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
▪atnaujinimas, remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių ▪staliaus darbai ▪vidaus sienų įdėjimas ▪dažymas ▪elektros įvedimai ▪vandentiekio sistemos įvedimas ▪stogai ▪įvairūs cemento darbai ▪kiemų sutvarkymas ▪prieplaukos ▪garažai ▪tvoros ▪medžių pjovimas ▪virtuvės, vonios remontas ir apdaila ▪rūsių įrengimas ▪šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas ▪plytelių įdėjimas ▪ pataisymai ir pritaikymai pagal invalidų ir senelių poreikius. ▪*16 metų patirtis*
▪*Nemokamas įkainavimas* ▪*Pensininkams nuolaida*
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte.
Wasaga Beach/Stayner tel. (705) 428-6502.

Už tavo nuodėmes

NOVELĖ

VACYS KAVALIŪNAS

Kalnai ir tie kraštai, iš kurių žemės gelmių jie yra iškilę, mane visada traukė ir tebetraukia. Juose pajuntu – tarsi atsiskleidžia kitas pasaulis, su kuriuo savo mintimis ir siela ir aš susilieju.

Į kalnus, vos tik pasibaigia mokslo metai, aš ir leidžiuosi. Išsinuomoju kur Alpių slėnyje kambarėlį, bet jame beveik negyvenu, tiktai pernakvoju. O rytais visada, jei tik gražus oras, atsikeliu ir tuojau į kalnus. Ir grįžtu tiktai tada, kai saulė pradeda grimzti už uolų ir sutemos pamažu iš pakalnės kopti į aukštumas.

Kalnuose sutikau ir savo likimo Edelveisą – mergaitę, su kurios žingsnių aidais susiliejo ir mano žemės kelias. Kelias, atsiskleidęs šviesia pavasario giesme ir staiga nugrimzdęs į juodas ir niekad nepraeinančio skausmo gelmes.

Tą rytą, atsimenu, atsikėliau labai anksti. Jaučiau – tarsi kas būtų išbudinęs. Ir tuojau – į kalnus. Praeinu taku pro gūdų Pragaro slėnį ir atsisėdu ant akmens, išsikišusio iš stačios uolos. Ir žiūriu į saulėje žaižaruojančią kalno viršūnę ir pro ją tingiai plaukiančius balzganus ir beveik permatomus debesėius.

Tylu, o aš girdžiu. Aidi pažįstamos dainos melodija. Pradžioje manau – ji prisiminimų varpų aidėjimu, nuskambėjusiu Ados tėviškės laukais, pievomis ir rudenėjančiais ir praėjimo liūdesyje paskendusiais sodais.

Tie juodi tonai šviesioje pavasario giesmėje šmėstelėjo nejaukiu ir gąsdinančiu nujautimu.

Po kelerių metų, dar nespėjus nei kiek daugiau mūsų Sigutei ir Jonukui paūgėti, visą mūsų kraštą – jo laukus ir pievas, jo sodus ir pakelių medžius užlieja apokalipsinio žvėries staugimas ir dvasia. Dvasia, atsiskleidusi tarsi net girdimu mūsų žemės skausmu, kuris juntamas net ir pakelių Rūpintojėlių pagilėjusiose veido raukšlėse.

Sukrečia mane ir netikėta žinia – miršta mano draugas, su kuriuo drauge augome ir žaidėme, o vėliau pėsti ėjome į pradžios mokyklą, o gimnazijoje aštuonerius metus sėdėjome tame pačiame suole. Atsisveikinu, pakilnojęs į viršų Sigutę ir Jonuką ir Adą, nenujausdamas, kad tai paskutinis mūsų atsisveikinimas. Ir išskubu į laidotuves, giliai susimąstęs žmogaus kelio trapumu.

Po laidotuvių – tarsi kas mane stumte stumtų – skubu namo. Ir išsigąstu – buto durys atidarytos. Įeinu į vidų, ir mane pasitinka tuščių namų skausmas. Vidury kambario numesta Sigutės lėlė. Stoviu, žiūriu ir, rodos, matau, kaip Sigutė su bangomis ataidėjo iš tėviškės laukų ir pievų ir suvirpėjo mano sieloje. Susitelkiu ir klausau. Ji artėja. Jau girdžiu ne tiktai melodiją, bet ir žodžius:

Tekėjo saulelė
Pro mišką kildama,
Verkė našlaitėlė
Tarnauti eidama.

Atsikeliu ir einu. Pasuku pro aukštą uolos sieną. Ir žiūriu – atidainuoja dvi mergaitės. Pažįstamos iš studijų dienų Kaune – Regina ir Ada, kurią visada matydavau Estetikos paskaitose. Ir gal todėl, o gal ir dėl to, kad ji visada būdavo elegantiškai apsirengusi, su tame pačiame suole sėdinčiu kolega, ir vadindavome Estetika.

Susitinkame – lyg būtume seni ir labai artimi pažįstami. Regina pasiūlo lipti kiek aukščiau. Gal rasime, sako, edelveisų. Ir lipame visi palinkę ir graibydamiesi už skurdžių kadugių krūmokšnių, nors ir nerandame nei vieno tos kalnų gėlės žiedo. Paskui juokaudami ir pasilaikydami už rankų leidžiamės į šešėliuose skęstantį slėnį.

Regina atsisveikina ir baltuojančiu pakalnės takeliu nueina į savo viešbutį. O mudu su Ada – užmiršę laiką – dar ilgai vaikščiojame pakalnėje. Kartais sustojame ir žiūrime į kalno viršūnę, spindinčią tekančio mėnulio šviesoje. Ir to vakaro mūsų žingsniai nusitęsė keliu, nušviestu vestuvinių ja kalbasi ir šukuoja jos lino spalvos plaukus, paskui pina kasytes. Einu toliau – prie Jonuko lovutės sutryptas jo automobiliukas.

Atidarau virtuvės duris, ir mane pasitinka katytė. Gailiai, lyg skųsdamasi, miaukia, glaudžiasi prie mano kojų ir prašančiomis akimis žiūri į viršų. Jos dubenėlis, į kurį Sigutė kasdien įpildavo pieno, tuštutėlis ir net išlaižytas. Apėjęs visą išgriostą butą, išeinu pro duris ir laikydamasis už darželio tvoros stoviu.

Žiūriu – ateina kaimynė. Šluostosi ji ašaras ir kukčiodama pasakoja, kaip auštant jie išvertę buto duris, kaip viską versdami išplėšė verkiančią Sigutę iš motinos rankų, o paskui ir Jonuką, ir visus sumetę į sunkvežimį išskubėjo į geležinkelio stotį.

Tuščių namų skausmas, atsiskleidžiantis kiekviename vaikų – Sigutės ir Jonuko – paliktame žaislelyje ir drabužėlyje, apima ir visą mane. Įsiveržia jis į mano sielą ir į mano būties gelmes. Kur tik einu, ką tik darau, vis juos visus – ir Adą, ir Sigutę, su Jonuku matau. Dažnai naktį pamatau Sigutę plėšiamą iš motinos rankų, išgirstu jos siaubingą klyksmą ir drebėdamas pašoku iš miego. Ir pavydžiu tada neseniai palaidotam savo draugui ir visiem mirusiem. Jiem daug lengviau.

Net ir būdamas klasėje negaliu jų užmiršti. Aiškinu, pasakoju ką savo mokiniam, ir staiga vaizdas – matau juos išvežamus iš namų dulkėtu keliu. Ir užmiršęs ką pasakojau nutylu. Ir tas skausmas nemažėja, o kuo toliau, tuo vis darosi gilesnis. Sunkiausia praeiti pro vaikų darželį. Einu ir, rodos, tuoj pamatysiu – atsidaro darželio durys, ir Sigutė su Jonuku lenktyniaudami atbėga manęs pasitikti. Ir vienas, ir kitas apkabina mano kojas per kelius. O paskui visi trys einame namo, kur prie durų stovi ir mūsų laukia Ada.

Kai rytų horizontas pradeda blykčioti apokalipsinio žvėries akių liepsnomis ir kai pasigirsta jo alkanų dantų kalenimas, nieko nelaukiu – leidžiuosi į Vakarus. O po kelių savaičių pasiekiu ir Alpes. Apsigyvenu jų slėnyje ir pas tą pačią šeimininkę, kur jau kelias vasaros atostogas esu praleidęs.

Tik šiuo kartu ji duoda man didesnį kambarį – savo sūnaus, žuvusio Normandijos fronte. Kambaryje, be būtiniausių baldų, beveik nieko nėra. Tik jos sūnaus nuotrauka, knygų lentynėlėje Biblija, "Brolių Grimų pasakos" ir "Faustas", kurį ir aš kartais pavartau, sustodamas prie Mefistofelio žmogaus apibrėžimo: "Jis protauti sakosi galįs, tiktai elgias tarsi tikras gyvulys". Ir paskui mąstau ir pats save klausiu, nerasdamas atsakymo: žmogus, žmogus?... O koks jis, koks jis!... (Bus daugiau)

GINTARAS EXPRESS
Sveikiname su artėjančiomis šventėmis!
1968 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 3K9
Tel.: (416) 604-4400 FAX (416) 604-9748
Darbo val.: pirm.-penkt. 10-19, šeštad. 10-16
GINTARAS EXPRESS
Švenčių proga pradžiuginkite artimuosius Lietuvoje.

Šventinis siuntinys S1 - 30 kg – $185
1. Rūkyta dešra ... 1 kg
2. Rūkyta nugarinė ... 1 kg
3. Rūkytas viščiukas ... 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus ... 3 lt
5. "Primo" makaronai ... 4.5 kg
6. Cukrus ... 4 kg
7. Miltai ... 4 kg
8. Sviestas ... 1 kg
9. Tirpi kava ... 100 gr
10. Malta kava "Amaretto" ... 230 gr
11. Kavos balintojas ... 450 gr
12. Angliškas šokoladas ... 400 gr
13. Delikates, obuolinis sūris 250 gr
14. Konservuoti ananasai ... 450 gr
15. Sausos mielės ... 3 pok.
16. Šviežl bananai ... 2 kg
17. Šviežl apelsinai ar mandarinai 2 kg
18. Šampanas ... 1 but.
19. Aguonų vyniotinis ... 1 vnt.
20. Šakotis ... 2-2.5 kg

Šventinis siuntinys S2 - 15 kg – $105
1. Rūkyta dešra ... 1 kg
2. Rūkyta nugarinė ... 1 kg
3. Rūkytas viščiukas ... 1 vnt.
4. "Primo" daržovių aliejus ... 3 lt
5. "Primo" makaronai ... 2x900 gr
6. Cukrus ... 2 kg
7. Miltai ... 2 kg
8. Sviestas ... 1 kg
9. Malta kava "Amaretto" ... 230 gr
10. Kavos balintojas ... 450 gr
11. Angliškas šokoladas ... 200 gr
12. Delikates, obuolinis sūris .. 250 gr
13. Sausos mielės ... 3 pok.
14. Aguonų vyniotinis ... 1 vnt.

Šventinis siuntinys S3 - 12 kg – $79
1. Rūkyta dešra ... 1 kg
2. "Primo" daržovių aliejus ... 3 lt
3. "Primo" makaronai ... 4.5 kg
4. Sviestas ... 1 kg
5. Cukrus ... 2 kg
6. Miltai ... 2 kg
7. Malta kava "Amaretto" ... 450 gr
8. Kavos balintojas ... 450 gr

* * *
* Galimi priedai prie siuntinių.
* Šventiniai siuntiniai jūsų artimiesiems bus pristatyti per 5-10 dienų.
* Užsakyti šventinius siuntinius galima iki gruodžio 18 d.
* * *
Siųskite siuntinius per mus. Visi jūsų siuntiniai siunčiami per GINTARĄ EXPRESS nemuituojami.
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge
Lolita arba Armandas, tel. (519) 571-9422
Hamiltone: Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966
Londone: Jonas Naruševičius, tel. (519) 657-1751
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. (519) 468-2163
Laukiame Jūsų.

"Nuodėmingas angelas" Čikagoje

Čikagos "Vaidilutės" saviveiklininkų teatras spalio 31 d. pakvietė čikagiečius į savo aštuntąją premjerą, įvykusią Jaunimo centro scenoje. Apie 400 žiūrovų šį kartą turėjo progą pamatyti P. Vaičiūno 5 veiksmų melodramą "Nuodėmingą angelą". Šis 1927 m. išspausdintas ir dar tais pačiais metais pastatytas veikalas nebuvo daug vaidinamas Lietuvoje, o taip pat ir išeivijoje juo mažai kas domėjosi. Gal todėl, kad kūrinys gana gilių minčių ir jame nedaug veiksmo, tad eiliniam žiūrovui nėra labai patrauklus.

"Vaidilutė", kuri gyvuoja jau 8 metai, šį savo uždavinį atliko pusėtinai, žinant, kad iš mėgėjų vieneto negalima laukti ypatingų rezultatų. Profesionalė aktorė, veteranė iš Vilniaus, Irena Leonavičiūtė, šį kartą pasirodžiusi režisierės vaidmeny, sugebėjo išspausti iš eilinių scenos entuziastų gana daug. Pagrindiniai aktoriai Vidas Dumašius ir M. A. Jurkutė išsiskyrė iš viso ansamblio jau į profesionalumą linkstančiais sugebėjimais. Sigitas Gudis ir Viktoras Radvila, gimę Amerikoje ir "Vaidilutėje" pasirodą ne pirmą kartą, sugebėjo brandžiau apiforminti savo vaidmenis. Iš jaunųjų gerai nuteikė Teodoras Dobrovolskis. Na, ir likusieji — Kęstutis Kalikauskas, Jolanta Šakalienė, Skirmantė Jakštaitė, Lilija Jasaitė ir Valdas Šepkus nemažai prisidėjo prie bendro spektaklio pasisekimo. Reikia suminėti ir kitus pastatymo talkininkus: Aleną Bražiūną, Nerijų Jukonį, Laimą Šulaitytę.

Primintina, jog ne tik režisierė-aktorė I. Leonavičiūtė, bet ir 7 vaidintojai yra neseniai atvykę iš Lietuvos. Be jų talkos ir pastangų vargu ar ši premjera būtų galėjusi įvykti.

Nežiūrint pasisekusios premjeros, šį teatro sambūrį vis tebespaudžia finansiniai vargai, todėl gresia pavojus, kad sambūris gali nutraukti prieš 8 metus pradėtą darbą. Nebent artimiausiu metu atsirastų mecenatų.

Edv. Šulaitis

TEODORAS DOBROVOLSKIS (kairėje), jauniausias saviveiklinio "Vaidilutės" teatro narys, atlikęs iškunigio vaidmenį P. Vaičiūno "Nuodėmingo angelo" premjeroje Čikagos Jaunimo centre 1993 m. spalio 31 d. Dešinėje: M. A. JURKUTĖ, V. RADVILA, S. JAKŠTAITĖ

Nuotr. Z. Degučio

Prie gimtojo kranto

Užkaskim pyktį,
Pavydą, kerštą,
Užteks mums saulės,
Laukų, kalvos,
Ne tam juk gimta,
Ne tam gyventa,
Kad būtų maža
Mums Lietuvos.

Jos nedalinkim,
Širdim augintos,
Čia saulėm kvepia
Tėvų vaga,
Čia – mums gyventi,
Čia – mirti, gimti,
Čia – amžiams likti
Su Lietuva...

Namo kad grįžtų
Svetur išklydę
Po daugel metų
Ieškot pradžios,
Užkaskim pyktį,
Skriaudas, pavydą
Prie gimto kranto
Mūs Lietuvos...

Ne imti, o duoti

Tos mintys ir dienos po langu
Išėjo, išklydo vaikais,
Išsinešė tėviškės dangų,
Nubalusį tavo plaukais.

Minutėm sugrįžta pabūti,
Mažučiais delnukais priglust
Į gelstantį saule rugpjūtį,
Išmėčiusį beržo lapus.

Nutolę per laiką, per erdvę,
Skubėsim vaikais kaip seniai
Tylos, šilumos atsigerti,
Vaikystės pilni šuliniai.

O akys, pasiilgusios akys
Dar vieną minutę sulaiko:
– Kaip vakar, kaip šiandien
tau sekės?
Gyvena gyvenimą vaiko.

Gyventi, gyventi, gyventi
Su meile mokėki, o vaike,
Gyvenimas - džiaugsmas ir šventė,
Ne imti, bet duoti jam reikia...

Valerija Vilčinskienė,
Mokyklos 4-4,
Gelgaudiškis 4461, Šakių raj.,
Lietuva – Lithuania.

Kalbos ir dvasios kultūra

Lietuvoje leidžiamas kultūros žurnalas "Santara", nestokojantis dėmesio ir išeivijai

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Paprastai sakoma, kad kalboje atsispindi asmens dvasios kultūra, kaip išsireiškimų ir žodžių parinkimas, minčių dėstymo metodas, ir tai dažnai leidžia atspėti asmens kilmę, jo išsilavinimą ir net pažiūras. Skaitydami Lietuvos spaudą, sielojamės dėl mūsų gimtosios kalbos žalojimo, nes ten jau įsivyravo "imponuojančių" svetimžodžių maniera. Vartau "Santarą", "kultūros žurnalą Lietuvai ir išeivijai", skirtą menui, poezijai ir filosofijai, su nuotraukomis ir "ese" (taip pažymėta viršelio turiny).

Pirmą straipsnį "Ekspresyvi Rimo VizGirdo keramika" rašo Raimonda Kogelytė. Menininko biografijoje ji mini, kad jis baigė "koledžą", nors turime sulietuvintą žodį "kolegiją". Nagrinėdama jo stilių, ji randa "funkcinės kūrybos šaknis", "ekspresyvaus molinio indo idėją", "koncepciją", "pirminę reikšmę teikiantį vizualumą" ir "karikatūrišką tipažo traktuotę"...

Atsigavau, skaitydama poeto Marcelijaus Martinaičio eilėraščius. Tai gryna poezija su filosofine mintim, kaip pvz. "patekome į neįmanomą pasaulį, kuriame įmanomas buvo tik Dievas". Jono Meko 1959 m. dienoraščio ištraukos, užvardintos "Aš, Amerika ir Lietuva", rodo aiškią tendenciją suniekinti išeiviją. Jose tiek daug pykčio ir pašaipos: išeiviai yra "surambėję", be jokio idealizmo, "apsinešę dulkėmis", bet Mekas "gerbia Lenkijos intelektualus, kurie plečia Lenkijos komunizmą, plečia gyvenimą". Anot jo, naujoji generacija "turės valyti ir šluoti, ir pjauti ir deginti – kiek daug purvo, kiek daug drumzlių ji yra paveldėjusi".

Išgyvenusi tą išeivijos gyvenimo laikotarpį, jį prisimenu kaip persunktą šviesiu idealizmu, pasiaukojimo dvasia, kovos už Lietuvos laisvę siekiu. Tai išeivijos kultūrinio ir dvasinio žydėjimo laikotarpis... Naujosios generacijos iki šiol dar jokio purvo nevalo... Aišku, negaliu nepaminėti dviejų išeivijos šeimų nuotraukų su įrašu, kad "mes nebuvom klajokliai, tėvyne", taip pat ištrauką iš Valdo Adamkaus archyvo, įnešant ir truputį pozityvaus elemento.

Vakarietiško stiliaus "Lietuvos akcinio INOVACINIO banko" reklamą seka Henriko Radausko eilėraščiai, pailiustruoti meniškomis nuotraukomis. Viktorija Daujotytė jautriai nagrinėja lituanistės prof. Vandos Zaborskaitės asmenybę. Turbūt tos profesorės įtakos dėka straipsnyje nėra svetimžodžių pertekliaus, nors neišvengta "pasaulėvaizdžio bruožų sublimacijos".

Istoriko Vinco Trumpos straipsnis "Lietuvos nepriklausomybės idėja", jo 1968 m. Bostono Lietuvių kultūros klube skaitytos paskaitos nuorašas, yra ir šiandieną aktualus. Jis Lietuvos laisvės idėjos kilmės šaknų ieško istoriniuose įvykiuose, politinių ir religinių pažiūrų konfliktuose ir klausia, ar Vasario 16-osios aktas buvo tik istorinės Lietuvos valstybės tradicijos tęsinys, ar visai kažkas naujo? Jo giliai išmąstyta išvada: "Negalima įsivaizduoti tautos laisvės be žmogaus laisvės". Tas ilgokas straipsnis, po autoriaus nuotrauka pavadintas "publikacija", yra vertas dėmesio.

Stepono Dariaus dukros Nijolės Dariūtės-Maštarienės biografija ir jos poezijos ištraukos yra vertingas – jos ir jos tėvo pagerbimas. Produktyvi menininkė dalyvavo skulptorių konkursuose ir svajojo pagerbti Darių ir Girėną savo sukurta memorialine lenta, bet mirtis jai neleido jos užbaigti.

Teisininko Tado Petkevičiaus šimtųjų gimimo metinių proga Kazimiera Kairiūkštytė-Galaunienė aprašo to garbaus teisininko gyvenimą ir darbus, pagerbdama jį kaip asmenį, kuris sovietinės okupacijos metais buvo išbrauktas iš istorijos, nežiūrint jo nuopelnų.

Algimanto Mikutos eilėraščiai dvelkia lietuviškos poezijos "modernizmu", apie "į kompiuterius sulindusias lapes" ir kad "vos nepaspringome nuo idėjų". Arvydas Juozaitis jautriai aprašo savo pažintį su puikiai lietuviškai kalbėjusiu ir per anksti mirusiu Islandijos universiteto docentu, lingvistu Jorunduru Hilmarsonu.

Giliai priverčia susimąstyti kun. Ričardo Mikutavičiaus filosofiškas straipsnis "Atsinaujinimo kelio beieškant". Jis analizuoja kataliko ideologijos santykį su šių dienų pasauliu bei jo žmogumi, teigia ideologijos atnaujinimo būtinumą ir nustato dabarties kataliko ideologijos trūkumus. Tiesos pažinimo vardan jis siūlo nesibaiminti nei atvirumo, nei kritikos. Tai esą ypač svarbu šiandieną.

Paryžiuje gyvenančio ekslibristo Žibunto Mikšio knygženklai, "netituluoto" mokslininko Edmundo Laucevičiaus įdomiai Vytauto Jakelaičio parašyta biografija supažindina skaitytojus su tais iškiliais asmenimis. Algimantas Kubiliūnas aprašo Brazilijoje gimusią, JAV išsimokslinusią operos solistę Ireną Stankūnaitę-Silvą, kuri visada save laikė lietuvaite.

"Be atramos", ištrauka iš Prano Gaidamavičiaus 1951 m. išleistos knygos "Išblokštasis žmogus", nuteikia pesimistiškai. Autorius teigia, kad žmogaus ryšys su tėvyne yra "ontologinis". Kad geriau išsiaiškinčiau tokią ryšio su tėvyne sampratą, atsiverčiau "Dabartinės lietuvių kalbos žodyną", kuriame ontologija yra apibūdinama kaip "idealistinėje filosofijoje metafizinis būties pradmenų mokslas", o anglų kalbos žodyne "ontology" aiškinama kaip "filosofijos šaka, kuri aptaria buvimą (being)".

Autorius teigia, kad išblokštas žmogus praranda tikrovę ir prarastoji tikrovė "jo sieloje nurealėja". Jis bando analizuoti tėvynę praradusio žmogaus dvasios būseną, kuri jį veda prie perdėto prarastos tėvynės idealizavimo ir naujosios tikrovės neapykantos. Jis cituoja Oskarą Milašių, Heinrich Heinę, De Keyserlingą, Rilkę ir išvadoje tvirtina, kad iš tėvynės išblokštas žmogus netenka "buvimo čia", tuo praranda egzistencinę atramą ir "nusikelia į absurdinį pasaulį".

Ir aš buvau išblokšta iš tėvynės, bet perėjimas iš vienos "tikrovės" į kitą mano dvasios nesužalojo ir nenukėlė manęs "į absurdinį pasaulį".

Straipsnį seka Birutės Pūkelevičiūtės "Angelus Domini". Rašydama apie gyvenimą "šiapus Atlanto", ji "šiam kraštui teturi vieną prašymą: kad mums būtų leista bent savo mirusius lietuviškais papročiais palaidoti, ant kapo užberti tris saujas žemių, kad būtų leista sugiedoti "Viešpaties angelas"... "Santaros" leidėjai turėjo daug pastangų padėti, kad rastų tokią ištrauką, kuri neva patvirtina, kad Amerikoje negalime laikytis savo papročių nei giedoti savo giesmių. Tai klaidina skaitytojus Lietuvoje. Palaidojusi kelis artimuosius, dalyvavusi eilėje laidotuvių, užtikrinu, kad giedama, kas tik pageidaujama, kad beriamos žemės saujos ant karsto... Kodėl toks tendencingas išeivijos apibūdinimas? Taip pat įdomu būtų patirti, kodėl turinyje tiek daug senos medžiagos?

"Santaros" žurnalas yra taikomas inteligentijai, nagrinėja filosofines ir kultūrines temas, bet savo mintimis skaitytoją nuteikia pesimistiškai. Skaitydama "Santarą" jaučiu, kad jos turinio didžioji dalis skirta išeivijai, apie kurią Lietuva nieko nežinojo, ilgus dešimtmečius atskirta geležine uždanga. Kodėl neskirta vietos pozityviam išeivijos vaizdui su teatrais, opera, lituanistinėmis mokyklomis, organizacijomis, spauda, grandiozinėmis dainų ir šokių šventėmis? Išskyrus gal kun. Mikutavičiaus straipsnį ir kelias biografijas, galima būtų manyti, kad "Santara" buvo išspausdinta prieš Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kai išeivija dar buvo "terra incognita", bet viršelyje parašyta "1993 vasara" . . .

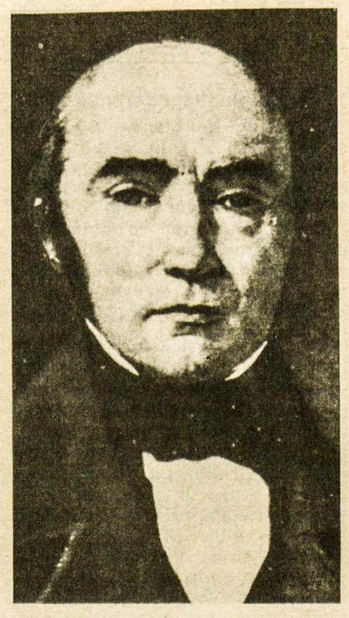

SIMONAS DAUKANTAS, kurio 200 metų gimimo sukaktis įvairiais renginiais paminėta Lietuvoje 1993 m. spalio 23-31 d. d.

Atsiųsta paminėti

Andrius Norimas, GROŽIO AKIVAIZDOJE. Novelės, apybraižos. Išleido Literatūros mylėtojų talka. Leidinys nr. 3. Tiražas – 500 egz. 1993 m., 207 psl. Kaina – $10 JAV.

Laimutis Švalkus, MIGLOTŲ DIENŲ SŪKURIUOS. Eilėraščiai. Redaktorė – A. Balsienė, dailininkas – V. Neimantas, techn. redaktorė – S. Strašnova. Tiražas – 2000 egz. Išleido "Oriento" leidykla. Kaunas, 1992 m., 224 psl.

Laimutis B. Švalkus, PASAKŲ METAI. Eilėraščiai mažiesiems. Redaktorė – K. Muradienė, dailininkas – V. Neimantas, techn. redaktorė – S. Strašnova. Tiražas – 10.000. Leidykla "Orientas". Kaunas, 1993 m., 31 psl.

B. Žalialankis (Laimutis Švalkus), DĖDĖ BALTAZARAS. Sekminių kermošininkas Anglijos lietuvių sodyboje. Poetinis humoristinio pobūdžio reportažas. Redaktorius – V. Veselka, dailininkas – V. Neimantas, techn. redaktorė – S. Strašnova. Tiražas – 1000 egz. "Oriento" leidykla. Kaunas, 1992 m., 48 psl.

Antanas Verksnys, MANO GYVENIMAS – LIUDININKAS. Nepriklausomos Lietuvos karininko – Sibiro kalinio atsiminimai. Sudarė L. Gadeikis, redagavo D. Gadeikienė, dailininkė – V. Daniliauskaitė. Išleido Lietuvos rašytojų sąjunga, 1992 m., 356 psl.

• Savo tautiškumą bei žmoniškumą tiksliai suprantąs žmogus visuomet yra dviejų tėvynių pilietis — savo ir viso pasaulio.

DR. J. ERETAS

Ilgametis "Grandinėlės" vadovas Liudas Sagys atšventė savo 75 metų deimantinę sukaktį. Nuotraukoje O. ŽYGIENĖ, LIUDAS ir ALEKSANDRA SAGIAI; stovi: A. GEDRYS, prof. ROMAS KAŠUBA su žmona NIJOLE ir I. GEDRIENĖ

Nuotr. V. Bacevičiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LB taryba su pirm. Laima Šileikyte-Hood rūpinasi tradicinių metinių premijų atgaivintu paskirstymu. 1993 m. dailės premiją laimėjo niujorkietė tapytoja Elena Urbaitytė, pastaraisiais metais pasižymėjusi abstraktiniais kūriniais. Skulptoriaus Petro Vaškio vadovaujama vertintojų komisija su jon pasikviestais dailininkais Vytautu K. Jonynu ir Elena Kepalaite premiją jai paskyrė už kūrybinę veiklą, moderniojo meno idėjų skleidimą prisikėlusioje Lietuvoje.

Vincas Mykolaitis-Putinas gimė 1893 m. sausio 6 d. Pilotiškėse, dabartiniame Prienų rajone. Jo šimto metų gimimo sukakties minėjimas Niujorke buvo numatytas š. m. spalio 24 d. mažojoje Kultūros židinio salėje. Lietuvių moterų federacijos Niujorko klubo rengiamam minėjime sukaktuvininko gyvenimui ir kūrybai skirtą paskaitą turėjo skaityti rašytojas Vytautas Volertas, atsiminimais žadėjo dalytis Paulius Jurkus. "Darbininko" spalio 15 d. laidoje pranešama, kad minėjimas "dėl susiklosčiusių aplinkybių nukeliamas vėlesniam laikui, greičiausiai gal ir į ateinančius metus".

Poeto Prano Lemberto (1897-1967) mirties dvidešimtpenkmetis 1992 m. rudenį buvo paminėtas Los Angeles mieste ir Lietuvoje. Dabar ten ruošiama spaudai velionies kūrinių rinktinė "Tėvynės drobės". Jon bus įjungti jo geriausi eilėraščiai bei straipsniai apie jų autorių. Vytauto Didžiojo universitetas tvarko velionies šeimos įsteigtą 500 dolerių metinę premiją jauniesiems kūrėjams. Prof. dr. Vytauto Kubiliaus vadovaujama komisija šiemetinę premiją paskirstė jauniesiems poetams D. Dirgėlai, N. Abrutytei ir D. Jakulevičiui, prozininkams R. Osipovai, L. Pupeliui, ir E. Džažulskiui.

Trisdešimt pirmajam savaitraščio "Dirva" 1993 m. novelės konkursui buvo numatytos dvi premijos: pirmoji — 500 dolerių ir antroji — 300. Jų mecenatas tebėra a.a. Simas Kašelionis, kurio testamentinį palikimą, užtikrinantį premijų tęstinumą, dabar tvarko korporacija "Neo-Lituania". Šiemetiniam konkursui "Dirvai" Klivlande buvo atsiųstos septynios novelės. Premijas spalio 26 d. posėdyje paskyrė specialiai sudaryta vertintojų komisija: pirm. Julija Švabaitė-Gylienė, sekr. Genovaitė Modestienė ir Juozas Žygas. Pirmąja premija vienbalsiai buvo įvertintas K. Paberžio slapyvardžiu pasirašytas "Kąsnis juodai dienai", antrąja — "Nepažįstamų vaiduoklių žaidimai", kuriems autorius buvo pasirinkęs Hario slapyvardį. Atplėšus pridėtus vokelius, paaiškėjo, kad abu laureatai yra iš Lietuvos. Penkis šimtus dolerių laimėjusią novelę "Kąsnis juodai dienai" parašė Viekšniuose gyvenantis Kazys Simanonis, o trim šimtais dolerių įvertintą novelę "Nepažįstamų vaiduoklių žaidimai" — Čikagoje studijas tęsiantis studentas iš Lietuvos Haroldas Paulius Subačius.

Lietuvių katalikų mokslo akademija visuotiniu balsavimu išsirinko naują tarybą. Joje architektūrai atstovaus Napalys Kitkauskas ir Alfredas Kulpa-Kulpavičius, biologijai ir gamtos mokslams — Jonas Genys, Vygantas Vanagas, chemijai ir biochemijai — Eimantas Sližys, Sofija Kanopkaitė, ekonomikai ir sociologijai — mons. Vytautas Kazlauskas, Valerija Uždavinienė, filologijai — Antanas Balaišaitis, Aldona Šlepetytė-Janačienė, filosofijai — Kęstutis Girnius, Albinas Plėšnys, fizikai ir matematikai — Danutė Raškinienė, Arūnas Liulevičius, geografijai ir geologijai — Irena Ignatavičienė, Ramunė Vaitonienė, istorijai, etnologijai ir menotyrai — Vacys Milius, Angelė Vyšniauskaitė, medicinai — Gintautas Česnys, Dalia Tamulevičiūtė, pedagogikai — Magdalena Karčiauskienė, Vytautas Karvelis, psichologijai — Danutė Gailienė, Giedrė Butkienė, technikai ir informatikai — Bronius Tamulynas, Albertas Jasiulionis, teisei ir politologijai Vytautas Dambrava, Eduardas Monkevičius, teologijai — kun. Viktoras Rimšelis, MIC, kun. Vytautas Vaičiūnas. Pranešimus spaudai iš Vilniaus atsiuntė Lietuvių katalikų mokslo akademijos centro valdybos pirmininkas akademikas prof. dr. Giedrius Uždavinys ir mokslinė sekretorė dr. Antanė Kučinskaitė.

Sol. Irena Milkevičiūtė, Lietuvos operos teatro sopranas, yra miela viešnia Varšuvos didžiajame teatre. Su juo ji yra gastroliavusi Paryžiuje, o šį rudenį dvi savaites gastroliavo Vokietijoje ir Liuksemburge, atlikdama pagrindinius vaidmenis V. Bellinio "Normos" ir G. Verdžio "Nabucco" operose.

"Poezijos rudenį" Suvalkijos literatams Kazlų Rūdos "Paparčio" kavinėje-galerijoje jau antrą kartą surengė vietinis literatų klubas "Versmė" ir Marijampolės rajono kultūros darbuotojai. Tradiciniu žadančiame tapti renginyje dalyvavo mėgėjai poetai ir prozininkai iš Suvalkijos rajonų.

Simono Daukanto (1793-1864) 200 metų gimimo sukaktis Lietuvoje iškilmingai paminėta daugeliu renginių spalio 23-31 d.d. Įspūdingas buvo velionies prisiminimas spalio 28, jo gimimo dieną, Skuodo rajono Lenkimų miestelyje ir gimtojoje sodyboje Kalviuose. Lenkimų parapijos šventoriuje yra palaidota jo motina Kotryna, sulaukusi 90 metų amžiaus, išleidusi į aukštąjį mokslą du vaikus. Vienas jų buvo Simonas, atgabenęs granitinį antkapio paminklą iš Petrapilio. Jos kapas buvo papuoštas gėlėmis, ant jo degė žvakės, uždegtos moksleivių estafetės atnešta liepsna iš S. Daukanto klėtelės židinio Kalviuose. Po iškilmingų Mišių Lenkimų šventovėje senojoje miestelio aikštėje buvo atidengtas skulptoriaus R. Midvikio ir architekto A. Skiezgelo sukurtas S. Daukanto paminklas. Jį pašventino Telšių vysk. Antanas Vaičius, kalbėjo iškilmėje dalyvavęs Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas. S. Daukanto raštų ištraukas skaitė aktorius Laimonas Noreika, giedojo "Diemedžio" ansamblis. Tada visi susirinko prie S. Daukanto muziejinės klėtelės, kuri yra jo gimtojoje sodyboje Kalviuose. Vysk. A. Vaičius pašventino ten pastatytą kryžių, o prez. A. Brazauskas pasodino ąžuoliuką būsimajam S. Daukanto ąžuolynui.

Lietuvos menininkų rūmuose vilniečiams skirtas vakaras "Dainius žemaičių" nagrinėjo Simono Daukanto tautosakinį ir mitologinį darbą. Mat S. Daukantas buvo ne tik istorikas, bet ir tautosakininkas bei mitologas. Apie jo tautosakos rinkinius kalbėjo tautosakininkai Kazys Grigas ir Norbertas Vėlius. K. Grigas gvildeno S. Daukanto surinktas liaudies dainas, pasakas, patarles ir priežodžius. N. Vėliui daugiau rūpėjo mitologinė medžiaga tuose rinkiniuose, lig šiol niekieno netyrinėta. Esą reikėtų nustatyti, ką S. Daukantas pasiskolino iš kitų tautosakos rinkėjų ir ką pats užsirašė iš žmonių lūpų. Vakaro programą žemaitiškomis dainomis ir šokiais papildė etnografiniai ansambliai "Ratilio" ir "Ūla". Pirmajam vadovauja Zita Kemickaitė ir Antanas Fokas, antrajam — Janina Bukantaitė ir Jonas Virbašius.

Lietuvos istorikų ir kalbininkų bendra mokslinė konferencija "Simonui Daukantui — 200 metų" įvyko Vilniaus universiteto Vinco Krėvės auditorijoje. Prof. Juozas Girdzijauskas Juliaus Norkevičiaus pranešime "Tiesai" primena, kad Vilniaus universitetas dabar laikomas amžinaisiais S. Daukanto namais. Čia jis pradėjo studijas 1816 m., gavo magistro laipsnį, ėmė rašyti savo istorinius veikalus. Jie dabar saugomi universiteto bibliotekos retų spaudinių skyriuje. Vienas universiteto kiemelis yra pavadintas jo vardu, auga ir S. Daukanto ąžuolas. Universitetui priklausančią Šventų Jonų šventovę puošia skulptoriaus G. Jokūbonio sukurtas S. Daukanto bareljefas. Net ir aikštė prie universiteto, atsisakius rusų karvedžių, dabar jau vadinama S. Daukanto vardu. Konferencijoje Alfredas Bumbliauskas, Vytautas Merkys, Julius Keleras, Eimantas Meilus ir Zigmas Kiaupa skaitė pranešimus apie S. Daukanto kilmę, jo demokratinę tautos sampratą, istoriografijos bruožus. Kaunietė Genovaitė Kuckailienė konferencijos dalyvius supažindino su kai kuriais dar neskelbtais dokumentais, liečiančiais S. Daukantą. Apie jo laiškus, dvelkiančius istorija, kalbėjo Jonas Riškus. S. Daukanto ryšius su tuometiniais mokslininkais bei žymiais lietuviais gvildeno Egidijus Aleksandravičius, Giedrius Subačius ir Rūta Čepaitė.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	3.75%
1 metų term. indėlius	4.25%
2 metų term. indėlius	4.25%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.50%
2 metų GIC-met. palūk.	4.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.75%
2 metų	6.50%
3 metų	7.00%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	5.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1

(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION

Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4

Tel. 566-1866
namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

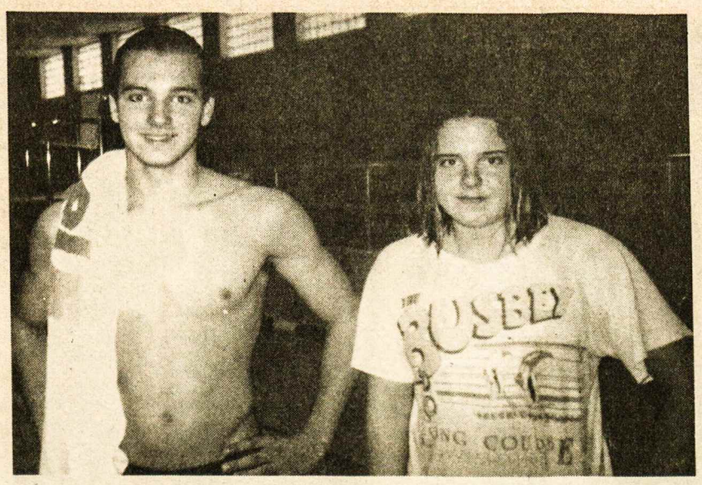

SEAN SEPULIS, 16 m. amžiaus ir jo sesutė CANDACE, 14 metų, dalyvavę baltiečių plaukimo metinėse pirmenybėse 1993 m. lapkričio 7 d. Toronte, "Trinity Recreation" centre. S. Sepuliui nebuvo lygių šiose varžybose. Kanadoje jis jau pripažintas 50 metrų laisvo stiliaus plaukime pirmaujančiu (24.4 sec) Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

T.V.

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

Inžinierius tapęs treneriu

Remigijus Naužemys, "Lietuvos aido" 1993. 6. 12 laidoje rašo apie Kauno žemės ūkio akademijos džiudo "Vilties" klubo vadovą Antaną Būbnelį. Rašinyje atskleidžiama šio sportininko-vadovo tremtinio dalia ir jo meilė savam kraštui. Biografiniai bruožai bei jo pareiškimai liečią laisvę atgavusį kraštą, tikriausiai bus įdomūs ne vienam ir mūsų skaitytojui.

Antanas Būbnelis gimė 1944 metų balandžio 25 dieną Lazdijų rajono Šapūrų kaime. Augo gausioje šeimoje, buvo pats mažiausias. Sovietiniai okupantai Būbnelius, kaip ir tūkstančius kitų Lietuvos žmonių, išvežė į Sibirą, į tolimą Krasnojarsko sritį. Antanukui buvo tik ketveri metai, bet tos tragiškos akimirkos giliai įsirėžė į atmintį. Plyšdavo širdis iš skausmo: taip pasiilgdavo laukų, savų takų takelių, skruzdėlynų, vištų gūžtų... "Verkdavau, prašydavau mamą, kad vežtų namolio. Bet mama pro ašaras imdavo niūniuoti lopšinę, glausdavo prie širdies. Taip ir nuramindavo", — prisimena Antanas Būbnelis.

Vaikystė ir jaunystė prabėgo Sibiro toliuose. Čia jis baigė vidurinę mokyklą, pradėjo sportuoti: slidinėjo, žaidė ledo ritulį. 1962 metais, jau grįžęs iš tremties, Antanas įstojo į Žemės ūkio akademiją. Pirmaisiais studijų metais susidomėjo klasikinėmis imtynėmis. Tapo aukštųjų mokyklų imtynių čempionu bei "Žalgirio" sporto draugijos čempionato nugalėtoju. 1963 m. vėl turėjo skirtis su Lietuva: buvo pašauktas į sovietų kariuomenę. Tarnavo Odesoje. Ten taip pat sportavo, sėkmingai įvykdė sporto meistro reikalavimus.

Grįžęs iš karo tarnybos, Antanas Būbnelis suprato, kad tikrasis jo pašaukimas — džiudo sportas. Kai tik Lietuvoje pradėjo kultivuoti šią sporto šaką, jis tuoj pat tapo vienu iš veikliausių jos puoselėtojų ir dalyvių. Ne kartą buvo Lietuvos džiudo čempionas, taip pat buvusios SSSR įvairių turnyrų nugalėtojas. Jam suteiktas ir džiudo sporto meistro vardas. "Su džiudo susijusios visos mano viltys ir svajonės. Noriu, kad jaunimas suvoktų šios romantiškos sporto šakos esmę, jos humanišką pobūdį" — kalba sportininkas.

Tik aštuonerius metus (1970-1978) Antanas dirbo Kauno žemės ūkio statybos projektavimo instituto grupės vadovu. Kiti gyvenimo metai paskirti sportui. Nustojęs pats sportuoti, tapo treneriu, mokė džiudo paslapčių jaunimą. 1968 metais, dar būdamas studentas, Žemės ūkio akademijoje įkūrė savigynos imtynių sekciją, o vėliau ir džiudo mokyklą. "Treneris jaunuolio gyvenime — lyg tėvas: jis saugo sportininko sveikatą, lavina fizines jėgas, ugdo dvasią. Ko verti sporto laimėjimai, jeigu jie neatitinka žmogaus dvasinio lygio. Visų pirma sportininkui turi rūpėti tautos garbė..."

Užsimena ir apie džiudo perspektyvas Lietuvoje. "Mano nuomone, sako Antanas, — pagrindinį rengimą šiai sporto šakai reikėtų pradėti dar vidurinėje mokykloje. Antra vertus, galiu tik džiaugtis, kad pastaruoju metu Lietuvos džiudo federacija labai sumaniai plėtoja šią sporto šaką, ieško būdų ją populiarinti tarp jaunimo."

Paklaustas, ar negaila kad inžinieriaus mechaniko profesiją iškeitė į trenerio darbą, atsakė: "Dažnai apie tai galvoju. Sunku pasakyti, kur būčiau buvęs naudingesnis Lietuvai. Mano sąskaitoje — 50 savigynos imtynių ir 20 džiudo meistrų. Kiekvienam iš jų atidaviau savo širdies dalelę. Ir dabar 'Vilties' klube dienos neina veltui".

1992 m. pabaigoje prie krašto apsaugos ministerijos įkurtas džiudo klubas "Geležinis vilkas". Dauguma jo narių — Žemės ūkio akademijos studentai arba buvę studentai, taip pat perėję per Būbnelio rankas. Jo vadovaujamos "Vilties" vyrai šiemet debiutavo Europos džiudo taurės varžybose, jau nugalėjo Graikijos AONA komandą.

Antanas Būbnelis nepasigirs, kad "Viltis" — geriausias Lietuvoje džiudo klubas. Kad būtent šio klubo narys Vladas Burba dalyvavo Barcelonos žaidynėse. Kad klube treniruojasi ne vienas gabus vaikinas, pasiryžęs garsinti Lietuvos vardą.

"Man Lietuva — šventa žemė. Tai gali suvokti tik tie, kurie jos buvo netekę," — sako Antanas.

Sunkiausiu Lietuvai metu, kruvinosiomis sausio valandomis, Antanas Būbnelis su dešimčia "Vilties" klubo narių budėjo prie parlamento. Gailisi, kad nesuspėjo prie televizijos bokšto — gal būtų apgynę Loretą...?

"Būk stiprus, kad apgintum Lietuvą," — sako savo auklėtiniams treneris Antanas Būbnelis. "Gindamas tėvynę, ginsi savo motiną, tėvą, seserį, brolį, sūnų, kaimyną..."

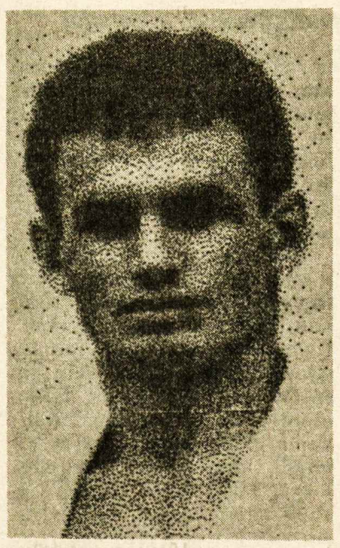

ANTANAS BŪBNELIS, "greitai bėga gyvenimas. Tuoj penkiasdešimtį švęsiu... O kiek dar nepadaryta. Svajoju, kad džiudo Lietuvoje taps kilnumo simboliu..." Nuotr. iš "Lietuvos spaudos"

Lietuviai džiudo varžybose

Pasaulio džiudo čempionate, vykusiame Hamiltone, Ontario, dalyvavo 90-ties kraštų sportininkai. Jų tarpe du lietuviai: Robertas Rimas ir Algimantas Merkevičius, kuriuos lydėjo Lietuvos rinktinės treneris Petras Vinciūnas ir džiudo federacijos prezidentas Gintautas Vileita.

A. Merkevičius, 86 kg svorio kategorijoje, antrojo rato paskutinėse sekundėse pralaimėjo Kazachstano atstovui. R. Rimas, antrame rate pralaimėjo šių metų Europos čempionui, prancūzui B. Vandzi. Paguodos varžybose R. Rimas nugalėjo uzbeką A. Racimovą, bet pralaimėjo rumunui V. Cupui ir užėmė devintą vietą.

Sportininkai gyveno Hamiltono lietuvių šeimose. Jais nuoširdžiai rūpinosi Bronė Baltrušaitienė ir Vida bei Alfonsas Stanevičiai. Hamiltono Lietuvių jaunimo centre gausiai susirinkusiems tautiečiams Lietuvos sportininkai ant kilimo pademonstravo keletą numerių ir žodžiu supažindino su šia sporto šaka.

Ne tik Atlantoje, bet ir Sidnyje

Gerai nusiteikusios Lietuvos šuolio į aukštį rekordininkės Nelės Savickytės-Žilinskienės, kai kurie pareiškimai pokalbio su "Lietuvos sporto" bendradarbe Maryte Marcinkevičiūte 1993 m. spalio 9 d. laidoje yra įdomūs, kai ką pakartojame.

"Du metrai – ne fantastinė riba...", sako sportininkė. "Šiuo metu savęs net neįsivaizduoju, kaip atrodyčiau sektoriuje, esu atsipalaidavusi. Treneris Romas Pšigočkis labai nori, kad man šiemet paklustų 2 metrai. Žiūrėsim, ta riba nėra nepasiekiama..." Jos pastatytas Lietuvos rekordas yra 195 cm. Iki dviejų metrų trūksta tik 5 cm, tačiau juos jau nuo 190 cm pasiekti labai sunku. "Bet ruošiantis ir dirbant viskas įmanoma...", sako Nelė Žilinskienė.

Štutgarte, pasaulio lengvosios atletikos primenybėse, tarpe pasaulio geriausių šuolininkių, mūsiškė atrodė pati žemiausia, nors jos ūgis 176 cm. – vidutinis. Kaip ji sako: "Aukštesnės tik pirmo ryškumo žvaigždės. Ūgis, žinoma, nemažas šuolininkių privalumas. Jeigu būčiau aukštesnė, gal ir du metrai man jau būtų paklusę..." Šiose pirmenybėse Nelei nenusisekė...: "Aš irgi galėjau geriau pasirodyti. Tereikėjo pakartoti savo asmeninį rekordą ir būčiau patekusi į finalą. Deja, pritrūkau kelių centimetrų ir, grįžusi į namus, nuo trenerio už tai gavau daug pylos. Planetos šuolininkėms nusileidau savo technika, kurią reikia dar daug taisyti..."

N. Žilinskienės nuomonė: "Šuolių į aukštį stilius "nugara" dar ilgai turės gražią ateitį. Daug ką modernaus, įmantraus artimiausiu laiku bus sunku sugalvoti. Visos šuolininkės šokinėja tik "nugara".

Šuolininkė į aukštį, Lietuvos rekordistė, jau 12 metų treniruojasi šioje šakoje. Savo sportinį kelią pradėjo Šiauliuose pas trenerę Janiną Ūsienę. Vilniaus pedagoginiame institute buvo treniruojama Aurelijaus Žiedo, o per įvairias stovyklas globodavo ją Kęstutis Šapka, buvęs Europos čempionas. Dabartinis treneris Romanas Pšigočkis norėjo iš Nelės padaryti daugiakovininkę, tačiau, galutinai jos pasirinktas kelias buvo šuolis į aukštį.

Lietuvoje auga Nelei Žilinskienei pamaina...: "Kai suvažiuojam į varžybas, tų šuolininkių lyg ir neblogų yra. Gražių, jaunųjų šuolininkių būrelį turi subūręs treneris Romanas Pšigočkis. Labai norėčiau, kad sektoriuje atsirastų rimta konkurentė..."

Nelė prieš metus ištekėjo. Jos vyras Arūnas irgi lengvaatletis. Jo mėgstamiausia distancija 3000 m su kliūtimis. Vedybos netrukdo siekti aukštų rezultatų. Vis dar gyvena sportininkų bendrabutyje, net telefono neturi, nekalbant apie kitus patogumus. Su viltimi tačiau žvelgia į ateitį. – "Metai bėga labai greitai. Dar taip neseniai gyvenom Barcelona, o jau visi kalbame apie Atlantą, Sidnį. Tolimoje Australijoje labai norėtųsi irgi dalyvauti..." pareiškė sportininkė.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų federacijos Prano Dovydaičio fondui Lietuvoje aukojo: **$500** – dr. J. Sungaila (skiriama studentų stipendijoms). Ši asmeninė auka jau yra įteikta Fondo tarybos pirmininkui vysk. Sigitui Tamkevičiui; **$250** – E. ir A. Abromaičiai, auką skiria Pasaulio ateitininkų kongreso reikalams; **$200** – B. Sakalas; **$150** – J. Palys; **$100** – A. ir M. Bumbuliai, M. ir S. Bušinskai, S. Čepas, K. ir B. Čepaičiai, O Gustainienė, I. ir V. Ignaičiai, L. Rudaitis, V. Sonda, J. ir M. Uleckai, A. ir R. Ulbos, A. Saulis, R. J. Žiūraičiai; **$60** – A. Zarembaitė; **$50** – S. V. Aušrotai, Č. Kuras (Windsor), A. Ledienė, M. Povilaitienė, M. Pranskevičienė; **$40** – L. ir V. Balaišiai; **$25** – A. ir K. Rūkai; **$20** – D. ir V. Dargiai, B. ir V. Biretos, G. Balčiūnienė, F. Mačiulienė, M. Tamulaitienė, N.N., I. Vibrienė, S. Petraitienė.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū. Vajus tęsiamas toliau. **O.G.**

Skautų veikla

• Lapkričio 27 d. Mindaugo skautų draugovės sueigoje skautai kandidatai atliks skautų įžodį.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų rengiamos Kūčios gruodžio 5, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parapijos salėje. Stalų paruošimas ir kiti darbai prasidės 1 v.p.p. Maistas sunešamas nuo 2 v.p.p.

• Jau treji metai, kai "Šatrijos" skaučių tuntui Toronte vadovauja gilvelistė ps. Vida Senkuvienė. Anksčiau buvo veikli jūrų gintarė, vyr. skautė, skaučių draugovės draugininkė, laužavedė, "Gintaro" mokyklos vadovė, Gilvelio mokyklos instruktorė. Jos vadovaujamas tuntas šiuo metu išeivijoj didžiausias. Jį sudaro 130 skaučių ir 12 vadovių. **M.**

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

GĖLIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIJA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2

(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuvėms ir t.t.

Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai

Skambinti tel. 536-1994.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS 40

MOKA:

3.75% už 90 dienų term. indėlius	
3.75% už 6 mėnesių term. indėlius	
4.25% už 1 m. term. indėlius	
4.25% už 2 m. term. indėlius	
4.50% už 3 m. term. indėlius	
5.00% už 4 m. term. indėlius	
5.25% už 5 m. term. indėlius	
4.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.50% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.75% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
3.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
1.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.00% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.70%
2 metų	6.50%
3 metų (fixed rate)	6.90%
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų (variable rate)	5.75%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 98 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

• Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

SOLD COLDWELL BANKER RESIDENTIAL REAL ESTATE Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.

Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

ASF EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuo gegužės 1 d. mes persikeliame į naujas patalpas – prie Rūtos auksinio amžiaus klubo, 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta RUE LEGER gatvėje nebeveiks nuo gegužės 15 d. Paketų priėmimo NAUJOS VALANDOS bus nuo 9 v. ryto iki 7 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Paketų išsiuntimas ir toliau bus kiekvieną savaitę. Paketų "pick up service" paėmimas iš jūsų namų veikia nuo pirmadienio iki penktadienio.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimumas 2 kg, arba $10.00.
Nauja kaina: $5.10 už kg

MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas 937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

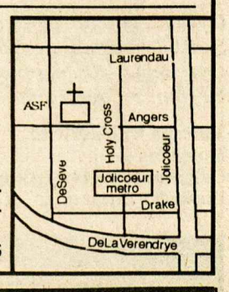

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-434-1847

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

• Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietimai, bilietai, drauda.

Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nupigintos kainos sezono pabaigai

Kelionės į šiltus kraštus geriausiomis kainomis

ALGIS MEDELIS trečiadieniais 11-17 val.

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sininkams ir labdaros gavėjams gydytojų išrašyti vaistai būdavo duodami nemokamai. Dabar jau kelis kartus iš sąrašo buvo išbraukti kai kurie vaistai arba pakeisti pigesniais.

Tokiu būdu buvo tikimasi kasmet sutaupyti apie 300 milijonų dolerių.

Vyriausybė jau buvo paruošusi įstatymo nr. 81 projektą, kuris būtų leidęs pensininkams įvesti ir dalinį atsilyginimą už gydytojo receptu gaunamus vaistus. Mokestis pensininkams būtų buvęs nustatytas pagal jų turimų lėšų finansinį pajėgumą. Nuo dalinio atsilyginimo už gaunamus vaistus būtų buvę atleisti tik lėšų neturintieji pensininkai. Protesto buvo susilaukta iš Ontario vyresniųjų piliečių draugijos, jungiančios 460.000 pensininkų.

Ontario sveikatos ministerė Ruth Grier dabar pranešė, kad vyriausybė nutarė atsisakyti suvaržymų pensininkų ir labdaros gavėjų nemokamiems OHIP draudos vaistams. Finansų ministeris Floyd Laughren sustabdė planuotą naująjį įstatymą, kuris būtų įvedęs dalinį pensininkų atsilyginimą už vaistus pagal jų finansinį pajėgumą. Nutarta laikytis ligšiolinio Kanados sveikatos ir ligoninių valstybinės draudos universalumo. Nemokamų vaistų programai Ontario vyriausybė per metus išleidžia apie bilijoną dolerių. Šioms išlaidoms sumažinti bus ieškoma kitų šaltinių.

Dėl teisės sekmadieniais atidaryti kailinių krautuvę dešimtį metų su Toronto ir Ontario provincijos įstatymais kovojo prekybininkas Paul Magder. Ontario provincija ilgus metus turėjo griežtus suvaržymus savo gyventojams sekmadieniais. Protestantų įtakoj paruošti įstatymai tada uždarydavo krautuves, kino teatrus, sustabdydavo ne tik pramoginius, bet ir sportinius renginius. Iki šių dienų buvo išlikę varžtai didžiosioms krautuvėms. Jas atidarantiems savininkams policija surašydavo protokolus, teismas už įstatymo laužymą paskirdavo finansines baudas. Krautuvininkas P. Magderis tokį vienodą ir visiems privalomą įstatymą laikė religinių teisių pažeidimu. Pasak jo, pagal skirtingas religijas sekmadienis ne visiems yra šventa diena. Be to, ne visi vienodai supranta dienos šventumą ir jo laikosi.

P. Magderis savo kailinių krautuvę laikydavo atdarą, nepaisydamas policijos rašomų prologų. Kova ypač sustiprėjo, kai Ontario parlamento rinkimus laimėjo unijų remiami šios provincijos NDP socialistai. Premjeras Bob Rae dabar jau leido sekmadieniais atidaryti krautuves, bet P. Magderis nesidžiaugia laimėjimu. Mat jo laukia teismo paskirta 270.000 dolerių bauda ir 265.000 nesumokėtų dolerių už policijos protokolus, o teisinėms išlaidoms padengti reikia dar 300.000 dolerių. Jis jau paskelbė savo kailių krautuvės bankrotą, nesusilaukęs išimties iš premjero Bob Rae, pakeitusio pasenusį įstatymą. **V.Kst.**

Nijolės Jautakienės vadovaujamo Kauno mergaičių vokalinio ansamblio "PASTORALĖ" koncertas įvyks Prisikėlimo parapijos šventovėje š.m. lapkričio 28, sekmadienį, 4 v.p.p. Jį rengia Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys Toronte. Jos tą pačią dieną koncertuos ir Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje 10.30 v. r.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$5,000 – iš Tony Janel palikimo, gauta per John Mazil; **$100** – A. Sekonis; **$65** – L. Puskepalaitienė; **$50** – D. Kaunaitė, M. Jonušaitis, V. Daugelavičius, KLB Sault Ste Marie apylinkės valdyba, P. Barbatavičius, J. Danėnas; **$30** – J. Blauzdžiūnas; **$26** – A. Batarla; **$20** – R. Stepulaitis, R. Puteris, E. G. Kuchalskiai; **$15** – M. Juodviršis, J. Bukšaitis, R. Petkevičius, L. Smitas; **$10** – I. B. Medziukas, A. Albrechtas, M. Liegus-Totoraitytė, A. Bungardienė; **$5** – O. A. Baltrūnai, A. Allis; **$2.53** – P. Šeirys.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

$100 – S. Paketuras; **$80** – A. Ruta; **$75** – V. Abramavičius; **$70** – M. Gečienė; **$50** – M. Jokšas, A. Ambraška, J. Lukša, K. Račiūnas, O. Juodikienė, P. Gabrėnas, M. Leparskas, J. Žadeikis, G. Melnykas, J. Jocas, Vl. Jocas, A. Valadka, A. Kusinskis, A. Štuopis, Z. Gavėnas, E. Steponas, V. Anskis, O. A. Baltrūnai, P. Baronas, M. Norkus, E. Šlekys, J. Laugalienė, L. Balaišis, A. Masiulis, A. Žemaitis, J. Paršeliūnas, J. Bacevičius, L. Grišconis, M. Andriuškevičius, J. Gipas, J. Kalėda, J. Erslavas, J. Ivanauskas, E. Keburis.

Už dvejus metus garbės prenumeratą atsiuntė L. Daunius.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

$45 – L. Abromonis, J. Juodikis; **$40** – A. Allis, J. Januškevičius, E. Narbutaitė, L. Oleka, A. Vadeika, J. Vitas, E. Mardosas, P. G. Stauskas, P. Kažemėkas, V. Strimaitis, A. Bajorinas, A. Baltkois, K. Bubliauskas, J. Raguckas, Vl. Vytas, St. Vaičikauskas, A. Albrechtas, I. H. Stasiulis, A. Laurinaitis, M. P. Šiūliai, J. Juozaitienė, O. P. Polgrimai, P. Meškauskas, E. Raudienė, A. Prunskus, A. Mašalienė, E. Jaškus, V. Butrimas, A. Žukauskas, F. Mačiulienė, M. J. Gimžauskai, O. Savickienė, J. Bukšaitis, M. Gegužis, E. L. Rudaičiai, R. Rudaitis, B. Jedrych, J. Asmenavičius, S. M. Barčaitis, E. Stungurys, E. Bacevičius, B. Stonkus, A. Laikūnas, O. Adomauskas, R. Banaitytė-Hennings, Ch. Anciukaitis, V. Bliuvas, J. Baron, J. Vaseris, L. Raslavičius, M. Obelienius, S. Kažemėkaitis, I. Ambrasas, J. Yurkus, A. Bungardienė, V. Ivanauskas, O. Jančiukas, J. Dragūnas, A. Jūškys, P. Misevičius, J. Tamoliūnas, O. Labutis, D. Mitkienė, J. Riauba.

Už dvejus metus rėmėjo prenumeratą atsiuntė R. Puteris.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės ir rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarą prenumeratą, prideda ir auką.

A.a. Danutės Šaltmirienės-Mašalaitytės atminimui laidotuvių metu aukojo "Tėviškės žiburiams": **$45** – A. V. Dailydės; **$40** – J. E. Čuplinskai, A. R. Pacevičiai, dr. J. Sungaila; **$30** – J. Bakis, I. J. Meiklejohn, N. Preibienė; **$25** – K. Budrevičius, G. V. Meilus, S. J. Poškai; **$20** – S. J. Andruliai, V. Balsienė, A. Valienė, A. V. Valiūnai, M. Vasiliauskienė, L. G. Vyšniauskai, M. Tamulaitienė; **$10** – N. Z. Dabrowski, P. B. Sapliai, V. Stukas, V. Šukienė, N. V. Tamulaičiai; **$5** – P. Imbrasas.

"Tėviškės žiburiai" nuoširdžiai dėkoja velionės vyrui Vladui Šaltmirui ir jo šeimai, leidusiems rinkti aukas šiam savaitraščiui. Taipogi gili padėka visiems aukotojams bei rinkėjoms.

Princess Margaret ligoninės fondui aukojo: E. Ališauskienė, Lynette Cairns, Mr. & Mrs. H. Esterhammer, Z. Linkevičienė, Dana ir Arūnas Pabedinskai, P. B. Saplys, Irena Slavinskaitė-Judo, Mike Smith, Vilius Stanaitis, P. G. Stripiniai, V. Šukienė, M. Tamulaitienė, V. N. Tamulaičiai, A. Vaitonienė. Iš viso suaukota $271.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškės žiburiams": **$50** – Z. Saunorienė ir vaikai, Dundas, Ont., Stasė ir Vincas Radzevičiai, Eleonora ir Antanas Šiškai, Fort Erie, Ont., Albina ir Alfonsas Pilipavičiai, Hamilton, Ont.; **$35** – Vanda Jasinevičienė ir Algimantas Jasinevičius, Juozas Prišas; **$30** – Alfonsas Marcis ir dukra Milda, Antanina Mikšienė, Hamilton, Ont.; **$25** – A.V.V. Augėnai, Marija ir Jurgis Astrauskai, Monika ir Antanas Bumbuliai, Bronius ir Elena Kišonai; **$22** – Ona Dementavičienė; **$20** – Irena, Jeronimas Birštonai ir šeima, Stayner, Ont., Liuda ir Jurgis Stungevičiai, Hamilton, Ont., Irena ir Povilas Girniai, Hamilton, Ont., Bronius ir Genovaitė Grajauskai, Hamilton, Ont., Vladas ir Ona Čėsnos, Ancaster, Ont., P. Vitienė, Burlington, Ont., Janina Blauzdžiūnienė, LaSalle, Que., Stasė ir Aleksandras Kalūzos, O. L. Rimkai, Antanas ir Genovaitė Sprainaičiai, Audronė ir Antanas Kazanavičiai, Bronė Žiobienė, Ada ir Valius Poškaičiai; **$18** – Jonas ir Stasė Narušėviciai, Carignan, P.Q., Jonas ir Elena Dalmotai, St. Leonard, P.Q., Juozas ir Sofija Skučai, Montreal, P.Q., **$15** – Stefanija ir Antanas Petraičiai, Petronelė ir Jonas Vėgeliai, Padolskių šeima, Olga ir Mykolas Krivickai, Oakville, Ont., Adelė Dobienė; **$10** – Danutė ir Alfredas Bražiai, Aldona ir Linas Čepai, Jadvyga Barzdaitienė, Jonas Šeperys, Marija Danielienė.

Paieškojimas

Ieškoma **Sofija Normantienė**, 1947 m. gyvenusi Niagara Falls, Ont., o Lietuvoje Paliepkalnio kaime, Tverų valsč., Telšių apskr. Taip pat ieškomi ir jos broliai **Jonas ir Zenonas Noreikos**, gyvenę Čikagoje. Prašo atsiliepti jų sesers duktė šiuo adresu: Genovaitė Margelienė, Vaišvilos g-vė 12, Pungė 5640, Lietuva.

TORONTO ONT

Čiuožyklos 24-riuose Toronto miesto parkuose atidarytos nuo lapkričio 22 d. šiokiadieniais 9 v.r.- 10 v.v.; sekmadieniais 10 v.r. – 6 v.v. Į visas čiuožyklas įėjimas nemokamas. Daugiau informacijų teikia paskambinus tel. 392-1111.

Ledo skulptūrų varžybos tema "Torontui 200 metų" įvyks Toronto miesto rotušės aikštėje gruodžio 28-30 d.d. Bus skiriamos trys premijos $500, $300 ir $100 atskirai abiem gupėm – profesionalams ir mėgėjams. Registruotis iki gruodžio 17 d. Daugiau apie tai galima sužinoti paskambinus tel. (416) 392-7902.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata - $38.00, rėmėjo – $50.00, garbės – $60.00
(JAV-se amerikietiškais)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata $30.00)

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

.....

.....

Siunčiu prenumeratą .....dol., auką ..... dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus. ADMINISTRACIJA

PARDUODAMAS
dviejų miegamųjų namas
(bungalow), šviesus, labai švariai išlaikytas Bloor-Islington rajone; tik ką baigtas įrengti rūsys su atskira prausykla. Geras pirkinys pensininkų porai. Moderniški (Thermal) langai. Prie namo prijungtas garažas. Tvoros iš visų pusių. Puiki gyvenvietė jaunai šeimai. Arti požeminio.

Antanas "Tony" Genys
232-9000
Re/Max Professionals Inc. Realtor
1 East Mall Cres., Etobicoke

Naujas pagerintas patarnavimas
Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms
LIETUVOJE
V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.
Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A, Toronto, Ont. M6S 4Y7.
Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai:

Rainbow Printing
73 Ontario Rd., Welland, Ont. L3P 5C2
tel. (416) 732-2117

Europe Meat & Deli,
359 Carlton St., St. Catharines, Ont. L2N 1C2
tel. (416) 934-9334

Anna Kusyj,
40 Facer St., St. Catharines, Ont. L2M 5H5
tel. (416) 937-1385

Hamilton Travel,
764 Barton St., Hamilton, Ont. L8L 7W2
tel. (416) 549-4149

Panorama Travel Agency, 363 Vine St., St. Catharines, Ont. L2M 4T9
tel. (416) 646-9909

Mes taip pat siunčiame naujus ir padėvėtus automobilius į Lietuvą
Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

ROYAL LEPAGE
Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West,
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)
Res.: (416) 231-4937
Fax (416) 231-6993

Teodoras (Ted) Stanulis

Perkant ar paruodant namą, prašau kreiptis į mane. Pirkėjai ir namai suvedami (Home Match) kompiuterio pagalba iki namas bus parduotas ar pirkėjas jį nusipirks. Asmeninė raštiška garantija, kad viskas bus atlikta kaip buvo prižadėta. ***Nemokamas namų įvertinimas.***

AUDRA Travel CORPORATION

Nuo 1979 m. veikiantis Kanadoje profesionalus, lietuviškas kelionių biuras kvečia keliauti kartu!

*Geriausios kainos. Patogiausios oro linijos
*Priimami užsakymai 1994 m. kelionėms į Lietuvą
*Galite išsirinkti kelionę į Vilnių mokant tik $90 į mėnesį
Prašykite informacijų.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:
• Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą • Sveikatos ir kelionių draudimus • Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms • Keliones lėktuvais bei traukiniais • Keliones pramoginiais laivais • Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus • Keliones į sveikatingumo sanatorijas
Pensininkams nuolaida
VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:
Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

AUDRA travel & CRUISES CORPORATION

PUIKI KELIONĖ LIETUVIŠKOMS ŠEIMOMS!
7 dienos į Karibų salas ar Aliaską nauju Amerikos šeimų laivu.

– *Nepamirštamos atostogos vaikams, tėvams, seneliams*
– *Vieta šeimų susitikimams ir jubiliejams*
– *Nesezoninėmis datomis vaikai nuo 2-17 metų amžiaus nemokamai*
– *Kaina suaugusiems nuo* **$845** (JAV)
– Laivas labai populiarus, siūlome pasinaudoti proga ir Jums praleisti atostogas kartu su šeima
– Vietų skaičius ribotas, planuokite atostogas dabar, ir skambinkite tel. **533-8443**

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*
Naujas adresas
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 530-1070**

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*
Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*
Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.) Telefonas **763-5677**

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2
Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Tel. 240-0594 (24 valandas)
FAX 248-5922

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio** bylas ir testamentus
1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6
Įstaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybė Lietuvoje:
Gedimino pr. 26-217
Vilnius 2600
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

RE/MAX Above the Crowd!
Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.

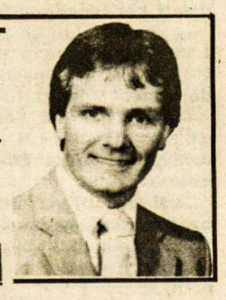

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616
An independent member broker

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Taisau ir įvedu visų rūšių
• Namų ir automobilių vėsinimo sistemas • Šaldytuvus, šaldymo sistemas • Elektrines viryklas, indų plovimo mašinas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus • Atlieku įvairius vandentiekio (plumbing) darbus.
Skambinti R. Jareckui
PAGE 370-3539 arba tel. 533-6310 Toronte
(Nemokamas atvažiavimas ir įkainavimas.)

Century 21
DRESHER Ltd.
Real Estate Member Broker
Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. ***Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius.*** *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DREŠHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Iš Kauno atvykęs mergaičių vokalinis ansamblis "Pastoralė" giedos mūsų šventovėje lapkričio 28, sekmadienį. Jos pradės giedoti 10.30 v.r. ir tęs savo giedojimą per 11 v.r. Mišias.

— Pirmosios Komunijos pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda ses. Loreta.

— Susituokė Jonas Aleknevičius su Irena Valinčiūte.

— Mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius švęs savo metinę šventę gruodžio 5, sekmadienį.

— Gruodžio 12, sekmadienį, mūsų parapijos salėje sąjūdžio "Už gyvybę" nariai pardavinės cistersų vienuolių keptus kalėdinius pyragus. Kaina už 2 svarų pyragą — $12, o už 3 svarų pyragą — $20. Pelnas bus skiriamas sąjūdžiui "Už gyvybę".

— Kalėdų eglutė mūsų mažiesiems Anapilio salėje bus gruodžio 19, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių. Ją rengia mūsų parapijos jaunų šeimų sekcija, vadovaujama V. Valiulio. Dovanėlėms bei užkandžiams imama nuo kiekvieno vaikučio iki 10 m. amžiaus po $10, o suaugusiems už užkandžius bus imama prie įėjimo po $3. Vaikučių registracija vyks sekmadieniais parapijos salėje iki gruodžio 5 d.

— Kanados lietuvių muziejaus Anapilyje patalpose nuolat ruošiamos įvairios parodos. Prašome aplankyti. Taipgi muziejuje yra naujai įrengta ir sutvarkyta biblioteka. Kviečiame ja naudotis. Dr. Rasai Mažeikaitei išvykus Lietuvon pravesti seminarą Klaipėdos universitete, lapkričio mėnesį muziejus bus atidarytas lankytojams tik sekmadieniais nuo 10.30 v.r. iki 3 v.p.p.

— Anapilio knygyne jau yra gauta antroji dalis knygos "Nenugalėtoji Lietuva". Taipgi yra kalėdinių sveikinimo atvirukų, vaizdajuosčių žurnalų "Lietuviai" ir sieninių nuplėšiamų kalendorių iš Lietuvos.

— Mišios lapkričio 28, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą Valešką, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Danutę Jonaitytę ir Stasį Jonaitį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 180 asmenų. Budėjo LN narė Aldona Jankaitienė.

— LN valdybos posėdis — gruodžio 2, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Lapkričio 28, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Lietuvių namų seklyčioje kviečiame pasižiūrėti vaizdajuostės "Mūsų kalba".

— Lapkričio 28, sekmadienį, 1 v.p.p. šaukiamas LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Bus aptarti ateities reikalai.

— Medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" medžioklė pasisekė ir laimikiu bus pasidalinta su svečiais per 1994 m. vasario 5 d. balių.

— Hamiltono teatras "Aukuras" atvyksta su premjera "Bernardos Albos namai". Spektaklio data keičiama iš gruodžio 5 d į gruodžio 12, sekmadienį, 3 v.p.p., Mindaugo menėje.

— Lietuvių namų ligonių lankytojai spalio-lapkričio mėnesiais aplankė 53 tautiečius, esančius slaugos namuose, ligoninėse ar besigydančius namuose. Kas žino apie vienišus, slaugos reikalingus žmones, prašomi pranešti V. Kulniui tel. 769-1266.

Aukos slaugos namams

$1,000 — Jadvyga Rimšaitė; **$100** — S. Čižikas. Iš viso Slaugos namų fonde yra $936,605.54. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį pamokslus per visas Mišias sakė kun. Algis Kildušis, Kudirkos Naumiesčio parapijos vikaras. Per 10.15 v.r. Mišias giedojo "Volungės" choras ir parapijos vaikų choras. "Volungė" jau pradėjo ruoštis kalėdiniam koncertui HODIE CHRISTUS NATUS EST, kuris įvyks mūsų šventovėje gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p. Įėjimo auka – $8 suaugusiems. Bilietai jau platinami po pamaldų salėje.

— Pakrikštyti: Adomas-Viktoras ir Danielius-Jonas, Jurgio ir Rūtos Kuliešių dvynukai; Rasa-Rūta, Daliaus ir Lindos Butrimų dukrelė.

— Lapkričio 17 d. palaidota a.a. Danutė Šaltmirienė, 65 m.

— Mergaičių vokalinio ansamblio "Pastoralė" iš Kauno, vadovaujamo N. Jautakienės, koncertas įvyks ateinantį sekmadienį, laprkičio 28, 4 v.p.p. mūsų šventovėje. Šį religinį koncertą rengia Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys jų 75 metų sukakties proga. Įėjimas – laisva auka.

— Kalėdinių plotkelių jau galima gauti klebonijos raštinėj bet kada, o sekmadieniais ir zakristijoje.

— Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokos jau prasidėjo. Tėvelius prašom atvesti vaikučius po 10.15 v.r. Mišių į klebonijos patalpas.

— Mišios lapkričio 28, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Ceciliją Tuškaitę, 9.20 v.r. – už a.a. Anthony ir a.a. Sorbie Dziengo, 10.15 v.r. – už Vėlinių novenai pavestas sielas, už a.a. Joną ir a.a. Karoliną Priščepionkas ir už a.a. Leoną ir Petronėlę Ulbas, už a.a. Liudą Einikį, 11.30 v.r. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Prisikėlimo parapijos kooperatyvas kalėdinių švenčių laiku bus atidarytas gruodžio 24 d. nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., gruodžio 25 ir 26 d.d. kooperatyvas bus uždartas; gruodžio 31 d. bus atidarytas nuo 9 v.r. iki 3 v.p.p., sausio 1 d. — uždarytas. Kitomis dienomis kooperatyvas veiks pagal įprastas darbo valandas. **Vedėjas**

Kristaus Karaliaus minėjimas įvyko sekmadienį, lapkričio 21, Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Jį surengė Toronto sendraugių ateitininkų valdyba. Minėjimas pradėtas visiems dalyviams giedant giesmę "Kur du ar trys susirenka . . ."

Vincas Kolyčius minėjimo dalyvius supažindino su jaunosios kartos paskaitininku Jonu Abromaičiu iš Otavos, kilimu iš JAV-bių. Pastarasis studijavo Kanadoje filosofinius ir teologinius mokslus bei įsigijo magistro laipsnį. Paskutiniuosius 12-ka metų dirba Kanados Vyskupų konferencijos religinio auklėjimo įstaigoje, ruošia mokykloms tikybos vadovėlius, atlieka dar ir redaktoriaus pareigas, ruošiant specialius projektus jaunimui.

Paskaitininkas kalbėjo apie naują Katalikų Bendrijos katekizmą, išleistą po 400 metų. Jo paruošimas truko šešerius metus. Jame yra sukauptos pagrindinės tikėjimo tiesos bei pagrindiniai nurodymai. Tai orientacijos švyturys, nurodantis sąmoningą ir teisingą krikščionies gyvenimo kelią. Ši didelio formato knyga pirmiausia yra skiriama vyskupams, kunigams ir tikybos mokytojams. Vadovaujantis šiuo leidiniu, atskiri kraštai galės paruošti įvairius katekizmo vadovėlius. Didysis katekizmas buvo išleistas prancūzų kalba. Dar nėra išverstas į anglų ir kitas kalbas.

Meninę programą atliko Ramūnė Jonaitienė-Sakalaitė, meniškai paskaitydama poetų Bernardo Brazdžionio, Leonardo Andriekaus, Vytauto Mačernio, Julijos Repečkienės iš Lietuvos religinių eilėraščių. Minėjimas baigtas giesme "O Kristau, pasaulio valdove".

Tai buvo trumpas ir jaukus minėjimas, palikęs gerą įspūdį gana gausiems jo dalyviams. **A.**

Maloniai kviečiame visus į

"HODIE, CHRISTUS NATUS EST"

Advento susikaupimo ir šv. Kalėdų giesmių KONCERTĄ

gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo šventovėje, 1021 College St.

Koncertą atliks: "Volungė" – Toronto lietuvių choras; solistai – **Anita Puodžiūnienė** ir **Jonas Vaškas**; smuikininkė **Rūta Melkienė** bei **Lietuvos kankinių** ir **Prisikėlimo parapijų vaikų chorai.** Įėjimo auka – $8 suaugusiems.

Bilietus iš anksto galima užsisakyti pas Nausėdus vakarais tel. (416)231-1423.

Rengia "VOLUNGĖ", jos muzikos vadovai Dalia Skrinskaitė-Viskontienė ir Jonas Govėdas

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA *kviečia visus į*

Kalėdų eglutę

š.m. gruodžio 11, šeštadienį, 10 valandą ryto, Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE muzikinis vaidinimas

"SPRAGTUKAS",

vaišės, staigmenos ir

Kalėdų senelis.

Registracija vyksta Toronto Mironio mokykloje šeštadieniais arba skambinant B. Batraks tel. **271-1640** arba L. Petrauskienei tel. **242-4779.**

Piešiniai: V. Hakalos, D. Nielsen, S. Spudulytės, I. Sederavičiūtės

Įėjimas – $6 asmeniui.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta nuo lapkričio 14 d., sekmadieniais po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai

Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 14 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama iki gruodžio 8 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai — bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojasi parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

KVIEČIAME!

Baigiasi 1993 metai, baigiasi ir daugelio "TŽ" skaitytojų prenumerata. Kviečiame ją atnaujinti ir sutikti Naujus metus su atnaujinta prenumerata, kurios kaina – $38.00, oro paštu – $115.00, rėmėjo – $50.00, garbės – $60.00. Naujiems skaitytojams, užsisakantiems "TŽ" pirmą kartą – $35.00. Norintiems susipažinti su "TŽ" savaitraščiu, siunčiame nemokamai keletą numerių. "TŽ" yra gera kalėdinė dovana giminėms, bičiuliams įvairiuose kraštuose, įskaitant Lietuvą. Dabar laikas užsakyti jiems "TŽ". ***Administracija***

IEŠKAU nerūkančios, ateinančios auklės prižiūrėti 7 mėnesių vaikutį 5 dienas per savaitę Kipling ir Eglinton gatvių rajone. Pradėti nuo sausio mėnesio pradžios. Skambinti tel. 614-2294.

TARPTAUTINĖ BENDROVĖ KANADOJE ieško rimtų, pastovių ryšininkų, kurie galėtų sudaryti su Baltijos kraštais prekybinius patarnavimus (franchise operation). Kreiptis: Peter Domurad, International Supervisor, tel. 1-416-494-0807.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku. tel. 503-1687.

MIELAŠIRDINGI GERADARIAI, norintys prisidėti prie pirkimo traktoriaus nepažįstamam buvusiam partizanui ar tremtiniui Lietuvoje, prašome susisiekti su A. Braziu 3189 Cawthra Rd., Mississauga, Ont., L5A 2X4, tel. 275-1805. Tai geriausia dovana Lietuvos ūkininkui šv. Kalėdų proga.

IŠNUOMOJAMAS butas II-ame aukšte Bloor ir Indian gatvių rajone. Atskiras įėjimas. Skambinti tel. 763-1274.

DAR TURIME PILNUS KOMPLEKTUS: Lietuvių enciklopedijos 37 t., Encyclopedia Lituanica, 6 t., Vinco Krėvės raštai, 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina – 60-80 ct. už svarą. Teirautis: J. Kapočius, P.O. Box 752 Cotuit, MA 02635, tel. 1-508-428-6991.

PARDUODU prieškarinių lietuviškų pašto ženklų rinkinį. Skambinti tel. (705) 538-1374 ar rašyti: Rūta, P. O. Box 10, Port Severn, Ont. L0K 1S0.

IŠNUOMOJAMI "Vilniaus" rūmuose butai. Skambinti darbo valandomis tel. 762-1777 Toronte

GĖLĖS

PARUOŠIAME gėles įvairioms progoms: vestuvėms, laidotuvėms ir t.t. Skambinti Valei Siminkevičienei tel. 761-9131.

"PARAMA"
lietuvių kredito kooperatyvas
ieško
buhalterio-rės (financial accountant),
turinčių patyrimo Kanados banko ar finansinių institucijų operacijose, kalbantys lietuviškai ir angliškai. Prašymus, nurodant patyrimą, mokslą, siųsti šiuo adresu:
"Parama" Lithuanian Credit Union Ltd.,
c/o A. Ramanauskienė, vedėja,
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6.

Šokių vakaras, organizuojamas Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūrio, įvyks š. m. lapkričio 27 d., 6 v.v., Lietuvių namuose. Visus maloniai kviečiame dalyvauti.

SKLIS valdyba

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą gruodžio 5 d., 2 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose rengia Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa. Paskaitą skaitys Algimantas Eimantas, meninę programą atliks Toronto vyrų choras "Aras". **Inf.**

Hamiltono lietuvių dramos teatro "Aukuras" naujas spektaklis "Bernardos Albos namai" įvyks ne gruodžio 5 d., kaip buvo skelbta, bet **gruodžio 12, sekmadienį, 3 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose.**

Vilniečių centro valdybos posėdyje lapkričio 9 d., Paris, Ont., Steponas Varanka dėl pablogėjusios sveikatos pasitraukė iš pirmininko pareigų. Valdybos nutarimu, pirmininko pareigas perėmė Bronius Saplys, 1558 Davenport Rd., Toronto, Ont., M6H 2J1. Tel. 654-9052. Pirmuoju vicepirm. yra Jeronimas Gaižutis, gyvenantis Čikagoje. **S.V.**

NESENIAI LIETUVOJE yra išleista Jono Balčiūno etnografinės apybraižos (Biržų krašto) knyga "Tėviškės akimirkos". Ją galima įsigyti pas St. Prakapą Prisikėlimo parapijos knygyne arba pas platintoją Bronę Palilionienę tel. 769-7370.

PAGALBA LIETUVOS ŽEMDIRBIUI

Turime kultivatorių, traktorių nuo 2 iki 6 cilindrų ir įvairių padargų. Skambinti Vytui ar Genei Kairiams ir atsiųsime jums duomenis ir nuotraukas. Tel. 416-643-3334.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 272-8323.

SUBRENDUSI MERGINA, (48 m.) iš Lietuvos nori porai metų atvykti į Kanadą darbui. Gali gyventi kartu lietuviškai ar rusiškai kalbančioje šeimoje, atlikti namų ruošos darbus bei prižiūrėti vaikus arba vyresnio amžiaus žmones, reikalingus priežiūros. Rašyti: L. Makutėnaitė, Žygio 3-89, Vilnius 2042, Lithuania.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ "PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: •sienų •vandentiekio •elektros •keramikos plytelių •stiklo blokų •langų •dažymo ir kt. Įrengiame •rūsius •vonias •pirtis •lauko verandas. Skambinti Alvydui tel. 848-9628

A.a. Danutės Šaltmirienės atminimui Birutė ir Vytautas Biretos "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A.a. Juozo Stalioraičio 12 metų mirties prisiminimui B. Stalioraitienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $100.

A.a. Jurgio Blauzdžiūno mirties metinių prisiminimui Janina Blauzdžiūnienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. dr. Broniaus Valadkos atminimui, užjausdami Aldoną ir dr. Aleksą Valadkas, Aldona ir Algis Vaičiūnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

Vaiko tėviškės namams aukojo: $50 — H. Adomonis.

Anapilio sodybai aukojo: $1,000 — I. Gabalis.

Anapilio muziejaus statybos vajui aukojo: $1,000 — I. Gabalis.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $100 — M. Petersonienė, S. Radzevičienė (a.a. Jono Beržinsko atminimui); $75 — A. Stygienė su sūnum Vytautu ir jo šeima (a.a. Prano Stygos atminimui); $50 — kun. V. Volertas.

IEŠKOM malonios moters prižiūrėti 2 metų berniuką dienos metu. Skambinti po 6 v.v. tel. 767-9066.

PARDUODU dėl išvykimo į Europą Sony 8 mm Camcorder, CCD-F501, HF Stereo, Digital, 10X Zoom, Remote Control, Sports Viewfinder ir kt. Mažai naudota, su didele nuolaida. Tel. (905) 877-6536.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei $200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei $150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

ĮMOKĖJUS PINIGUS Į PASLAUGOS "RŪTA" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimines, draugus, senelių ir vaikų namus šiais produktais: šviežia skerdiena 50 kg $165, rūkytos mėsos gaminiais 20 kg $165, sauso maisto rinkiniu 50 kg $165. Perduodu pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Užsakovui pageidaujant, gavėjas gali gauti per 3 dienas. Maisto užsakymai pristatomi į namus. Teirautis nuo 9 v.r.– 11 v.v. tel. 416-536-4742. Adresas: 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

MONTREAL QUE

KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius savo metinės šventės proga gruodžio 5 d. rengia minėjimą-koncertą ir pietus Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų veiklai paminėti. Per Mišias giedos sol. Rasa Krokytė-Veselkienė. Paskaitą skaitys seselių rėmėjų centro valdybos pirm. Č. Masaitis. Liaudies dainų ir operų ištraukų koncertą atliks sol. R. Krokytė-Veselkienė, akompanuojant muz. Mme M. Roch. Po to pietūs, kava su pyragais, loterija. Visas renginio pelnas skiriamas seselėms.

Labdaros 680 dėžių talpintuvas lapkričio 11 d. buvo pakrautas ir pasiųstas į Lietuvą. Didžiausią siuntos dalį sudarė medicininiai reikmenys, parūpinti Yves Mainville iš Baxter Diagnostics Corp. Ši dalis pasiųsta naujai atidaromai Jūrininkų ligoninei Klaipėdoje. Kitą dalį sudarė knygos ir drabužiai, skirti našlaičiams ir kitiems adresatams. Talpintuvą krovė dvidešimt penki savanoriai, dauguma skautai. Visą šią siuntą ir jos persiuntimą suorganizavo KLB Montrealio apylinkė.

AV parapijos klebonas ir komitetas dėkoja visiems, darbu ir auka prisidėjusiems suruošti lapkričio 7 d. pietus, kurie sutraukė didelį skaičių parapijiečių ir parapijos bičiulių.

KLB tarybos suvažiavime lapkričio 7 d. Toronte Montrealio lietuviams atstovavo Jonas Adomonis, Juozas ir Vincas Piečaičiai ir Bronius Staškevičius.

Prano Dikaičio romaną "Dvyniai" išleido "Ajetos" leidykla Vilniuje. Kietais viršeliais knyga turi 792 puslapius. Dail. V. Ambrazevičius. Kaina nepažymėta. Norintieji knygą įsigyti gali kreiptis į autorių: 105 Monette St. apt. 3, LaSalle, Que., H8R 2L3.

A.a. Margaret (MacDonald) Rokienė, 66 m. amžiaus, mirė savo namuose. Po pamaldų Šv. Bernardo šventovėje lapkričio 5 d. palaidota St. Bernard de Lacolle, Que., kapinėse. Liūdi vyras, trys seserys, du broliai, devyni vaikai, šešiolika vaikaičių ir kiti artimieji.

A.a. Marija (Franskevičiūtė-Slenienė) Gudienė, 88 m. amžiaus, mirė lapkričio 10 d. Iš AV šventovės lapkričio 12 d. palaidota Notre Dame des Neiges Kapinėse. Liūdi artimieji. **B.S.**

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos įsteigimo 75 metų sukakties ir 40 metų veiklos Montrealyje MINĖJIMAS

1993 m. gruodžio 5, sekmadienį, Aušros Vartų parapijoje.

11 valandą ryto iškilmingos MIŠIOS;
12 valandą salėje dr. ***Česlovo Masaičio*** paskaita,
sol. ***Rasos Krokytės-Veselkienės*** koncertas.
Pietūs. Auka – $15

Rengia KLK moterų dr-jos Montrealio skyrius

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 **FAX 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS **MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA**
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.–	4.50%	Taupymo – special.	1.75%
Certifikatus 2 m.	5.25%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	5.75	Taupymo – kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.00%	RRIF–RRSP – 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF–RRSP – 2 m.term.	5.50%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF–RRSP – 3 m.term.	6.00%
60 d. - 119 d.	3.50%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:			
1 metų	6.00%	asmenines – nuo	6.25%
2 metų	6.75%		
3 metų	7.25%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	———
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

KĘSTAS
Projektuoju ir gaminu paminklus,
darau skulptūras, portretus, bareljefus iš įvairių medžiagų (granito, vario, plieno, molio, medžio) pagal užsakovo pageidavimus. ***Lietuviams 5% nuolaida.***
Skambinti telefonu **(905) 643-6023** darbo laiku, **(905) 544-1056** po darbo.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS
EURO CLEAN
Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".
SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE
TEL. **456-0717** ARBA **402-7976**

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

LEIDŽIAMAS lietuviškos kulinarijos rinkinys jaunajai išeivijos kartai anglų kalba. Atsiųskite savo šeimos mėgstamiausius receptus (lietuvių arba anglų kalba) iki 1994 m. sausio 30 d. Jūsų vardas, pavardė ir vietovė bus pažymėta šalia recepto. Kanadoje siųsti: LITHUANIAN RECIPES, 116 Humbervale Blvd., Toronto, Ontario M8Y 3P7 Canada; JAV adresas: 421 Riverview Lane, Melbourne Beach, Florida 32951, USA.